

RAIFFEISEN BANKA A.D., Beograd

**Pojedinačni finansijski izveštaji
31. decembar 2022. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	2 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	4
Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Bilans stanja	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8 - 9
Napomene uz finansijske izveštaje	10 - 166

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja Raiffeisen banke a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju pojedinačni bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine, pojedinačni bilans uspeha, pojedinačni izveštaj o ostalom rezultatu, pojedinačni pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu i pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2022. godine i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja..

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostala pitanja

Društvo je Godišnji izveštaj o poslovanju i Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazalo kao jedan izveštaj i objavilo uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu pojedinačnih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju pojedinačnih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Raiffeisen banke a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da pojedinačni finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u pojedinačnim finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja pojedinačnih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u pojedinačnim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 20. mart 2023. godine

Jelena Čvorović

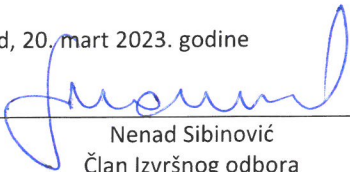
Jelena Čvorović
Ovlašćeni revizor
Deloitte d.o.o. Beograd

POJEDINAČNI BILANS USPEHA
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
U hiljadama RSD

	Napomena	2022	2021
Prihodi od kamata	6, 3(c)	13.419.501	10.063.150
Rashodi kamata	6, 3(c)	(1.043.894)	(258.667)
Neto prihod po osnovu kamata		12.375.607	9.804.483
Prihodi od naknada i provizija	7, 3(d), (2i)	14.161.166	9.745.702
Rashodi naknada i provizija	7, 3(d), 2(i)	(4.529.583)	(2.697.816)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		9.631.583	7.047.886
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 3(e)	2.318.560	55.188
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	3(k)	(379.967)	(22.852)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	3(f)	(1.847.238)	957.913
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8, 3(b), 2(i)	61.139	(800.406)
Neto rashod obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9, 3(k)	(734.444)	(572.464)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	130.561	415.704
Ostali poslovni prihodi	10	160.299	95.826
Ukupan neto poslovni prihod		21.716.100	16.981.278
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11 20, 21, 3(w),	(3.998.574)	(3.420.287)
Troškovi amortizacije	3(q), (r)	(1.364.172)	(1.251.669)
Ostali prihodi	12.1	512.258	235.675
Ostali rashodi	12.2	(5.631.994)	(4.724.706)
Dobitak pre oporezivanja		11.233.618	7.820.291
Porez na dobitak	13, 3(j)	(1.540.006)	(963.211)
Dobitak nakon oporezivanja		9.693.612	6.857.080

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

 Nenad Sibinović
 Član Izvršnog odbora

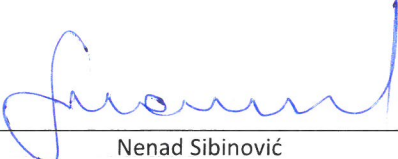

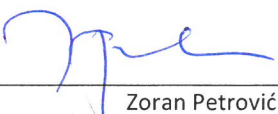

 Zoran Petrović
 Predsednik Izvršnog odbora

**POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine**

U hiljadama RSD	2022	2021
Dobitak perioda	9.693.612	6.857.080
Ostali rezultat perioda		
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>		
Aktuarski dobiti	39.341	-
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	830.132	58.811
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>		
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1.654.514)	(489.525)
Dobici po osnovu instrumenata namenjenih zaštiti od rizika novčanih tokova	194.915	60.467
Dobitak po osnovu poreza koji se koji se odnosi na ostali rezultat perioda	213.039	64.359
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	(377.087)	(305.888)
Ukupan pozitivan rezultat perioda	9.316.525	6.551.192

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

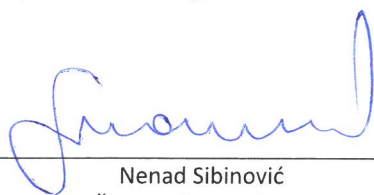
 Nenad Sibinović Član Izvršnog odbora		 Zoran Petrović Predsednik Izvršnog odbora
--	---	--

POJEDINAČNI BILANS STANJA
na dan 31. decembar 2022. godine

U hiljadama RSD	Napomena	31.12.2022.	31.12.2021
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14, 3(l)	112.486.004	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata	15, 3(k)	52.048	13.669
Hartije od vrednosti	16, 3(k), 3(p)	93.367.152	88.625.239
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 3(k), 3(o)	61.337.473	26.603.238
Kreditni i potraživanja od komitenata	18, 3(k), 3(o)	237.489.395	216.672.440
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n), 4(c)	160.189	586.824
Investicije u zavisna društva	19	20.266.005	1.293.433
Nematerijalna imovina	21, 3(q)	1.084.261	951.433
Nekretnine, postrojenja i oprema	20, 3(i), 3(r)	6.014.958	5.940.649
Odložena poreska sredstva	22, 3(j)	704.047	453.601
Ostala sredstva	23	1.133.745	897.355
Ukupno aktiva		534.095.277	432.656.073
Pasiva			
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	3(k)	94.536	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24, 3(t)	17.482.064	2.340.980
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25, 3(t)	431.692.058	366.617.048
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	3(k), 3(n)	1.273.098	58.837
Subordinirane obaveze	26	9.044.765	-
Rezervisanja	27, 3(u)	2.529.806	2.351.202
Tekuće poreske obaveze	13, 3(j)	621.452	272.697
Ostale obaveze	28	3.569.427	2.534.543
Ukupno obaveze		466.307.206	374.184.527
Kapital			
Akcijski kapital	29, 3(x)	27.466.158	27.466.158
Dobitak	29, 3(x)	9.693.612	6.956.409
Rezerve	29, 3(x)	30.628.301	24.048.979
Ukupno kapital	29, 3(x)	67.788.071	58.471.546
Ukupno pasiva		534.095.277	432.656.073

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

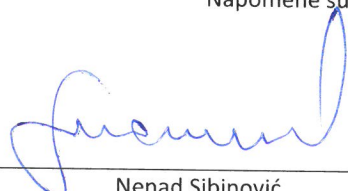

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

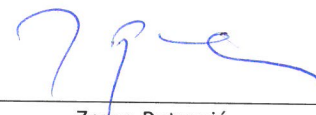
	Akcijski i ostali kapital	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	27.466.158	23.353.465	1.001.403	11.742.560	63.563.586
Dobitak tekuće godine	-	-	-	6.857.080	6.857.080
Ukupan pozitivni ostali rezultat perioda	-	-	-305.889	-	-305.889
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	-305.889	6.857.080	6.551.191
Ukupne transakcije sa vlasnicima	-	-	-	(11.643.231)	(11.643.231)
Isplata dividendi	-	-	-	(11.643.231)	(11.643.231)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	27.466.158	23.353.465	695.514	6.956.409	58.471.546
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	27.466.158	23.353.465	695.514	6.956.409	58.471.546
Dobitak tekuće godine	-	-	-	9.693.612	9.693.612
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	-	-	-377.087	-	-377.087
Ukupan pozitivan rezultat perioda	-	-	-377.087	9.693.612	9.316.525
Raspodela dobiti prethodnog perioda	-	6.956.409	-	6.956.409	-
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	27.466.158	30.309.874	318.427	9.693.612	67.788.071

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

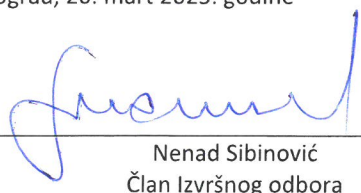
U hiljadama RSD	<u>2022</u>	<u>2021</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	28.944.817	21.483.179
Prilivi od kamata	13.200.262	10.115.319
Prilivi od naknada	14.162.371	9.753.062
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	1.582.184	1.614.798
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(14.307.424)	(11.876.767)
Odlivi po osnovu kamata	(1.042.945)	(258.552)
Odlivi po osnovu naknada	(4.525.278)	(2.757.919)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(3.843.268)	(3.390.867)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(696.712)	(1.213.898)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(4.199.221)	(4.255.531)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	14.637.393	9.606.412
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	100.578.693	58.699.223
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	18.142.406	-
Smanjenje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	426.375	-
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	80.710.373	58.692.017
Povećanje drugih finansijskih obaveza	85.316	7.206
Povećanje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	1.214.223	-
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(66.559.328)	(27.902.460)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenta	(66.559.328)	(18.726.057)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	(8.163.119)
Povećanje potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	(573.613)
Smanjenje drugih finansijskih obaveza	-	-
Smanjenje obaveza po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika i promeni fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	(439.671)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	48.656.758	40.403.175
Plaćen porez na dobit	(1.228.658)	(693.629)
Isplaćene dividende	-	(11.061.069)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	47.428.100	28.648.477

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
od 1. januara do 31. decembra 2022. godine (nastavak)

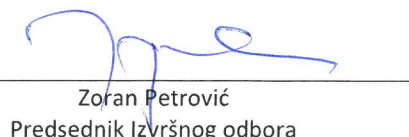
U hiljadama RSD	2022.	2021.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	14.227.118	7.538.989
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	14.220.371	7.527.162
Prilivi od prodaje nematerijalnih imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	6.747	11.827
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(57.531.945)	(17.090.029)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(36.981.317)	(15.867.463)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(18.972.572)	-
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(1.578.056)	(1.222.566)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(43.304.827)	(9.551.040)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	8.832.023	-
Prilivi po osnovu subordiniranih obaveza	8.832.023	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(831.383)	(1.027.391)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(831.383)	(1.027.391)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(8.000.640)	(1.027.391)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	152.582.651	87.721.391
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(140.458.738)	(69.651.345)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	12.123.913	18.070.046
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE (Napomena 14.2)	62.574.039	44.167.345
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	505.214	336.648
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 14.2)	75.203.166	62.574.039

Napomene su sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

1. OSNOVNI PODACI O BANCIMA

„Raiffeisenbank Jugoslavija“ a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 2001. godine i upisana u registar Privrednog suda u Beogradu, pod brojem VFi-3724/01 od 10. aprila 2001. godine. U 2003. godini Raiffeisenbank Jugoslavija a.d. Beograd promenila je naziv u Raiffeisen bank a.d. Beograd. Promena je registrovana 24. aprila 2003. godine u Trgovinskom sudu u Beogradu rešenjem br. XI Fi 4800/03. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 159711/2006 od 9. oktobra 2006. godine brisan je naziv Raiffeisenbank a.d. Beograd i upisan novi naziv Raiffeisen banka a.d. Beograd.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka je registrovana za obavljanje sledećih poslova:

- depozitni i kreditni poslovi;
- devizni, devizno-valutni i menjački poslovi;
- poslovi platnog prometa;
- izdavanje platnih kartica;
- poslovi sa hartijama od vrednosti (izdavanje hartija od vrednosti i poslovi kastodi banke i dr.);
- brokersko dilerski poslovi;
- izdavanje garancija, avala i dr. oblika jemstava (garancijski posao);
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeiting itd.);
- poslove zastupanja u osiguranju;
- poslove posredovanja za povezana pravna lica čiji je osnivač Banka i pružanje usluga povezanim licima čiji je osnivač Banka, u oblastima za koje povezana pravna lica nemaju svoje organizacione jedinice.

Rešenjem Narodne banke Jugoslavije br. 86/2001 od 11. aprila 2001. godine Banka je dobila dozvolu za obavljanje platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom (“veliko ovlašćenje”).

Organi upravljanja Bankom su: Skupština Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor. Članove Upravnog odbora imenuje Skupština Banke. Najmanje jedna trećina članova Upravnog odbora su lica nezavisna od Banke, odnosno lica koja nemaju direktnog ili indirektnog vlasništva ni u Banci, ni u članu bankarske grupe u kojoj je Banka. Banku zastupa i predstavlja Predsednik Izvršnog odbora Banke. Banka je formirala i sledeće odbore: Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Banka svoje poslovanje obavlja sa sedištem u Novom Beogradu, u ulici Đorđa Stanojevića br. 16, preko svojih regionalnih centara – Regionalni centar Beograd 1 (sa 3 lokalne filijale, 13 filijala i 4 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 2 (sa jednom regionalnom filijalom, sa jednom lokalnom filijalom, 11 filijala i 9 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 3 (sa jednom regionalnom filijalom, 2 lokalne filijale, 7 filijala i 8 ekspozitura), Regionalni centar Beograd 4 (sa jednom regionalnom filijalom, 3 lokalne filijale, 11 filijala i 6 ekspozitura).

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je imala 1.547 zaposlenih (31. decembar 2021. godine: 1.510 zaposlenih).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100000299.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke za 2022. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI"). Ovi finansijski izveštaji su usklađeni i sa propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka posebno sastavlja i prikazuje konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Konsolidovani finansijski izveštaji objavljuju se na internet stranici Banke, dostavljaju se Agenciji za privredne registre i javno su dostupni.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018 i 103/2018,93/2020).

(b) Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela istorijske vrednosti, osim za sledeće pozicije, koje se vrednuju po fer vrednosti:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat i
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara ("RSD"), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Svi finansijski podaci su iskazani u hiljadama dinara osim ako nije drugačije naznačeno.

(d) Korišćenje procenjivanja

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su rezultat redovnih provera. Ukoliko se putem provere utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je došlo do promene u proceni, ukoliko promena u proceni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promene u proceni i narednim obračunskim periodima, ukoliko promena u proceni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

U Napomeni 3.1 su date informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(e) Promene računovodstvenih politika

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2022. godine:

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Dopune)**
Izmenе su na snazi za godišnje periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:
 - **MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune)** ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
 - **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune)** zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i povezane troškove u bilansu uspeha.
 - **MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Dopune)** navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanje troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
 - **Godišnja poboljšanja 2018-2020** dovode do manjih izmena u MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Izmenе nisu imale/su imale sledeći uticaj na finansijske izveštaje Banke.

- **MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce nakon 30. juna 2021. godine (Dopuna)**
Izmena se primenjuje na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, uključujući i finansijske izveštaje koji još nisu odobreni za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U martu 2021. godine, Odbor je izmenio uslove praktičnih izuzetaka od zahteva MSFI 16 koji zakupcima obezbeđuje oslobađanje od primene smernica MSFI 16 o modifikacijama ugovora o zakupu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao direktna posledica pandemije COVID-19. Nakon dopuna, praktični izuzeci se sada primenjuju na olakšice za zakup za koje svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja prvobitno dospevaju 30. juna 2022. godine, pod uslovom da su ispunjeni drugi uslovi za primenu praktičnog izuzetka. Izmenе nisu imale/su imale sledeći uticaj na finansijske izveštaje Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- **Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva**
Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)**
Dopune su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Međutim, kao odgovor na pandemiju COVID-19, Odbor je odložio datum stupanja na snagu za jednu godinu, odnosno 1. januar 2023. godine, kako bi kompanijama dao više vremena da sprovedu sve promene klasifikacije koje proizilaze iz amandmana. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala.
U novembru 2021. godine, Odbor je izdao Nacrt dopuna standarda (Exposure Draft), koji pojašnjava tretman obaveza za koje je ugovorena ispunjenost kovenanti na datum nakon izveštajnog perioda. Konkretno, Odbor predlaže izmene MRS 1 uskog obima koje efektivno poništavaju izmene iz 2020. godine, a kojima se zahtevalo od entiteta da klasifikuju kao kratkoročne samo one obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje se moraju poštovati u narednih dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma, u slučaju da na kraju izveštajnog perioda kovenante nisu ispunjene. Umesto toga, predlog zahteva je da se od entiteta očekuje da posebno prikažu sve dugoročne obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje treba da se ispoštuju u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Nadalje, ako entitet ne bude obezbedi usklađenost sa kovenantama na kraju izveštajnog perioda, biće potrebna dodatna obelodanjivanja. Predlozi Dopuna će stupiti na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i biće potrebno da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8, a ranija primena je dozvoljena. Odbor je takođe predložio da se shodno tome odloži datum stupanja na snagu dopuna iz 2020. godine, tako da se od entiteta neće očekivati da menjaju dosadašnju praksu pre nego što predložene izmene i dopune stupe na snagu. Ove izmene, uključujući predlog Nacrta dopuna standarda, još uvek nisu usvojeni od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)**
Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(f) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

- **MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)**

Izmene stupaju na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju. Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. U maju 2021. godine, Odbor je izdao dopune MRS 12, koji sužavaju obim izuzetka za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez na transakcije kao što su lizing i obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe i imovine koja se povlači iz upotrebe) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MSFI 16 Lizing: Obaveze po osnovu u transakciji prodaje i povratnog lizinga (Dopune)**

Izmene su na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga. Konkretno, prodavac-zakupac određuje „lizing plaćanja” ili „revidirana lizing plaćanja” na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje bilo kakav iznos dobitka ili gubitka koji se odnosi na pravo korišćenja koje zadržava. Primena ovih zahteva ne sprečava prodavca-zakupca da prizna, u bilansu uspeha, bilo kakav dobitak ili gubitak u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom zakupa. Prodavac-zakupac primenjuje izmenu retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene nakon datuma početne primene, što je početak godišnjeg izveštajnog perioda u kojem je entitet prvi put primenio MSFI 16. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

(g) Načelo stalnosti poslovanja (“going concern”)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

(h) Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Banka je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Banke na dan 31. oktobar 2022. godine. Iznos neusaglašenih potraživanja iznosi RSD 2.112 hiljada, dok iznos neusaglašenih obaveza iznosi RSD 359 hiljada. Neusaglašeni iznosi potraživanja i obaveza ne utiču na iznose finansijskih izveštaja.

(i) Upporedne informacije

Upporedne informacije u pratećim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz pojedinačnih finansijskih izveštaja Banke za 2021. godinu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka konzistentno primenjuje usvojene računovodstvene politike u svim periodima prezentiranim u finansijskim izveštajima. Osnovne računovodstvene politike primenjene kod sastavljanja računovodstvenih izveštaja za 2022. godinu navedene su dalje u tekstu.

(a) Pojedinačni finansijski izveštaji i konsolidacija

Ovi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Banke u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih zavisnih pravnih lica:

Kompanija	<u>Učešće</u>
Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Raiffeisen Future a.d., Beograd	100.00%
Društvo za upravljanje investicionim fondovima Raiffeisen Invest a.d., Beograd	100.00%
Raiffeisen Leasing d.o.o., Beograd	75.30%
RBA banka a.d. Novi Sad	100.00%

U pojedinačnim finansijskim izveštajima navedene investicije se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat . Više informacija o ovoj proceni je obezbeđeno u Napomeni 19.

Banka je na isti datum sastavila i pripremila i konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Konsolidovani finansijski izveštaji Banke predstavljaju sub-konsolidovne finansijske izveštaje, budući da matična kompanija Banke priprema konsolidovane finansijske izveštaje Grupe (Napomena 2.a).

U skladu sa članom 41 Zakona o računovodstvu, Banka je odlučila da izvrši spajanje pojedinačnog godišnjeg izveštaja o poslovanju i konsolidovanog izveštaja o poslovanju u jedan izveštaj. U skladu sa navedenim, Banka kao matično lice se odlučila da godišnji pojedinačni izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikaže kao jedan izveštaj, koji će sadržati informacije od značaja za ekonomsku celinu u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Konsolidovani izveštaj o poslovanju podnosi se Agenciji za privredne registre, objavljen je na njihovom sajtu i javno je dostupan.

Statusna promena

Banka je dana 05. avgusta 2021. godine zaključila sa Crédit Agricole S.A. Ugovor o kupoprodaji akcija na osnovu koga je Banka postala vlasnik 100% običnih akcija u Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad¹, akcionarskom društvu, koje je organizovano u skladu sa zakonima Republike Srbije, registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre sa matičnim brojem 08277931 sa sedištem na adresi Braće Ribnikar 4-6 Novi Sad (u daljem tekstu: „RBA Banka“) i istovremeno stekla i posrednu / indirektnu kontrolu nad privrednim društvom CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd, društvom sa ograničenom odgovornošću, koje je organizovano u skladu sa zakonima Republike Srbije, registrovano u Registru privrednih društava Agencije za privredne registre sa matičnim brojem 20310456 sa sedištem na adresi Milentija Popovića 5A, Beograd (u daljem tekstu: „CA Leasing“).

Banka je nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i nadležnih regulatornih tela, dan 1.4.2022. godine uspešno realizovala akviziciju 100% akcija RBA banke i CA Leasing-a.

¹ Od 2. septembra 2022. godine Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad je promenila naziv u RBA banka a.d. Novi Sad

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Pojedinačni finansijski izveštaji i konsolidacija (nastavak)

U skladu sa planovima, dana 20.07.2022. godine je objavljen nacrt Ugovora o pripajanju koji predviđa sprovođenje statusne promene pripajanja društva CA Leasing društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: „Raiffeisen Leasing“). Nakon pribavljanja saglasnosti Narodne banke Srbije, dana 30.9.2022. godine je izvršena statusna promena pripajanja društva CA Leasing društvu Raiffeisen Leasing, nakon čega je CA Leasing prestao da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Raiffeisen Leasing-u kao univerzalnom pravnom sledbeniku koji nastavlja da posluje pod istim poslovnim imenom, sa istim sedištem i pretežnom delatnošću, uz sprovođenje promene povećanja osnovnog kapitala, promenu vlasničke strukture usled zamene udela i preuzimanje zaposlenih CA Leasing-a. Naime, pre sprovođenja statusne promene, vlasnik 100% udela u Raiffeisen Leasing-u je bila Raiffeisen Banka, dok je RBA banka bila vlasnik 100% udela u CA Leasing-u. Nakon sprovođenja statusne promene izvršena je zamena udela na osnovu knjigovodstvene vrednosti kapitala Raiffeisen Leasing-a i CA Leasing-a na dan 31.05.2022. godine. U skladu sa navedenim nakon statusne promene, na bazi ovako obračunate srezmere zamene udela, direktno učešće Banke u kapitalu Raiffeisen Leasing-a je 75,30%, a RBA banke je 24,70%.

Dana 30.11.2022. godine objavljen je nacrt Ugovora o pripajanju koji je zaključen između Banke i RBA banke, a koji predviđa sprovođenje statusne promene pripajanja RBA banke Banci, nakon čega RBA banka prestaje da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije istovremeno prenoseći celokupnu svoju imovinu, prava i obaveze Banci kao univerzalnom pravnom sledbeniku koje nastavlja da posluje pod istim poslovnim imenom, sa istim sedištem i istom delatnošću. Planirano je da se statusna promena pripajanja sprovede dana 28.4.2022. godine nakon pribavljanja svih potrebnih saglasnosti. Nakon sprovođenja statusne promene, Banka će ponovo biti vlasnik 100% akcija Raiffeisen Leasing-a.

(b) Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, na način utvrđen propisima Narodne banke Srbije. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa, iskazane su u bilansu uspeha Banke kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

Potencijalne obaveze Banke u stranoj valuti na dan bilansa, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Potraživanja i obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunate su u dinare po srednjem kursu valute, koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Banke, kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Poslovne promene u stranoj valuti (nastavak)

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
CHF	119,2543	113,6388
USD	110,1515	103,9262
EUR	117,3224	117,5821

(c) Prihodi i rashodi kamata

(i) Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stope predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, Banka pri proceni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i ECL. Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvređena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

(i) Efektivna kamatna stopa (nastavak)

Naknade koje se uključuju u obračun efektivne kamatne stope obuhvataju:

- Naknade za odobrenja primljene od strane Banke pri emitovanju ili sticanju finansijskog sredstva. Takve naknade uključuju plaćanja za procenu finansijskog stanja dužnika, procenu i registrovanje garancija, kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, pregovaranje o uslovima instrumenata, pripremu i procesiranje dokumenata i zatvaranje transakcije. Ove naknade su integralni deo procesa odobrenja finansijskog instrumenta;
- Naknada primljena od strane Banke za preuzetu obavezu za nepovučeni kredit, kada preuzeta obaveza za nepovučeni kredit nije vrednovana po FVTPL i postoji mogućnost da će Banka ući u specifičan kreditni aranžman. Ove naknade predstavljaju kompenzaciju za kontinuirano angažovanje u procesu akvizicije finansijskog instrumenta. Ako preuzeta obaveza za nepovučeni kredit istekne, a Banka nije odobrila kredit, ova naknada se priznaje kao prihod po osnovu isteka preuzete obaveze komitovanja;
- Naknade odobrenja plaćene pri emitovanju finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti. Ove naknade su integralni deo procesa kreiranja ili kontinuiranog angažovanja u vezi sa finansijskom obavezom. Banka razlikuje naknade i troškove koji su integralni deo efektivne kamatne stope za finansijsku obavezu od troškova odobrenja i transakcionih troškova koji se odnose na pravo pružanja usluga, poput usluga upravljanja investicijama.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

Sve naknade koje se uključene u obračun efektivne kamatne stope se priznaju u bilansu uspeha uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope, izuzev kod finansijskih instrumenata koji nemaju predefinisani anuitetni plan, kao što su okvirne linije, kreditne kartice i overdraft, gde se za priznavanje prihoda od naknada koje čine deo efektivne kamatne stope koristi proporcionalni metod.

Naknade koje nisu deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta i priznaju se u skladu sa MSFI 15 uključuju:

- Naknade za servisiranje kredita;
- Naknada za preuzetu obavezu za nepovučeni deo kredita primljena od strane Banke, kada se pruzeta obaveza za nepovučeni kredit vrednuje po FVTPL, i mala je verovatnoća da će Banka ući u specifičan kreditni aranžman;
- Naknade za sindicirane kredite, primljene od strane Banke koja organizuje kreditiranje, i ne zadržava ni deo kreditnog posla za sebe (ili zadržava deo po istoj efektivnoj kamatnoj stopi za uporedive rizike kao i drugi učesnici).

(ii) Amortizovana vrednost i bruto knjigovodstvena vrednost

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja iznos po kome je finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovana u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospeću i, za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak (ili obezvređenje nastalo u periodu pre 1. januara 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva je amortizovana vrednost finansijskog sredstva pre umanjenja za očekivani kreditni gubitak.

(iii) Obračun prihoda i rashoda kamata

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primenjuje na bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvređeno) ili amortizovanu vrednost obaveza. Efektivna kamatna stopa se revidira i po osnovu promene fer vrednosti hedža na datum kada počinje amortizacija promene fer vrednosti hedža.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvređena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvređeno, obračun prihoda od kamate se ponovo vrši na bruto bazi tj, kamata se obračunava primenom efektivna kamatna stopa na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamate se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik sredstva poboljša.

Detaljno objašnjenje kada se finansijsko sredstvo smatra kreditno-obezvređenim je dato u okviru napomene 3 (k) (viii).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Prihodi i rashodi kamata (nastavak)

(iv) Prezentacija

Prihod od kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuje:

- Kamatu na finansijska sredstva i obaveze koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- Kamatu na dužničke instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu fer vrednosti rizika promene kamatnih stopa.

(iv) Prezentacija (nastavak)

Rashodi kamata obračunat primenom metode efektivne kamatne stope, prikazan u okviru bilansa uspeha ili ostalog rezultata uključuju:

- Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti; i
- Efektivni deo promene u fer vrednosti kvalifikovanog hedžing derivata u hedžingu novčanih tokova rizika promene u kamatnim novčanim tokovima, u istom periodu u kome hedžovani novčani tok utiče na prihod/rashod kamata.

Prihodi i rashodi kamata po osnovu finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovini se javljaju u ograničenim i izolovanim slučajevima, pa se prikazuju zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza namenjenih trgovanju u okviru neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

Prihodi i rashodi od kamata na ostala finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha se prikazuju u okviru neto prihoda od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(d) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili finansijske obaveze su uključeni u obračun prihoda i rashoda od kamate uz primenu metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena. Prihodi od naknada i provizija obuhvataju naknade koje Banka obračunava i naplaćuje za obavljanje usluga platnog prometa u stranoj valuti i u dinarima, poslove garancija i akreditiva, kao i drugih usluga.

Rashodi naknada i provizija uglavnom se odnose na naknade za obavljanje usluga platnog prometa u zemlji i inostranstvu i naknade za ostale usluge, koje se priznaju kao rashod u trenutku kada je korespondentna usluga izvršena.

(e) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza namenjenih trgovanju, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(f) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu efekata promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika.

(g) Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha uključuje dobitke umanjene za gubitke po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(h) Prihod od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kada se ustanovi pravo Banke da primi dividendu.

Prihod od dividendi se iskazuje u okviru pozicije Ostali poslovni prihodi.

(i) Lizing

Na datum početka ugovora, Banka procenjuje da li ugovor predstavlja lizing ili sadrži lizing. Ugovor je lizing ili sadrži lizing, ukoliko se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja konkretnog sredstva za određeni period vremena u zamenu za naknadu.

(i) Banka kao korisnik lizinga

Banka primenjuje jedan model priznavanja i vrednovanja za sve lizing transakcije, izuzev za kretkoročni lizing i lizing sredstava male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga i pravo korišćenja sredstva.

Pravo korišćenja sredstva

Banka priznaje pravo korišćenja sredstva na datum početka lizinga (tj. datum kada je odnosno sredstvo raspoloživo za korišćenje). Pravo korišćenja sredstva se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje iznos priznate obaveze po osnovu lizinga, inicijalne direktne troškove, plaćanja na datum ili pre datuma početka lizinga, procenjene troškove demontaže, uklanjanja ili vraćanja u prvobitno stanje, umanjeno za primljene podsticaje.

Naknadno vrednovanje prava korišćenja vrši se korišćenjem modela nabavne vrednosti, pri čemu se pravo korišćenja sredstva iskazuje u visini nabavne vrednosti umenjenje za amortizaciju i obezvređenje, korigovano za efekte ponovnog vrednovanja obaveze po osnovu lizinga.

Pravo korišćenja sredstva se amortizuje pravolinijski tokom lizing perioda.

Pravo korišćenja sredstva je iskazano u okviru napomene 20 na bilansnoj poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema.

Obezvređenje prava korišćenja sredstvase vrši u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 3(s) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(i) Lizing (nastavak)

Obaveze po osnovu lizinga

Na datum početka lizinga, Banka priznaje obaveze po osnovu lizinga koje se vrednuju u visini neto sadašnje vrednosti budućih lizing plaćanja tokom lizing perioda. Lizing plaćanja uključuju fiksna plaćanja (umanjena za podsticaje), varijabilna plaćanja koja zavise od indeksa ili stope i očekivanu garantovanu rezidualnu vrednost. Lizing plaćanja uključuju i cenu korišćenja opcije otkupa, ukoliko postoji razumna verovatnoća da će ova opcija biti korišćena, kao i penale za prevremeni raskid ugovora, ukoliko je lizing period određen na bazi pretpostavke da će ugovor biti prevremeno raskinut. Varijabilna lizing plaćanja koja ne zavise od indeksa ili stope se priznaju kao troškovi u periodu kada su se desile okolnosti koje su uslovile takva plaćanja.

Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope.

Obaveze po osnovu lizinga su obelodanjene u okviru pozicije Ostale obaveze u Bilansu stanja (Napomena 27).

Plaćanja za kratkoročne zakupe kao i zakupe male vrednosti su priznate kao rashod u periodu u kojem se događaj ili uslov koji pokreće ta plaćanja dešavaju i koji su uključeni u liniju Ostali rashodi u Bilansu uspeha. Troškovi iznajmljivanja na kratak rok ili zakup male vrednosti predstavljeni su u Napomeni 12.2

(ii) Banka kao davalac lizinga

Lizing je klasifikovan kao operativni u slučaju kada koristi i rizici koji proističu iz vlasništva nad predmetom lizinga nisu preneti na korisnika lizinga. Prihodi od zakupa koji proističu iz ugovora o operativnom lizingu se priznaju u okviru Ostalih operativnih prihoda u bilansu uspeha ravnomerno pravolinijski, tokom perioda trajanja lizinga.

(j) Porezi i doprinosi

(i) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Shodno važećim zakonskim propisima, obveznik poreza na dobit je dužan da sam obračuna porez na dobit za poreski period za koji se podnosi i poreska prijava. Prilikom obračuna poreza na dobit za 2022. godinu primenjena je stopa poreza na dobit od 15% (2021.: 15%).

Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu, se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha. Za utvrđivanje oporezive dobiti Banka je izvršila usklađivanje rashoda i prihoda, koji su prikazani u bilansu uspeha, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

(ii) Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez obračunava se korišćenjem metoda utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike nastale iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se prenosi poreski gubitak i krediti mogu umanjiti. Na kraju svakog izveštajnog perioda Banka ponovno procenjuje priznata odložena poreska sredstva i umanjuje ih za iznos za koji ne postoji verovatna oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

j) Porezi i doprinosi (nastavak)

(ii) Odloženi porez na dobitak (nastavak)

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Banka ponovo procenjuje nepriznata odložena poreska sredstva i priznaje prethodno nepriznato odloženo poresko sredstvo u meri u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Odložena poreska sredstva i obaveze se obračunavaju po poreskoj stopi čija se primena očekuje u periodu kada će se sredstvo realizovati odnosno obaveza izmiriti. Na dan 31. decembra 2022. godine, odložena poreska sredstva i obaveze obračunati su po stopi od 15% (31. decembar 2021. godine: 15%). Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentira direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

(iii) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

(k) Finansijski instrumenti

(i) Priznavanje

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva ili obaveze se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po fer vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

(ii) Klasifikacija

MSFI 9 sadrži novu klasifikaciju i pristup vrednovanju finansijskih sredstava koji reflektuje poslovni model za upravljanje sredstvima i karakteristike tokova gotovine finansijskih sredstava.

Banke finansijska sredstva klasifikuje u sledeće tri kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AAC),
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) i
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

Banka priznaje kredite (Napomena 17 i 18) i hartije od vrednosti (Napomena 16) kao finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i koje Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti odnose se na državne obveznice.

Banka takodje priznaje hartije od vrednosti kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) i finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Napomena 16).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) *Finansijski instrumenti (nastavak)*

(ii) *Klasifikacija (nastavak)*

Klasifikacija sredstava i obaveza je predstavljena na sledeći način:

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2022.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	112.486.004	-	-	-	-	-	-	112.486.004
Potraživanja po osnovu derivata	-	52.048	-	-	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	50.633.057	4.461.834	38.272.261	-	-	-	-	93.367.152
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	61.337.473	-	-	-	-	-	-	61.337.473
Kredit i potraživanja od komitenata	237.489.395	-	-	-	-	-	-	237.489.395
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	160.189	-	-	-	-	-	160.189
Investicije u zavisna društva	-	-	20.266.005	-	-	-	-	20.266.005
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	1.084.261	-	1.084.261
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	6.014.958	-	6.014.958
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	704.047	-	704.047
Ostala sredstva	415.312	-	-	-	-	718.433	-	1.133.745
Ukupno aktiva	462.361.241	4.674.071	58.538.266	-	-	8.521.699	-	534.095.277

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

 (k) *Finansijski instrumenti (nastavak)*

 (ii) *Klasifikacija (nastavak)*

Pasiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2022.
Obaveze	-	-	-	-	94,536	-	-	-
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	94,536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	17.482.064	-	-	-	17.482.064
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	431.692.058	-	-	-	431.692.058
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.273.098	-	-	1.273.098
Subordinirane obaveze	-	-	-	9.044.765	-	-	-	9.044.765
Rezervisanja	-	-	-	-	-	2.529.806	-	2.529.806
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	621.452	-	621.452
Ostale obaveze	-	-	-	871.859	-	2.697.568	-	3.569.427
Ukupno obaveze	-	-	-	459.090.746	1.367.634	5.848.826	-	466.307.206
Kapital								
Akcijski kapital	-	-	-	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	-	-	-	9.693.612	9.693.612
Rezerve	-	-	-	-	-	-	30.628.301	30.628.301
Ukupno kapital	-	-	-	-	-	-	67.788.071	67.788.071
Ukupno pasiva	-	-	-	459.090.746	1.367.634	5.848.826	67.788.071	534.095.277

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) *Finansijski instrumenti (nastavak)*

(ii) *Klasifikacija (nastavak)*

Aktiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2021.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	-	-	-	-	-	-	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata		13.669	-	-	-	-	-	13.669
Hartije od vrednosti	28.184.454	3.480.028	56.960.756	-	-	-	-	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26.603.238	-	-	-	-	-	-	26.603.238
Kredit i potraživanja od komitenata	216.672.440	-	-	-	-	-	-	216.672.440
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	586.824	-	-	-	-	-	586.824
Investicije u zavisna društva	-	-	1.293.433	-	-	-	-	1.293.433
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	951.433	-	951.433
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	5.940.649	-	5.940.649
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	453.601	-	453.601
Ostala sredstva	360.971	-	-	-	-	536.384	-	897.355
Ukupno aktiva	362.439.295	4.080.521	58.254.189	-	-	7.882.068	-	432.656.073

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

 (k) *Finansijski instrumenti (nastavak)*

 (ii) *Klasifikacija (nastavak)*

Pasiva	Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	Finansijske obaveze koja se vrednuju po FVtPL	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na dan 31.12.2021.
Obaveze	-	-	-	-	9,220	-	-	
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	9,220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	2.340.980	-	-	-	2.340.980
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	366.617.048	-	-	-	366.617.048
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	58.837	-	-	58.837
Rezervisanja	-	-	-	-	-	2.351.202	-	2.351.202
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	272.697	-	272.697
Ostale obaveze	-	-	-	458.021	-	2.076.522	-	2.534.543
Ukupno obaveze	-	-	-	369.416.049	68.057	4.700.421	-	374.184.527
Kapital								
Akcijski kapital	-	-	-	-	-	-	27.466.158	27.466.158
Dobitak	-	-	-	-	-	-	6.956.409	6.956.409
Rezerve	-	-	-	-	-	-	24.048.979	24.048.979
Ukupno kapital	-	-	-	-	-	-	58.471.546	58.471.546
Ukupno pasiva	-	-	-	369.416.049	68.057	4.700.421	58.471.546	432.656.073

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Dobici i gubici, realizovani i nerealizovani, po finansijskim instrumentima su prikazani u tabeli ispod:

U hiljadama RSD	Neto dobici/(gubici) 2022	Neto dobici/(gubici) 2021
Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	12,520,433	11,881,047
Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtPL	128,068	65,655
Finansijska sredstva koja se vrednuju po FVtOCI	821,997	1,074,656
Finansijske obaveze koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(860,979)	(258,667)
Finansijske obaveze koje se vrednuju po FVtPL	(6.633)	-

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ako su ispunjena oba sledeća uslova i sredstva nisu označena kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih tokova gotovine;
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume tokova gotovine koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici.

Cilj poslovnog modela može biti držanje finansijskih sredstava u cilju naplate ugovorenih novčanih tokova, čak i kad se dese, ili se očekuju neke prodaje finansijskih sredstava. MSFI 9 daje sledeće primere prodaje koje mogu biti konzistentne sa poslovnim modelom "držanje radi naplate";

- Prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskog sredstva;
- Prodaje su retke (čak i ako su značajne), ili su beznačajne pojedinačno i u sumi (čak i ako su česte);
- Prodaja se sprovodi blizu roka dospeća finansijskog sredstva i priliv od prodaje približno odgovara naplati preostalih ugovorenih tokova gotovine.

Ukoliko Banka proda više od 10% portfolia (knjigovodstvene vrednosti) tokom trogodišnjeg perioda smatra, to se smatra "više nego retkim", osim ako su te prodaje nematerijalne same po sebi.

"Blizu dospeća" se tumači slično kao u slučaju uputsva definisanih MRS 39 u pogledu prodaje finansijskih sredstava koja se drže do dospeća. Dospeće kraće od 3 meseca se može posmatrati kao „blizu dospeća“.

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao FVOCI, ako pripada poslovnom modelu čiji ciljevi su i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava; i ugovoreni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume, pri čemu se tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice.

Pri inicijalnom priznavanju vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja, Banka može neopozivo izabrati opciju da naknadne promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu. Ovaj izbor se sprovodi za svaku pojedinačnu investiciju posebno i suštinski se primenjuje na strategijska ulaganja koja se ne konsoliduju metodom pune konsolidacije.

Sva druga finansijska sredstva – t.j. finansijska sredstva koja ne ispunjavaju kriterijume klasifikacije koja podrazumevaju naknadno vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI se klasifikuju kao finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje promene fer vrednosti u bilansu uspeha. Dodatno, Banka ima opciju da prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva nepozivo opredeli to finansijsko sredstvo kao FVTPL, ako to eliminiše ili značajno umanjuje nekonzistentnost prilikom vrednovanja i priznavanja – t.j. "računovodstveno neslaganje" – koje bi u suprotnom nastalo usled vrednovanja sredstava i obaveza, odnosno priznavanje dobitaka i gubitaka, na drugoj osnovi.

Finansijsko sredstvo će se klasifikovati u jednu od napred navedenih kategorija pri inicijalnom priznavanju.

Identifikovanje poslovnog modela

Banka poslovni model utvrđuje na nivou grupe finansijskih sredstava, budući da ovakav pristup najbolje odražava način upravljanja finansijskim sredstvima i način informisanja ključnog rukovodstva Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

Sledeći se razmatra kao dokaz kada se određuje koji poslovni model je relevantan:

- Kako se ocenjuju performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog modela) i kako se izveštava ključno rukovodstvo;
- Rizici koji utiču na performanse poslovnog modela (i finansijskih sredstava u okviru tog poslovnog modela) i način na koji se upravlja ovim rizicima;
- Kako se nagrađuju menadžeri – npr. da li se nadoknade određuju na bazi fer vrednosti sredstava kojima se upravlja ili na bazi naplate ugovornih tokova gotovine;
- Učestalost, vrednost i vreme prodaje finansijskih instrumenata u prethodnom periodu, razlozi za takvu prodaju i očekivanja Banke o prodaji u budućnosti i
- Da li su prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih tokova gotovine regularni ili incidentalni za poslovni model (“hold-to-collect” vs “hold and sell” poslovni model).

Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona kojima se upravlja i čije performanse se vrednuju po fer vrednosti, se vrednuju kao FVTPL.

Analize karakteristika ugovorenih tokova gotovine

Kada Banka odredi da je poslovni model za određeni portfolio držanje finansijskog sredstva radi naplate ugovorenih tokova gotovine (ili i naplata ugovorenih tokova gotovine i prodaje finansijskih sredstava), potrebno je proceniti da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva daju pravo na naplatu tokova gotovine na određene datume koji predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate na preostali deo glavnice. Za ovu svrhu, glavnica je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja. Kamata je definisana kao naknada za vremensku komponentu vrednosti novca i za kreditni rizik za preostali deo glavnice tokom određenog perioda vremena, druge osnovne rizike i troškove u vezi za kreditiranjem, kao i profitnu marginu. Ova analiza se sprovedi na nivou pojedinačnog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva.

Prilikom analize da li se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate, Banka razmatra ugovorne uslove instrumenata. Ovakva analiza podrazumeva ocenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorne uslove koji mogu da promene vreme ili iznos ugovorenog novčanog toka, koji uslovljavaju kršenje uslova da se ugovoreni tokovi gotovine odnose isključivo na naplatu glavnice i kamate. Banka razmatra:

- Budući događaji koji menjaju iznos i vreme novčanih tokova;
- „Leverage“;
- Prevremene otplate, produženje roka instrumenta,
- Da li je naplata potraživanja je uslovljena specifičnim sredstvima ili tokovima gotovine (npr. tzv. „non-recourse“ krediti);
- Klauzule koje modifikuju vremensku vrednost novca (npr. periodično resetovanje kamatne stope);
- Ugovorne klauzule koje vezuju vrednost instrumenta za određenu varijablu (u nastavku: „contractually linked“ instrumenti).

„Non-recourse“ krediti – U nekim slučajevima, krediti plasirani od strane Banke koji su obezbeđeni kolateralom dužnika limitiraju pravo Banke na novčani tok koji proističe iz kolaterala koji služi kao obezbeđenje. Banka koristi procenu pri oceni da li ovi krediti zadovoljavaju SPPI test. Pri ovoj proceni, Banka razmatra sledeće informacije:

- Da li ugovorni uslovi precizno definišu iznos i rokove naplate kredita;
- Odnos fer vrednosti kolaterala i iznosa kolateralizovanog finansijskog sredstva;
- Mogućnost i nameru dužnika da izvrši ugovorena plaćanja, bez obzira na pad vrednosti kolaterala;
- Da li je dužnik regularno pravno lice ili pravno lice sa posebnom namenom (special-purpose entity);
- Izloženost Banke riziku gubitka sredstva u poređenju sa kreditom sa pravom na naplatu ukupnog potraživanja (full-recourse);
- Stepenu do koga kolateral predstavlja ukupan ili značajan deo sredstava dužnika; i
- Da li će Banka imati koristi od povećanja vrednosti kolaterala.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(ii) Klasifikacija (nastavak)

„Contractually linked“ instrumenti – Svaki od ovih instrumenata ima subordinirani rang koji određuje redosled kojim se novčani tokovi generisani od strane pool-a investicija raspoređuju na instrument. Takav instrument zadovoljava SPPI test samo ukoliko su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Ugovorni uslovi instrumenta su takvi da daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test, bez potrebe da se analizira relevantni pool finansijskih instrumenata;
- Relevantni pool finansijskih instrumenata (i) sadrži jedan ili više instrumenata daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; i (ii) može sadržati instrumente, kao što su derivati, koji redukuje varijabilnost novčanih tokova instrumenata pod (i) i kombinovani novčani tokovi (instrumenata pod (i) i (ii)) daju pravo na novčani tok koji zadovoljava SPPI test; ili usaglašava novčane tokove „contractually linked“ instrumenta sa novčanim tokovima pool-a relevantnih instrumenata pod (i), koje proističu iz razlike da li je kamatna stopa fiksna ili varijabilna ili valute ili roka za novčani tok; i
- Izloženost kreditnom riziku „contractually linked“ instrumenta je jednaka ili manja nego izloženost kreditnom riziku relevantnog pool-a finansijskih instrumenata.

U 2018. godini, IASB je izdao izmenu MSFI 9 koji se odnosi na prevremene otplate sa negativnom naknadom. Negativna naknada nastaje kada ugovorni uslovi dopuštaju dužniku da isplati instrument pre njegove ugovorne dospelosti, ali iznos prevremene otplate može biti niži od preostalog iznosa glavnice i kamate. Da bi se kvalifikovao za merenje po amortizovanoj vrednosti, negativna naknada mora biti „razumna kompenzacija za prevremeno raskidanje ugovora“. U suprotnom, finansijski instrumenti se vrednuju bavezno po FVTPL.

Modifikacija vremenske vrednosti novca i Benchmark test

Vremenska vrednost novca je element kamate koji se odnosi samo na protok vremena (MSFI 9.B4.1.9A) tj. ne uzima u obzir druge rizike (kreditni, likvidnost itd.) ili troškove (administrativni itd.) povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

U nekim slučajevima, vremenska vrednost novca može biti modifikovana. To će biti slučaj, na primer, ako se kamatna stopa finansijskog sredstva periodično menja, ali učestalost promene se ne poklapa sa periodom kamatne stope. U ovom slučaju, Banka mora proveriti da li ugovoreni tokovi gotovine i dalje predstavljaju isključivo naplatu glavnice i kamate tj. da modifikacija ne menja značajno tokove gotovine u odnosu na tokove gotovine „perfektnog“ referentnog instrumenta. Ova procena nije opcija predviđena računovodstvenim politikama i ne može biti izbegnuta zaključkom da će instrument, u odsustvu takvog vrednovanja, biti vrednovan po fer vrednosti. Za sledeće navedene glavne ugovorne karakteristike, koje mogu potencijalno modifikovati vremensku vrednost novca, primenjuje se benchmark test:

- Frekvencija resetovanja kamatne stope se ne poklapa sa periodom kamatne stope,
- „Lagging“ indikator,
- „Smoothing“ klauzula,
- Grejs period,
- Stopa prinosa sa sekundarnog tržišta.

(iii) Reklasifikacija

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon inicijalnog priznavanja, izuzev u periodima nakon promene poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima od strane Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova

Finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva modifikovani, Banka procenjuje da li su novčani tokovi od modifikovanog sredstva značajno različiti od inicijalno ugovorenih.

Banka je u svojim računovodstvenim politikama propisala skup kvalitativnih i kvantitativnih kriterijuma koje uzima u obzir pri modifikaciji finansijske imovine kako bi procenila da li je izmena značajna ili ne.

Za kvalitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume kao one koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvalitativni kriterijumi za značajnu modifikaciju):

- promena valute ili/i
- uvođenje klauzule koja bi prouzrokovala da finansijska sredstva ne zadovoljavaju SPPI test
- promena vrste instrumenta (npr konverzija kredita u obveznicu).

Kao kvantitativne kriterijume Banka je definisala sledeće kriterijume koji dovode do značajne promene finansijske imovine (kvantitativni kriterijumi značajne modifikacije):

- promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%; ili jednak ili veći od 100 TEUR; ili oboje (jednako ili veće od 10% i jednako ili veće od 100 TEUR)
- - promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od TEUR 100 i

- promena NPV-a iz novih novčanih tokova diskontovanih originalnim EKS-om u odnosu na NPV inicijalnih novčanih tokova je u apsolutnom iznosu jednaka ili veća od 10%

Ukoliko su novčani tokovi značajno različiti, onda se smatra da je ugovorno pravo na novčane tokove koji proističu iz originalnog finansijskog instrumenta isteklo. U tom slučaju, dolazi do prestanka priznavanja originalnog finansijskog sredstva (napomena 3 (k) (iii)), a novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti uvećanoj za kvalifikovane transakcione troškove. Naknade primljene kao deo modifikacije ugovora se računovodstveno evidentiraju na sledeći način:

- Naknade koje su uzete u obzir pri utvrđivanju fer vrednosti novog sredstva i naknade koje predstavljaju nadoknadu kvalifikovanih transakcionih troškova se uključuju u inicijalno vredovanje sredstava; i
- Ostale naknade se evidentiraju u bilansu uspeha kao deo dobitaka ili gubitaka na prestanku priznavanja.

Ukoliko se novčani tok modifikuje kod dužnika koji je u finansijskim poteškoćama, onda je često cilj modifikacije maksimiranje naplate originalnog ugovorenog novčanog toka, a ne izdavanje novog finansijskog sredstva sa značajno različitim uslovima. Ukoliko Banka planira da modifikuje finansijsko sredstvo na način koji će rezultirati u oprostima dela duga, Banka prvo razmatra da li deo finansijskog sredstva treba da bude otpisan pre modifikacije. Ovaj pristup utiče na rezultat kvalitativne procene kriterijuma za modifikaciju i najčešće rezultira ishodom da kvantitativni kriterijumi za prestanak priznavanja nisu ispunjeni u ovakvim slučajevima.

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti ili FVOCI ne rezultira u prestanku priznavanja finansijskog sredstva, Banka rekalkuliše bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijska sredstva sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju bruto knjigovodstvenu vrednost modifikovanog finansijskog sredstva i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovanog finansijskog sredstva.

Ukoliko se modifikacija vrši zbog finansijskih teškoća dužnika, onda se dobiti ili gubici priznaju zajedno sa rashodima po osnovu obezvređenja. U ostalim slučajevima, ovi dobiti ili gubici se priznaju kao prihod od kamate uz korišćenje metode efektivne kamatne stope.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iv) Modifikacija ugovornih uslova (nastavak)

Finansijske obaveze

Banka prestaje sa priznavanjem finansijske obaveze kada su ugovorni uslovi modifikovani i novčani tokovi modifikovane obaveze se značajno razlikuju od inicijalno ugovorenih poređeci sa originalnim novčanim tokovima (više od 10%). U ovom slučaju, nova finansijska obaveza, na bazi modifikovanih uslova, se priznaje po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti obaveze koja se isknižava i plaćene nadoknade se priznaje u bilansu uspeha. Plaćena nadoknada uključuje preneto nefinansijsko sredstvo, ukoliko postoji, i procenjenu obavezu, uključujući novu modifikovanu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze ne rezultira u prestansku priznavanja finansijske obaveze, Banka rekalkuliše amortizovanu vrednost finansijske obaveze diskontovanjem modifikovanog ugovorenog toka gotovine uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope i eventualnu razliku priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Za finansijske obaveze sa varijabilnom kamatom stopom, originalna efektivna kamatna stopa, koja se koristi za kalkulaciju dobitaka ili gubitaka na modifikaciji, se koriguje na način da odslikava tekuća tržišna kretanja u trenutku modifikacije. Nastali troškovi ili naknade ili primljene naknade kao deo procesa modifikacije koriguju knjigovodstvenu vrednost modifikovane finansijske obaveze i amortizuju se tokom preostalog veka trajanja modifikovane finansijske obaveze putem rekalkulacije efektivne kamatne stope instrumenta.

(v) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo u slučajevima kada Banka ima pravni osnov za netiranje priznatih iznosa i kada namerava da plaćanje i naplatu sprovede na neto bazi ili pak da zatvori sredstvo i izmiri obavezu istovremeno.

Prihodi i rashodi se prikazuju na neto osnovi samo ukoliko je to dozvoljeno određenim MSFI-a, ili pak za dobitke i gubitke koji proističu iz grupe sličnih transakcija, kao što je slučaj sa transakcijama sa finansijskim instrumentima namenjenim trgovanju.

(vi) Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja vrednost koja se dobija kada se inicijalna vrednost finansijskog sredstva ili obaveze umanja za otplatu glavnice i uveća, odnosno umanja za akumuliranu amortizaciju, obračunatu primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između inicijalne vrednosti i nominalne vrednosti na dan dospeća, umanjen za obezvređenje.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(vii) Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije na datum transakcije. Fer vrednost obaveza odslikava rizik nemogućnosti izmirenja

Fer vrednost se određuju primenom kotiranih cena na aktivnom tržištu za određeni finansijski instrument na dan izveštavanja. Tržište se smatra aktivnim tržištem ukoliko transakcije sa sredstvima i obavezama imaju takvu frekvenciju i obim da omogućavaju informacije o cenama na kontinuiranoj osnovi.

Ukoliko tržište za određeni finansijski instrument nije aktivno, fer vrednost se utvrđuje na bazi dostupnih tržišnih informacija i modela vrednovanja koje Banka koristi. Cilj korišćenja modela vrednovanja je da se utvrdi cena po kojoj bi se redovna transakcija prodaje sredstva ili transfera obaveza sproveda između učesnika na tržištu na dan vrednovanja po trenutno važećim tržišnim uslovima. Tri najčešće korišćena modela vrednovanja su tržišni model, troškovni model i prihodni model. U nekim slučajevima može se koristiti samo jedan model vrednovanja, dok je u nekim slučajevima neophodno korišćenje više različitih modela vrednovanja. Ukoliko se za procenu fer vrednosti koristi više različitih modela vrednovanja, rezultati (tj. indikativni iznosi za fer vrednost) se ocenjuju uzimajući u obzir prihvatljivost raspona vrednosti dobijenih primenom tih modela. Fer vrednost se utvrđuje kao iznos u okviru dobijenog raspona koja na najbolji način odražava fer vrednost u datim uslovima. Inputi koji se koriste pri primene modela vrednovanja predstavljaju tržišna očekivanja i odražavaju kombinaciju rizika i prinosa koji su svojstveni određenom finansijskom instrumentu. Banka prilagođava modele vrednovanja i testira njihovu adekvatnost korišćenjem cena ostvarenih u tržišnim transakcijama za isti instrument ili pak na bazi drugih raspoloživih tržišnih informacija.

Najbolji indikator fer vrednosti finansijskog instrumenta kod inicijalnog priznavanja je cena koja proističe iz same transakcije tj. fer vrednost dobijene ili date naknade, izuzev u slučaju kada je fer vrednost instrumenta određena na bazi cena postignutih u drugim transakcijama na tržištu za isti taj instrument (tj. bez modifikovanja ili prilagođavanja) ili na bazi modela vrednovanja koji koriste isključivo tržišne podatke.

Banka priznaje transfer između različitih nivoa hijerarhije fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda tokom koga se navedena promena desila.

(viii) Obevređenje

Banka priznaje ispravku vrednosti za očekivane kreditne gubitke i rezervisanja za potencijalne obaveze (dalje u tekstu: ECL) za sledeće finansijske instrumente koji se ne vrednuju kao FVTPL:

- Finansijska sredstva koja su dužnički instrumenti;
- Izdate finansijske garancije; i
- Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita.

Ispravka vrednosti se ne priznaje po osnovu vlasničkih instrumenata.

U skladu sa MSFI 9, Banka primenjuje trostepeni model obevređenja na osnovu promena kreditnog kvaliteta u odnosu na inicijalno priznavanje. Ovaj model zahteva da se finansijski instrument koji nije obevređen prilikom inicijalnog priznavanja klasifikuje u Nivo (dalje u tekstu: Stage) 1 i da mu se stalno prati kreditni rizik. Ako se identifikuje značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje, finansijski instrument se premešta u Stage 2, ali se još ne smatra obevređenim. Ako je finansijski instrument obevređen, onda se premešta u Stage 3.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

12-mesečni ECL je deo ECL koji proističe iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć u roku od 12 meseci nakon izveštajnog datuma. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat 12-mesečni ECL predstavljaju „Stage 1“ finansijske instrumente.

Life-time ECL je ECL koji rezultira iz događaja koji uslovljavaju default finansijskog instrumenta koji je moguć tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti kod kojih je priznat life-time ECL, ali koji nisu kreditno-obezvređeni, predstavljaju „Stage 2“ finansijske instrumente.

Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 1 obračunavaju se u iznosu koji je jednak delu očekivanih životnih kreditnih gubitaka, koji se mogu rezultovati default-om u narednih 12 meseci. Očekivani kreditni gubici za finansijski instrument u Stage 2 ili 3 se obračunavaju na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tokom celog perioda trajanja finansijskog instrumenta, odnosno njegovog životnog veka. Prilikom merenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno je razmotriti informacije koje se odnose na budućnost. Kupljeni ili plasirani kreditno-obezvređeni finansijski instrumenti predstavljaju ona finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja i njihov očekivani kreditni gubitak se uvek obračunava na bazi očekivanih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta (Stage 3).

Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak life-time ECL, izuzev kod sledećih instrumenata, kod kojih se koristi 12-mesečni ECL:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na izveštajni datum; i
- Ostali finansijski instrumenti kod kojih se kreditni rizik nije značajno povećao u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja.

Sa stanovišta praktične primene, u Banci se podrazumeva da za hartije od vrednosti koje imaju investicioni rejting ne treba da se procenjuje da li se kreditni rizik hartije od vrednosti značajno povećao. Za ove svrhe investicioni rejting je definisan od strane priznatih ehternih rejting agencija kao rejting u rasponu AAA–BBB (Standard’s & Poor’s, Fitch) i Aaa-Baa (Moody’s). Ukoliko informacija od priznate eksterne rejting agencije nije raspoloživa, ekvivalenti interni rejtingi mogu biti mapirani u eksterne rejtinge. Ovo mapiranje treba da pođe od perspektive tržišnih učesnika, uzimajući u obzir sve uslove i okolnosti u vezi sa hartijom od vrednosti. U situacijama kada eksterni ili interni nije raspoloživ, može se koristiti verovatnoća default-a koja je ekvivalentna investicionom rejtingu, ukoliko je raspoloživa.

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Merenje očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Za Banku kreditni rizik potiče od rizika finansijskog gubitka, ukoliko bilo koji od naših korisnika, klijenata ili ugovornih strana na tržištu ne ispunjava svoje ugovorne obaveze prema nama. Kreditni rizik proizilazi uglavnom od međubankarskih, komercijalnih i potrošačkih kredita i potraživanja, kao i kreditnih obaveza koje proizilaze iz takvih kreditnih aktivnosti, ali mogu takođe proizaći iz vanbilansnih obaveza kao što su finansijske garancije, akreditivi i akceptni nalozi.

Banka je takođe izložena drugim kreditnim rizicima koji proizilaze iz investicija u dužničke hartije od vrednosti i druge izloženosti koje proizilaze iz aktivnosti trgovanja ("trading exposures"), uključujući portfolio finansijske aktive namenjene trgovanju i derivate, kao i poravnanja sa tržišnim ugovornim stranama i revers repo ugovore.

Procena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahteva korišćenje modela, jer se izloženost menja sa promenama tržišnih uslova, očekivanih tokova gotovine i protoka vremena. Procena kreditnog rizika za određeni portfolio podrazumeva dodatne procene u vezi s verovatnoćom neizvršenja obaveza, odnosnih stopa gubitaka i korelacije default-a drugih ugovornih strana. Banka meri kreditni rizik koristeći verovatnoću default-a (PD), izloženost (EAD) i gubitak po defaultu (LGD). Ovo je preovlađujući pristup koji se koristi u svrhu merenja očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

ECL je verovatnoćom ponderisana procena kreditnih gubitaka. Obračunavaju se na sledeći način:

- *Finansijska sredstva koja nisu kreditno-obezvređena na izveštajni datum:* kao sadašnja vrednost svih očekivanih manjih naplata tj. razlike između novčanih tokova na koje Banka ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima i novčanih tokova koje Banka očekuje da primi;
Kada kreditni rizik po finansijskom instrumentu nije značajno povećao od prvobitnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti tog finansijskog instrumenta u iznosu koji je jednak 12-mesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 1. Kada se kreditni rizik na finansijskom instrumentu znatno povećao od početnog priznavanja, Banka će odmeriti ispravku vrednosti u iznosu jednakom doživotnim očekivanim kreditnim gubicima. Ova sredstva su u Stage 2.;
- *Finansijska sredstva koja su kreditno-obezvređena na izveštajni datum:* kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova;
- *Preuzete obaveze za nepovučene kredite:* kao sadašnja vrednost razlike između ugovorenih novčanih tokova na koje Banka ima pravo u skladu sa ugovornim uslovima ukoliko se nepovučeni kredit iskoristi i novčanih tokova koje Banka očekuje da primi;
- *Izdane finansijske garancije:* očekivana plaćanja u cilju namirenja korisnika garancije umanjena za iznos koji Banka očekuje da nadoknadi.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Restruktuirana finansijska sredstva

Ukoliko su ugovorni uslovi finansijskog sredstva izmenjeni ili modifikovani ili je postojeće finansijsko sredstvo zamenjeno sa novim usled finansijskih poteškoća dužnika, onda se vrši procena da li je potrebno iskknjižiti postojeće finansijsko sredstvo, a ECL se obračunava na sledeći način:

- Ukoliko očekivano restrukturiranje neće rezultirati u prestanku priznavanja tj. iskknjižavanju postojećeg sredstva, onda su očekivani novčani tokovi od modifikovanog finansijskog sredstva uključeni u kalkulaciju manjka novčanih tokova koji se očekuje od postojećeg finansijskog sredstva;
- Ukoliko će očekivano restrukturiranje rezultirati u prestanku priznavanja tj. iskknjižavanju postojećeg sredstva, onda se očekivana fer vrednost novog sredstva tretira kao finalni novčani tok od postojećeg finansijskog sredstva u trenutku prestanka priznavanja tj. iskknjižavanja. Ovaj iznos je uključen u kalkulaciju manjka novčanih tokova od postojećeg finansijskog sredstva, koji se diskontuju od očekivanog datuma prestavnka priznavanja do izveštajnog datuma uz korišćenje originalne efektivne kamatne stope postojećeg finansijskog sredstva.

Kreditno-obezvredena finansijska sredstva

Na svaki izveštajni datum, Banka procenjuje da li su finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i dužnički instrumenti koji se vrednuju kao FVOCI kreditno-obezvredeni. Finansijsko sredstvo je kreditno-obezvredeno kada se desio jedan ili više događaja sa negativnim efektom na procenjene buduće tokove gotovine za određeno finansijsko sredstvo. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno obezvredeno obuhvata raspoložive podatke o sledećim događajima:

- Značajne finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- Kršenje ugovornih odredbi, kao na primer default ili kašnjenje u izmirenju obaveza;
- Banka dužniku, iz ekonomskim ili ugovornih razloga u vezi sa finansijskim teškoćama dužnika, menja keditne uslove na način koji inače ne bi razmatrala;
- Postalo je očigledno da će dužnik bankrotirati ili biti reorganizovan na neki drugi način;
- Nestanak aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled fnansijskih teškoća;
- Kupovina ili izdavanje finansijskog sredstva uz visoki *discount*, što ukazuje na nastale kreditne gubitke.

Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka smatra da postoji značajno povećanje kreditnog rizika ako je ispunjen neki od sledećih kvantitativnih, kvalitativnih ili „back-stop“ kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Banka koristi kvantitativne kriterijime kao primarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Za kvantitativno određivanje nivoa rizika, Banka poredi „lifetime“ PD krivu na datum obračuna sa „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Za PD krivu na datum inicijalnog priznavanja formulišu se pretpostavke o strukturi krive. S jedne strane, u slučaju visoko ocenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD kriva vremenom degradirati. Sa druge strane, za nisko ocenjene finansijske instrumente pretpostavlja se da će se PD kriva poboljšati tokom vremena. Stepem poboljšanja ili pogoršanja zavisice od nivoa početnog kreditnog rejtinga.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Značajno povećanje kreditnog rizika (nastavak)

S obzirom na različitu prirodu proizvoda retail i non retail klijenat, metod za procenu kreditnog rizika se malo razlikuje. Kod non retail klijenata, da bi se dve krive učinile uporedivim, obe se skaliraju na anualizovane PD-eve. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika sa relativnim povećanjem PD-a od 250%, iako taj iznos može biti manji zbog nekoliko ograničavajućih faktora kao što su preostalo vreme trajanja finansijskog instrumenta i tip portfolija proizvoda.

Za izloženosti prema stanovništvu, preostali kumulativni PD se upoređuje sa razlikom između „lifetime“ PD krive na datum obračuna i „lifetime“ PD krivom na datum inicijalnog priznavanja. Smatra se da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika kada je ova razlika iznad određenog praga. Nivoi pragova se izračunavaju odvojeno za svaki portfolio koji je pokriven pojedinačnim PD modelima zasnovanim na rejtingu. Uobičajno, smatra se da je do značajnog povećanja kreditnog rizika došlo ukoliko je relativno povećanje PD-a od 150% - 300% u zavisnosti od vrste portfolia.

Gore pomenuti pragovi predstavljaju „okidače“ za prelazak finansijskog instrumenta u Stage 2.

Kvalitativni kriterijumi

Banka koristi kvalitativne kriterijume kao sekundarni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika za sva materijalno značajna portfolija. Prebacivanje u Stage 2 se odvija kada su ispunjeni kriterijumi navedeni u daljem tekstu.

Za države, banke, portfolija pravnih lica i projektnog finansiranja, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- Spoljni tržišni indikatori;
- Promene ugovornih uslova;
- Promene pristupa upravljanju;
- 30 dana kašnjenja;
- Stručna procena.

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju na kvartalnoj osnovi na nivou pojedinačnog ugovora za sve grupe portfolija pravnih lica.

Za portfolio fizičkih lica, ako klijent ispunjava jedan ili više od sledećih kriterijuma:

- „Forbearance“ mere;
- Default-ni status druge izloženosti istog klijenta;
- Holistički pristup – primenljivo u slučajevima kada nove informacije koje se odnose na budućnost postaju dostupne za segment ili deo portfolia, a još uvek nisu obuhvaćene u sistem ocenjivanja. Nakon identifikovanja takvih slučajeva, procenjuje se portfolio sa očekivanim kreditnim gubicima za ceo zivot trajanja (kolektivna procena);

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika uključuje informacije koje se odnose na budućnost i one se primenjuju mesečno na nivou pojedinačnog ugovora za ceo portfolio fizičkih lica.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Definicija statusa neizmirenja obaveza („default“) i kreditno obezvređenog sredstva

Banka definiše finansijski instrument kao instrument u statusu neizmirenja obaveza tj. default-u, koji je u potpunosti usklađen sa definicijom obezvređenja, kada je ispunjen neki od sledećih kriterijuma:

Kvantitativni kriterijumi

Klijent je u docnji više od 90 dana u odnosu na ugovorene uslove plaćanja. Ova pretpostavka nije osporiva, finansijsko sredstvo kod kojeg postoji docnja preko 90 dana biće svrstano u Stage 3.

Kvalitativni kriterijumi

Klijent neće biti u stanju da izmiri obaveze pravovremeno i/ili u celosti, što ukazuje na to da je klijent u značajnim finansijskim poteškoćama. Ovo su neki od pokazatelja:

- Klijent je u dugoročnom restrukturiranju;
- Klijent je preminuo;
- Klijent je nesolventan;
- Klijent ne poštuje finansijske uslove;
- Aktivno tržište za to finansijsko sredstvo je nestalo zbog finansijskih poteškoća;
- Ustupci su odobreni usled finansijskih poteškoća;
- Izgledno je da će klijent ući u stečaj;
- Finansijska sredstva se prodaju sa značajnim popustima („deep discount“) koji odražavaju nastale kreditne gubitke.

Gore navedeni kriterijumi primenjeni su na sve finansijske instrumente koje poseduje Banka i usklađeni su sa definicijom neizmirenja obaveza (default) koja se koristi za potrebe internog upravljanja kreditnim rizikom. Default definicija dosledno se primenjuje na modeliranje verovatnoća default-a (PD), izloženosti po default-u (EAD) i gubitka po default-u (LGD) tokom obračuna očekivanih gubitaka Banke.

Smatra se da instrument više nije u statusu neizmirenja obaveza (tj. da je oporavljen) kada više ne ispunjava nijedan od osnovnih kriterijuma default-a u periodu od najmanje 3 meseca ili duže u slučaju restrukturiranja izazvanog finansijskim teškoćama. Period od 3 meseca određen je na osnovu analize koja razmatra verovatnoću da se finansijski instrument vrati u stanje statusa neizmirenja obaveza posle oporavka koristeći različite definicije oporavka.

Objašnjenje inputa, pretpostavki i tehnika procene

Očekivani kreditni gubitak se meri bilo na 12 meseci ili za ceo životni vek u zavisnosti od toga da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na inicijalno priznavanje ili da li se neko sredstvo smatra kredinto-bezvređenim. Ekonomske informacije o budućim događajima su takođe uključene u određivanje 12-mesečnog i life-time PD, EAD i LGD. Ove pretpostavke variraju po tipu proizvoda. Očekivani kreditni gubici su diskontovani proizvod verovatnoće default-a (PD), gubitaka po default-u (LGD), izloženosti po default-u (EAD) i diskontnog faktora (D).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Verovatnoća default-a

Verovatnoća default-a predstavlja verovatnoću da dužnik neće ispuniti svoju finansijsku obavezu bilo u narednih 12 meseci ili tokom preostalog veka trajanja finansijskog instrumenta. Uopšteno, verovatnoća defaulta tokom životnog veka finansijskog instrumenta se izračunava na osnovu regulatorne 12-mesečne verovatnoće default-a, iz koje se uklanja margina konzervativizma, kao polazne tačke. Nakon toga različite statističke metode koriste se za generisanje procene kako će se default profil razvijati od inicijalnog priznavanja pa tokom trajanja kredita ili portfolija kredita. Profil je zasnovan na istorijskim posmatranim podacima i parametarskim funkcijama.

Različiti modeli su korišćeni za procenu default profila kreditnih obaveza i mogu se grupisati u sledeće kategorije:

- Država i organi lokalne samouprave, osiguravajuća društva i „collective investment undertakings“ - profil se generiše primenom pristupa matrica tranzicije. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije - profil se generiše pomoću pristupa parametrijske regresije preživljavanja (Weibull). Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću default-a koristeći Vasičekov jednofaktorski model;
- Stambeni i drugi krediti odobreni stanovništvu - profil se generiše koristeći parametrijsku regresiju preživljavanja u konkurentnim okvirima rizika. Informacije o budućnosti uključene su u verovatnoću neizvršavanja koristeći satelitske modele.

U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu potpuno dostupni, vrši se grupisanje, uprosečavanje i benčmarking u cilju kreiranja inputa za kalkulaciju.

Gubitak usled statusa neizmirenja obaveza („Loss Given Default“ (dalje u tekstu: LGD))

LGD predstavlja očekivanje Banke o iznosu gubitka po izloženosti koja ima default status. LGD varira u zavisnosti od tipa proizvoda i klijenta. LGD se prikazuje kao procenat gubitka prema izloženosti u trenutku ulaska u default status. LGD se izračunava na 12-mesečnoj ili life-time bazi, gde dvanaestomesečni LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi u periodu od 12 meseci, dok life-time LGD predstavlja procenat očekivanog gubitka ukoliko se default dogodi tokom preostalog očekivanog životnog veka kredita.

Različiti modeli se koriste za procenu LGD i oni se mogu podeliti na sledeće kategorije:

- Država: LGD se dobija korišćenjem informacija i izvora sa tržišta. Izvori sa tržišta su eksterni podaci o gubicima koji su u vezi sa default-ima država (otpisi duga usled restrukturiranja i slično);
- Pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije: LGD se generiše diskontovanjem tokova gotovine naplaćenih tokom workout procesa. Buduće informacije su inkorporirane u LGD korišćenjem Vasičekovog modela;
- Stambeni krediti i ostali proizvodi stanovništva: LGD se generiše tako što se isključuju periodi krize, kao i ostale margine konzervativizma iz regulatornog LGD modela. Buduće informacije se inkorporiraju korišćenjem različitih satelit modela;
- U limitiranim slučajevima, kada neki inputi nisu u potpunosti raspoloživi, alternativni modeli oporavka, referentne vrednosti i ekspertske vrednosti se mogu koristiti za obračun.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvređenje (nastavak)

Izloženost u trenutku statusa neizmirenja obaveza (Exposure at Default ("EAD"))

EAD je zasnovan na iznosu koji Banka očekuje, u trenutku default-a, da će se dugovati u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka instrumenta. Dvanaestomesečni i life-time EAD se utvrđuju na bazi očekivanog profila izmirenja obaveza, a variraju u zavisnosti od tipa proizvoda. Za proizvode sa amortizacionim planom otplate i jednokratnim otplatama, obračun se zasniva na ugovornim plaćanjima u periodu od 12 meseci ili tokom životnog veka. Gde je relevantno, pretpostavke o prevremenoj otplati ili refinansiranju takođe treba uzeti u obzir prilikom kalkulacije.

Kod revolving proizvoda EAD je određen polazeći od trenutnog povučenog iznosa i dodavanjem faktora konverzije, koji odražava očekivano povlačenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neizmirenja obaveza. Regulatorne margine su isključene iz faktora konverzije. Parametri koji se koriste u regulatorne svrhe, kao što su LGD i faktor kreditne konverzije koji se koriste u obračunu rizikom ponderisane aktive, obračunavaju se uz korišćenje margine konzervativizma. Za potrebe MSFI 9, koriste se isti parametri, ali bez margine konzervativizma. U ograničenom broju slučajeva kada podaci nisu dostupni, referentne vrednosti se mogu koristiti za obračun.

Diskontni faktor

Generalno, za bilansne izloženost koje nisu kreditno obezvređene na inicijalnom priznavanju tj. POCl, stopa korišćena za kalkulaciju očekivanog gubitka je efektivna kamatna stopa ili njena aproksimacija.

Kalkulacija

Očekivani kreditni gubitak je proizvod PD, LGD i EAD parametara pomnožen verovatnoćom neulaska u status neizmirenja obaveza pre razmatranog perioda. Ovo je prikazano kao funkcija preživljavanja. Obračun praktično predstavlja sumirane buduće očekivane gubitke diskontovane na datum izveštavanja. Ovako izračunati očekivani gubici su ponderisani scenarijima orijentisanih ka budućim događajima.

Različiti modeli se koriste za procenu Stage 3 ispravke vrednosti i isti mogu biti svrstani u dve različite grupe:

- Država, pravna lica, projektno finansiranje i finansijske institucije, organi lokalne samouprave, osiguravajuće kompanije, „collective investment undertakings“: Obračun ispravke vrednosti za Stage 3 se vrši od strane zaposlenih u Sektoru za upravljanje posebnim plasmanima i instrumentima obezbeđenja, koji diskontuju očekivani tok gotovine odgovarajućom efektivnom kamatnom stopom;
- Kreditiranje stanovništva: Stage 3 ispravka vrednosti se generiše računajući statistički određen očekivani gubitak oslobođen od indirektnih troškova.

Sva finansijska sredstva koja su u kašnjenju više od 90 dana su u Stage 3 i ta pretpostavka ne može biti pobijena.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredjenje (nastavak)

Informacije o budućnosti

Procena značajnog povećanja kreditnog rizika i kalkulacije očekivanog kreditnog gubitka podrazumevaju korišćenje informacija o budućnosti. Banka je izvršila istorijske analize i utvrdila ključne ekonomske varijable koje imaju uticaj na kreditni rizik i očekivani kreditni gubitak za svaki portfolio.

Ove ekonomske varijable i njihov uticaj na verovatnoću ulaska u status neizmirenja obaveza, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza se razlikuju po kategorijama. U ovom procesu je takođe korišćeno i ekspertsko mišljenje. Predviđanja ovih ekonomskih varijabli („osnovni ekonomski scenario“) obezbeđuju se kvartalno od strane Raiffeisen Research-a (interno odeljenje), što obezbeđuje najbolji predviđeni pogled na ekonomske prilike za naredne tri godine. Za period nakon tri godine, da bi se projektovale ekonomske varijable za ostatak životnog veka proizvoda, korišćen je pristup srednje reversije – što znači da ekonomske varijable dugoročno teže prosečnoj stopi ili prosečnoj stopi rasta do zrelosti. Uticaj ovih ekonomskih varijabli na verovatnoću ulaska u default status, gubitak usled statusa neizmirenja obaveza i izloženost u trenutku ulaska u default status se utvrđuju koristeći statističku regresiju pomoću koje se dolazi do saznanja kakav su uticaj pomenute varijable imale istorijski na stope ulaska u default status i na komponente gubitka usled default statusa i izloženost u trenutku ulaska u default status.

Pored osnovnog ekonomskog scenarija, Raiffeisen Research obezbeđuje i najbolji i najgori mogući scenario, kao i ponderisani scenario - da bi se osiguralo da su sve nelinearnosti uhvaćene. Banka je utvrdila da tri scenarija odgovarajuće opisuju nelinearnosti.

Ponderisani scenario je utvrđen kombinacijom statističkih analiza i ekspertske mišljenja, uzimajući u obzir čitav spektar mogućih ishoda koje svaki scenario opisuje. Verovatnoćom ponderisani očekivani kreditni gubitak se utvrđuje tako što se svaki scenario provuče kroz odgovarajući model za očekivani kreditni gubitak i na kraju pomnoži sa odgovarajućim ponderima iz samog scenarija.

U osnovnom ekonomskom scenariju, kao i u najboljem i najgorem mogućem scenariju, metodologija je prilagođena usled pandemije COVID 19.

Kao i sa svakim ekonomskih predviđanjem, projekcije i verovatnoće događaja su podložne visokom stepenu inherentne nepouzdanosti i zbog toga se stvarni ishodi mogu značajno razlikovati od predviđenih. Banka smatra da ove prognoze predstavljaju njenu najbolju procenu svih mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetrije u okviru različitih portfolija koji postoje u Banci.

Post-model prilagodjavanja

„Post-model“ prilagođavanja za očekivane procene ispravki vrednosti kreditnih gubitaka su prilagođavanja koja se koriste u okolnostima kada postojeći ulazni podaci, pretpostavke i tehnike modela ne obuhvataju sve relevantne faktore rizika. Pojava novih makroekonomskih, mikroekonomskih ili političkih događaja, zajedno sa očekivanim promenama parametara, modela ili podataka koji nisu inkorporirani u trenutne parametre, interne migracije ocena rizika ili informacije koje gledaju u budućnost primer su takvih okolnosti. Banke RBI Grupe koriste *post-model* prilagođavanja za model ispravki vrednosti za očekivane kreditne gubitke samo kao privremeno rešenje. Sva materijalna prilagodjavanja su odobrena od Group Risk Committee-a.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja (nastavak)

Opravdani razlozi za *post-model* prilagođavanje kao privremeno rešenje uključuju:

- prolazne okolnosti (poput prirodnih katastrofa, bolesti, oružanih sukoba);
- nedovoljno vremena za uključivanje relevantnih novih informacija u postojeći proces ocenjivanja i modeliranja kreditnog rizika koji se materijalizovao, ali još uvek nije obuhvaćen parametrima modela;
- ponovna segmentacija postojećih grupa izloženosti pri čemu je za ažuriranje parametara potrebno više vremena da bi se obuhvatili svi efekti;
- situacije u kojima izloženosti reaguju na faktore ili događaje drugačije nego što se inicijalno očekivalo.

Post-model prilagođavanja moraju zadovoljiti sledeće karakteristike, kako bi se umanjila potencijalna pristrasnost:

- Privremenost: Prilagođavanja su privremene prirode i uglavnom ne važe u periodu dužem od 1-2 godine;
- Upravljanje: Nadležni odbori za upravljanje rizicima odobravaju *post-model* prilagođavanja uzimajući u obzir nivo uticaja;
- Dokumentovanost: razlozi za prilagođavanja, a u vezi sa makroekonomskim prognozama, pokretačima kreditnog rizika, detaljnim proračunom i očekivanim trajanjem;
- Sanacija: Izrađuje se realan plan kako se nove informacije uključuju u modele i primenjuju u bliskoj budućnosti;
- Doslednost: prilagođavanja usklađena sa informacijama o budućim kretanjima;
- Pregled: Odluke o holističkom rezervisanju preispituju se kvartalno i vrši se kvalitativno „testiranje unazad“;
- Kontrola: uspostavljene dokumentovane kontrole i procesi kako bi se osigurala usklađenost.

Banka je prilagođavanja sprovela u portfoliju velikih, srednjih i malih privrednih društava („non-retail“) i portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća („retail“).

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“)

Pandemija COVID-19 dovela je do toga da je srpska vlada, slično kao i druge evropske vlade, pokrenula pakete ekonomske pomoći bez presedana putem finansijskih olakšica kao što su plaćanje dela zarada zaposlenih, moratorijum na plaćanje kredita, garantne šeme i sl. Ovi programi su bili na snazi veći deo 2020. i 2021. a određene olakšice su prisutne i u toku 2022. godine.

Kao rezultat toga, izmerene stope neispunjenja obaveza („default rates“) i stope gubitaka nisu dovoljno indikativne u pogledu pogoršanja kreditnog kvaliteta tokom i nakon pandemije, kao i tekuće energetske krize.

Mere sprovedene tokom i nakon pandemije mogle su da dovedu do distorzije skupova podataka relevantnih za IRB/MSFI9:

- direktno, promenom kreditnih procesa – kao što je izuzimanje mera restrukturiranja iz skupa okidača za status neizmirenja obaveza;
- indirektno, iskrivljavanjem inputa bitnih za IRB/MSFI9 modele – npr. kada sredstva države povećavaju likvidnost dužnika i privremeno poboljšavaju njihovu kreditnu sposobnost.

S obzirom da su portfelji srpskih finansijskih institucija, uključujući Raiffeisen banku a.d, bili izloženi mogućim izoblićanjima podataka preko svih kanala navedenih u delu „Definicije“ EBA smernice „Principi reprezentativnosti“, razumno je pretpostaviti da je izobličenje podataka prisutno u trenutnim portfeljima privrednih društava.

Analize istorijskih stopa neizvršenja obaveza podržavaju ovu hipotezu: ostvarene stope neizmirenja obaveza („volume-based“) su na istorijski niskom nivou i znatno ispod nivoa ostvarenog u prethodnim krizama. U segmentu velikih i srednjih preduzeća („corporate“), ove stope su čak ispod prosečnih vrednosti u predkriznom periodu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Post-model prilagođavanja u portfoliju privrednih društava („non-retail“) (nastavak)

Analize IRB/MSFI9 modela u punom obimu u vezi sa reprezentativnošću podataka i odgovarajuća statistička prilagođavanja koja bi u potpunosti eliminisala izobličenja usled antikriznih mera su u procesu razvoja. U cilju pravovremenog priznavanja realnog iznosa očekivanih kreditnih gubitaka, Banka sprovodi *post-model* prilagođavanja pri čemu se nivo prilagođavanja procenjuje analizom:

a. mogućih „odloženih“ ulazaka u default („stage 3“) u svojim portfeljima;

Analiza „odloženih defaulta“ zasnovana je na poređenju trenutnih stopa neizvršenih obaveza sa onima koje se očekuju (i/ili su realizovane u prethodnom periodu) u kriznom okruženju.

b. promene nivoa očekivanih gubitaka zbog makroekonomskog pogoršanja i efekata preliivanja koji još uvek nisu prepoznati putem standardnih MSFI 9 parametara koji se trenutno koriste.

U ovom pristupu, Banka koristi postojeće parametre IRB modela da kvantifikuje nivo odgovarajućeg prilagođavanja, pod pretpostavkom da bi nepovoljno makroekonomsko okruženje i posledično finansijsko pogoršanje prouzrokovali snižavanje rejtinga da podaci nisu izobličeni merama podrške.

Promena očekivanog gubitka se izračunava kao razlika između postojećeg nivoa očekivanih gubitaka („expected loss“) i nivoa očekivanih gubitaka izračunatog korišćenjem verovatnoće defaulta koja se može pripisati rejtingu nakon pogoršanja rejtinga za 1 i 2 klase (npr. sa 3A na 4A/5A).

Pogoršanje se pretpostavlja za klijente iz industrija koje je Banka identifikovala kao one koje jesu ili bi mogle biti snažno pogođene efektima preliivanja tekuće energetske krize izazvane rusko-ukrajinskim sukobom. Takođe, analizirani su pojedinačni dužnici koji su direktno ili indirektno povezani sa Rusijom, Ukrajinom i/ili Belorusijom i pretpostavljeno je pogoršanje za one koji su ocenjeni kao visoko rizični.

Kako nije bilo materijalno značajne razlike u proceni nivoa potrebnog prilagođavanja korišćenjem ova dva pristupa, Banka se odlučila da primeni rezultate prvog.

Banka je rasporedila iznos prilagođavanja na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „pre-workout“ ili „workout“ status iz navedenih industrija u portfelju velikih i srednjih privrednih društava („corporate“), na dužnike koji nisu u *default-u* i imaju „workout“ status u portfelju malih privrednih društava („SMB“) i dužnike koji su povezani sa rusko-ukrajinskom krizom i procenjeni kao visoko rizični.

Iznos obezvredjenja se raspoređuje proporcionalno tzv. EAD_EL, odvojeno za „corporate“ i „SMB“. EAD_EL se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti nakon primene faktora kreditne konverzije, umanjene za ponderisane vrednosti kolaterala, gde je primenljivo.

Alokacija prilagođavanja uslovljava dodelu Stage 2 (i u slučaju da je dužnik prethodno bio svrstan u Stage 1).

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Post-model prilagođavanja u portfoliju fizičkih lica i mikro preduzeća i preduzetnika („retail“)

Banka je u portfoliju fizičkih lica sprovela sledeća post-model prilagođavanja:

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima koja posluju u određenim industrijskim sektorima koji su najsnažnije pogođeni krizom tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom (zbog povećane mogućnosti od smanjenja zarade i/ili gubitka posla) i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovljavalo rast ispravke (izloženosti u granama kao što su turizam, auto i avio saobraćaj, nafta i gas, nekretnine i neke industrije široke potrošnje).

- Klijenti koji su zaposleni u preduzećima kod kojih, zbog ograničenja sistema i/ili kvaliteta podataka nije moguće identifikovati u kom industrijskom sektoru posluje tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovljavalo rast ispravke.

Banka je u portfoliju mikro preduzeća i preduzetnika sprovela sledeća post-model prilagođavanja:

- Klijenti koji usmeravaju manje od 30% prometa preko računa u Raiffeisen banci tretirani su kao klijenti sa povećanim rizikom i izloženosti prema njima su svrstane u Stage 2, što je uslovljavalo rast ispravke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(k) Finansijski instrumenti (nastavak)

(viii) Obezvredenje (nastavak)

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - Stopa inflacije.

- Portfolio stanovništva:
 - Bruto domaći proizvod;
 - Stopa nezaposlenosti;
 - Cene nekretnina

Prezentacija

Ispravka vrednosti za ECL u bilansu stanja se prikazuje na sledeći način:

- Za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao ispravka vrednosti
- Za vanbilansne izloženosti (preuzete obaveze za nepovučene kredite i finansijske garancije) obezvredenje se priznaje kao rezerva u pasivi bilansa stanja;
- Za delimično povučene kreditne linije, gde Banka ne može odvojeno da identifikuje ECL, očekivani kreditni gubici bi trebalo da budu zajedno iskazani, kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrednosti povučenih kreditnih linija. Rezervisanje se evidentira u meri u kojoj kombinovani ECL premašuje bruto knjigovodstvenu vrednost sredstva;
- Za dužničke instrumenti koji su klasifikovani kao FVOCI ispravka vrednosti se ne priznaje u bilansu stanja, budući da knjigovodstvena vrednost ovih sredstava mora da bude jednaka njihovoj fer vrednosti. Međutim, ispravka vrednosti je obelodanjena i priznata u okviru revalorizacionih rezervi u okviru kapitala.

Otpis

Kredit i dužničke hartije od vrednosti se otpisuju, u celosti ili parcijalno, kada se to sredstvo ili njegov deo smatra nenaplativim. Generalno, otpis se vrši kada Banka utvrdi da dužnik ne poseduje sredstva ili izvor očekivanih prihoda koji bi mogli generisati dovoljne novčane tokove da se izvrši naplata otpisanog dela finansijskog sredstva. Ova procena se vrši za svako pojedinačno finansijsko sredstvo.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(l) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka na zahtev ili sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje na kojima nema bilo kakvih ograničenja i ostala novčana sredstva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Obavezna rezerva se ne smatra gotovinom za potrebe Izveštaja o tokovima gotovine (Napomena 14) s obzirom da se ne može podići na zahtev, odnosno Banka ni u jednom trenutku ne može da podigne ovaj iznos.

(m) Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju

Finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su finansijska sredstva i obaveze koje se drže radi trgovanja. Finansijski instrumenti se klasifikuju u ovu kategoriju ukoliko su pribavljeni prvenstveno radi prodaje u kratkom roku ili predstavljaju deo portfolija kojim se zajedno upravlja u cilju sticanja profita u kratkom roku.

Finansijska sredstva i obaveze namenjene trgovanju se inicijalno priznaju i naknadno vrednuju po fer vrednosti, uz priznavanje transakcionih troškova direktno u bilansu uspeha. Finansijska sredstva namenjena trgovanju se nakon početnog priznavanja ne reklasifikuju iz ove pozicije, osim nederivatnih sredstava namenjenih trgovini koja nisu inicijalno priznata po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika.

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika

Derivati koji su predmet zaštite od rizika uključuju sva derivatna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao finansijska sredstva i finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju. Derivati koji su predmet zaštite od rizika se vrednuju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Standard MSFI 9 omogućava Banci da nastavi primenjivati pravila MRS 39 u pogledu računovodstva Hedžinga sve dok IASB ne dovrši pravila makro-hedžinga. Banka je odlučila nastaviti primenjivati pravila MRS-a 39 za računovodstvo hedžinga.

Banka inicijalno opredeljuje određene derivate kao instrumente hedžinga u kvalifikovanom hedžing odnosu. Kod inicijalnog priznavanja hedžinga, Banka formalno dokumentuje odnos između instrumenata hedžinga i sa njim(a) povezane stavki hedžinga, uključujući ciljeve upravljanja rizicima i strategiju vršenja hedžinga, kao i metodologiju koja će se koristiti za procenu efektivnosti hedžinga. Banka vrši procenu efektivnosti hedžinga kako kod inicijalnog priznavanja, tako i na regularnoj bazi, tj. vrši procenu da li se očekuje da će instrument hedžinga biti visoko efikasan u netiranju efekata promene u fer vrednosti ili promene u tokovima gotovine od odnosne stavke hedžinga u definisanom periodu i da li su stvarni rezultati svakog hedžinga u okviru raspona od 80% do 125%. Za hedžing novčanih tokova Banka vrši procenu očekivane transakcija, tj. procenjuje da li postoji velika verovatnoća da će se očekivana transakcija desiti i prikazuje izloženost na promene u novčanim tokovima koje mogu uticati na bilans uspeha.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(n) Derivati koji su predmet zaštite od rizika (nastavak)

Računovodstveno evidentiranje hedžinga je prikazano u nastavku:

(i) Hedžng novčanih tokova

Hedžing novčanih tokova predstavlja hedžing izloženosti varijabilnosti tokova gotovine koje se može pripisati određenom riziku u vezi sa priznatim sredstvom ili obavezom i koji bi mogao da utiče na bilans uspeha.

Kada se derivat inicijalno opredeli kao instrument hedžinga u hedžingu novčanih tokova koji je karakterističan za rizike promene novčanih tokova za priznato sredstvo ili obavezu, koja može uticati na bilans uspeha, efektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu, a u bilansu stanja se evidentira kao deo rezervi hedžinga u okviru kapitala. Neefektivni deo promene u fer vrednosti derivata se priznaje u bilansu uspeha u trenutku nastanka. Iznos priznat u ukupnom ostalom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha u istom periodu u periodu u kome hedžovani tokovi gotovine utiču na bilans uspeha i priznaje se u okviru iste pozicije u bilansu uspeha i ukupnom ostalom rezultatu.

Ukoliko instrument hedžinga istekne ili se proda, ili se zatvori ili izvrši, ili ukoliko više nisu ispunjeni uslovi za hedžing novčanih tokova, ili ukoliko se hedžing odnos raskine, Banka prospektivno prekida računovodstvo hedžinga. Međutim, ukoliko je derivat zanovljen (promenjen) kao rezultat izmene u zakonskim odredbama bez promene u uslovima, izuzev promene onih uslova koji su neophodni zbog izmene u zakonskoj regulativi, onda se ne smatra da je derivat istekao ili prekinut.

(ii) Hedžing fer vrednosti – portfolio hedžing

Hedžing fer vrednosti predstavlja hedžing izloženosti promenama fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze, ili nepriznato utvrđenju obavezu, ili identifikovani deo takvog sredstva, odnosno obaveze, ili utvrđene obaveze koji se može pripisati određenom riziku i koji može uticati na bilans uspeha. Banka je ušla u transakciju portfolio hedžinga tj. makro hedžinga fer vrednosti.

Banka vrednuje promenu u fer vrednosti stavke hedžinga koja je svojstvena riziku koji je hedžovan. Efekat se priznaje u bilansu uspeha. U okviru bilansa stanja se ovaj iznos priznaje kao sredstvo ili obaveza. Banka vrednuje promene u fer vrednosti instrumenta hedžinga i ovaj iznos se priznaje kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha. Fer vrednost instrumenta hedžinga se priznaje kao sredstvo ili obaveza u bilansu stanja.

(o) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja u bilansu stanja uključuju sledeće:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Krediti i potraživanja su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope; i
- Kredite i potraživanja koji se klasifikuju obavezno po FVTPL ili su opredeljeni kao FVTPL. Ovi krediti i potraživanja se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promena fer vrednosti evidentira u bilansu uspeha.

Kada Banka kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na buduću datum (*reverse repo* ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao kredit i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja.

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF i USD, preračunavaju su na dan bilansa po srednjem kursu. Efekti promene kursa su iskazani u okviru Neto prihoda/(rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(p) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti obuhvataju:

- Dužničke investicione hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 3 (k) (ii)); Ove hartije od vrednosti su inicijalno vrednovani po fer vrednosti uvećvanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti uz korišćenje efektivne kamatne stope;
- Dužničke i vlasničke investicione hartije od vrednosti koje obavezno vrednuju po FVTPL ili inicijalno opredeljuju („designated“) po FVTPL. Ove hartije se vrednuju po fer vrednosti uz priznavanje promene u fer vrednosti u bilansu uspeha;
- Dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI; i
- Vlasničke investicione hartije od vrednosti inicijalno opredeljene kao FVOCI.

Za dužničke hartije od vrednosti vrednovane kao FVOCI, dobiti i gubici se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu, izuzev za sledeće kategorije, gde se priznavanje u bilansu uspeha vrši na isti način kao za hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:

- Prihodi od kamate, uz korišćenje metoda efektivne kamatne stope;
- ECL i ukidanje ECL; i
- Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika.

Kada dođe do prestanka priznavanja tj. isknjižavanja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCI, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu, se reklasifikuje iz pozicije kapitala u bilans uspeha.

Banka je izabrala da prikazuje promene u fer vrednosti određenih vlasničkih instrumenata koji se ne drže radi trgovanja u ostalom ukupnom rezultatu. Ovaj izbor je vršen na nivou svakog pojedinačnog instrumenta i neopoziv je. Dobici i gubici po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se nikada ne reklasifikuju u bilans uspeha. Dividende po osnovu ovih vlasničkih instrumenata se priznaju u bilansu uspeha (napomena 3 (h)), izuzev u slučajevima kada je jasno da dividende predstavljaju nadoknadu dela troškova po osnovu inicijalnog ulaganja, u kom slučaju se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata. Kumulativni dobiti i gubici priznati u bilansu uspeha se reklasifikuju na neraspoređenu dobit pri prestanku priznavanja ovih vlasničkih instrumenata.

Banka priznaje vlasničke instrumente u Raiffeisen Leasing, Raiffeisen Invest i Raiffeisen Future i RBA banku kao finansijske instrumente vrednovane po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Fer vrednost ovih vlasničkih instrumenata predstavljena je u Napomeni 19.

U 2022. godini nisu objavljene niti primljene dividende na trajna ulaganja.

Nije bilo prenosa kumulativne dobiti ili gubitka u okviru kapitala niti prestanka priznavanja vlasničkih ulaganja u 2022. Banka je dužna da jednom godišnje izvrši procenu vrednosti vlasničkih ulaganja, a efekti se priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu kao stavka koja se naknadno neće reklasifikovati u bilans uspeha.

(q) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nematerijalna imovina Banke obuhvataju licence i ostala nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna imovina obuhvata nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Obračun amortizacije nematerijalne imovine počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalna imovina raspoloživa za upotrebu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nematerijalna imovina (nastavak)

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrednost.

Nematerijalna imovina amortizuje se putem proporcionalne metode. Preporučeni period za amortizaciju nematerijalne imovine za ulaganja u standardni softver je 4 do 6 godina, a svako odstupanje od preporučenog roka se mora adekvatno dokumentovati. Upotrebnii vek za svu ostalu nematerijalnu imovinu je pet godina, a amortizacija se obračunava po stopi od 20%.

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije i veka upotrebe nematerijale imovine i po potrebi, vrši se korekcija.

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Nekretnine, postrojenja i oprema Banke obuhvataju građevinske objekte, zemljište, opremu, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i opremu u pripremi.

Početno merenje nekretnine, postrojenja i oprema vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Kada delovi nekretnina, postrojenja ili opreme imaju različite korisne vekove trajanja, oni se vode kao zasebne stavke (glavne komponente).

Za naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja Banka primenjuje model nabavne vrednosti.

(ii) Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela nekretnine, postrojenja ili opreme priznaju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u Banku i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Rezervni delovi i oprema za servisiranje evidentiraju se kroz bilans uspeha kada se potroše.

(iii) Amortizacija

Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema obračunava se po proporcionalnom metodu primenom minimalnih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost stalnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe.

Upotrebnii vek nekretnina, postrojenja i opreme za tekuću i uporednu godinu je prikazan u narednoj tabeli:

	<u>Upotrebnii vek (u godinama)</u>	<u>%</u>
Građevinski objekti	25 - 50	2 – 4
IT oprema	3 - 5	20 - 33
Telefonske centrale	5 - 15	6,67 - 20
Oprema za saobraćaj i transportna mehanizacija	6,4 - 7	14,3 – 15,6
Nameštaj i ostala oprema	5 - 10	10 – 20
Ulaganja u poslovne objekte u zakupu	5 - 10	10 - 20

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(r) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(iii) Amortizacija (nastavak)

Najmanje jednom godišnje, za potrebe sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, radi se procena adekvatnosti definisanog metoda amortizacije, veka upotrebe i rezidualne vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i po potrebi, vrši se korekcija.

Troškovi popravke i održavanja osnovnih sredstava, iskazuju se kao rashod u momentu nastanka.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava iskazuje se u okviru ostalih poslovnih prihoda. Neotpisana vrednost otuđenih i rashodovanih/otpisanih osnovnih sredstava naknađuje se na teret ostalih rashoda.

(s) Umanjenje vrednosti (nefinansijske) imovine

Na kraju svakog izveštajnog perioda Banka procenjuje da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost (nefinansijske) imovine umanjena. Ukoliko postoje indicije umanjenja vrednost, utvrđuje se nadoknadiva vrednost takvog sredstva.

Nadoknadiva vrednost imovine se određuje kao viša između upotrebne vrednosti i fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje. Pri proceni upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine koje Banka očekuje da će dobiti od sredstva se diskontuju uz korišćenje kamatne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ukoliko je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti, gubitak od umanjenja vrednosti imovine se priznaje u bilansu uspeha.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, vrši se procena gubitaka od umanjenja vrednosti koji su priznati u prethodnim obračunskim periodima da bi se utvrdilo da li se umanjenje vrednosti smanjilo ili da li umanjenje vrednosti više ne postoji. Ako takva naznaka postoji, Banka procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva i ukida umanjenje vrednosti pod uslovom da je došlo do promene pretpostavki koje su korišćene pri proceni nadoknadive vrednosti. Vrednost sredstva se uvećava tako da knjigovodstvena vrednost sredstva ne premaši knjigovodstvenu vrednost tog sredstva koja bi bila utvrđena, umanjena za iznos amortizacije, da u prethodnim godinama nije bilo priznavanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

(t) Depoziti i subordinirane obaveze

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze predstavljaju značajan izvor finansiranja za Banku.

Kada Banka proda finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o kupovini tog sredstva (ili sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (*sale-and-repurchase* aranžmani), ovakve transakcije se evidentiraju kao depoziti, a predmetno sredstvo se i dalje priznaje u bilansu stanja Banke.

Banka klasifikuje vlasničke instrumente kao finansijske obaveze ili instrumente kapitala u skladu s načelima MRS-a 32 da bi napravila razliku između obaveza i kapitala. Sadržaj ugovornih uslova finansijskog instrumenta reguliše njegovu klasifikaciju, a ne njegov pravni oblik. Instrument je obaveza kada se od emitenta zahteva ili se može zahtevati da isporuči gotovinu ili druga finansijska sredstva imaoocu. Ovo je kritična karakteristika koja razlikuje obavezu od kapitala. Instrument se klasifikuje kao kapital kada predstavlja preostali deo neto imovine izdavaoca.. Prilikom klasifikacije finansijskog instrumenta potrebno je uzeti u obzir sve relevantne karakteristike.

Depoziti, izdate hartije od vrednosti i subordinirane obaveze se inicijalno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za inkrementalne direktne transakcione troškove, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, uz primenu efektivne kamatne stope, izuzev kada Banka inicijalno opredeli ovakvu obavezu po FVTPL.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(t) Depoziti i subordinirane obaveze (nastavak)

Od 1. januara 2018. godine, kada Banka opredeli finansijsku obavezu po FVTPL, deo promene u fer vrednosti finansijske obaveze koji je posledica promene u kreditnom riziku se prikazuje u okviru ostalog ukupnog rezultata kao kreditna rezerva po osnovu obaveza. Pri inicijalnom priznavanju finansijske obaveze, Banka procenjuje da li će prikazivanje promene u fer vrednosti obaveze koja je posledica promena u kreditnom riziku u ostalom ukupnom rezultatu dovesti do povećanja neusklađenosti (*accounting mismatch*) u bilansu uspeha. Ova procena se vrši korišćenjem regresione analize, pri čemu se poredi:

- Očekivana promena u fer vrednosti obaveza koja je posledica promene u kreditnom riziku; sa
- Efektom na bilans uspeha očekivane promene u fer vrednosti odnosnog instrumenta.

Iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se naknadno ne reklasifikuje u bilans uspeha. Kada dođe do prestanka priznavanja ovih instrumenata, kumulativni iznos prikazan u okviru kreditnih rezervi po osnovu obaveza se reklasifikuje na neraspoređenu dobit.

Devizni depoziti se prikazuju u dinarima prema srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa.

(u) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ukoliko Banka, kao posledicu događaja iz prošlosti, ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, koja se može pouzdano proceniti i ako je verovatno da će biti potreban odliv resursa za izmirenje obaveze. Iznos rezervisanja se utvrđuje u visini diskontovanih očekivanih budućih odliva gotovine, uz korišćenje diskontne stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

(v) Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita

Finansijska garancija je ugovor koji od Banke zahteva određene isplate kojima se nadoknađuje gubitak vlasnika garancije nastao usled neizvršenja plaćanja određenog dužnika koje je dospelo u saldu sa prvobitnim ili izmenjenim uslovima dužničkog instrumenta. Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita predstavljaju preuzetu obavezu Banke da plasira kredite pod predefinisanim uslovima.

Finansijske garancije i preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita po kamatnim stopama koje su ispod tržišnih stopa se inicijalno vrednuju po fer vrednosti. Naknadno vrednovanje se vrši po višoj vrednosti između rezervisanja obračunatog u skladu sa MSFI 9 i priznatog inicijalnog iznosa umanjenog, gde je to prikladno, kumulativnog iznosa prihoda priznatih u skladu sa MSFI 15. Ostale obaveze po kreditu se mere kao zbir (i) rezervisanja utvrđenih u skladu sa MSFI 9 i (ii) iznosom bilo kojih primljenih naknada, osim, ako je malo verovatno da će obaveza rezultirati specifičnim kreditnim aranžmanom, kumulativnim iznosom priznatog prihoda

Banka nema preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita koje se vrednuju po FVTPL.

Kada se radi o ostalim obavezama po osnovu nepovučenih kredita, Banka priznaje rezervisanja obračunato u skladu sa MRS 37 i MSFI 9 (Napomena 3 (k) (viii));

Finansijske garancije i preuzete obaveze su prikazane u okviru vanbilansnih stavki, a obaveze koje proističu iz ovih ugovora su prikazane u okviru rezervisanja.

(x) Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivački udeo, akcije narednih emisija, rezerve, akumulirani rezultat i rezultat tekućeg perioda.

Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(w) Beneficije zaposlenih

Beneficije zaposlenih su svi oblici naknada koje Banka daje u razmenu za usluge zaposlenih. Beneficije zaposlenih obuhvataju:

- kratkoročne beneficije zaposlenih, kao što su zarade, plate i doprinosi za socijalno osiguranje, plaćen godišnji odmor i plaćeno bolovanje, učešća u dobiti i bonuse (ako dospevaju za plaćanje u roku od 12 meseci od kraja obračunskog perioda) i nemonetarna primanja (npr. korišćenje automobila) za trenutno zaposlene;
- ostale dugoročne beneficije zaposlenih, kao što su primanja na osnovu dužine radnog odnosa, koja ne dospevaju u potpunosti za plaćanje u toku 12 meseci nakon kraja obračunskog perioda.

/i/ Kratkoročne beneficije zaposlenih

Kratkoročne beneficije zaposlenih Banke obuhvataju poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, beneficije po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora zaposlenih i bonuse.

Kratkoročne beneficije zaposlenih se priznaju kao trošak u obračunskom periodu na koji se odnose u visini nediskontovanog iznosa kratkoročnih primanja zaposlenog za koji se očekuje da će biti uplaćen u zamenu za tu uslugu.

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca priznaje se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Beneficije po osnovu akumuliranih plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka priznaje očekivane troškove bonusa kada ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši takve isplate kao rezultat prošlih događaja i kada se može izvršiti pouzdana procena takve obaveze. Sadašnja obaveza postoji ako Banka nema realnu alternativu osim da izvrši data plaćanja.

/ii/ Definisane post-employment beneficije

Ostale post-employment beneficije zaposlenih banke obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina pri odlasku u penziju.

U skladu sa Zakonom o radu, kao i članom 92. Pravilnika o radu, zaposleni imaju pravo na otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini dvostruke zarade zaposlenog u mesecu pre odlaska u penziju ili dvostruke prosečne zarade, isplaćene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, u zavisnosti od toga šta je za zaposlenog najpovoljnije.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(w) Beneficije zaposlenih (nastavak)

/ii/ Dugoročne beneficije zaposlenih (nastavak)

Banka koristi najbolje moguće procene varijabli prilikom određivanja ukupnog troška rezervisanja za naknade prilikom odlaska u penziju. Osnovne pretpostavke korišćene pri proceni dugoročnih beneficija zaposlenima uključuje sledeće:

- 6% povećanje zarada u Srbiji
- 2% povećanje zarada u kompaniji
- diskontna stopa od 6,8%, utvrđena kao vrednosti hartije Ministarstva Finansija na 120 meseci

3.1. Računovodstvene procene i pretpostavke

Rukovodstvo vrši procene i donosi pretpostavke koje utiču na vrednost sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Računovodstvene procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna. Promena pretpostavki se priznaju prospektivno.

Rukovodstvo vrši procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine su prikazane u daljem tekstu.

- **Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a (Napomena 3 (k) (viii))**

Merenje ECL-a podrazumeva utvrđivanje nepristrasne i verovatnoćom ponderisane vrednosti kroz analizu niza mogućih ishoda, koja uključuje vremensku vrednost novca, a zasnovana je na razumnim i dokumentovanim informacijama o prošlim događajima, trenutnim uslovima i budućim ekonomskim uslovima, koje su dostupne uz prihvatljive troškove i napore na datum izveštavanja.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka za finansijsku imovinu vrednovanu po amortizovanoj vrednosti i FVOCI predstavlja oblast koja zahteva upotrebu složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju. Primena računovodstvenih zahteva za merenje očekivanih kreditnih gubitaka podrazumeva sledeće značajne procene:

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

3. PREGLED OSNOVNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Računovodstvene procene i pretpostavke (nastavak)

• ***Utvrđivanje kriterijuma za obračun ECL-a (Napomena 3 (k) (viii))***

- Utvrđivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a, čiji je integralni deo uključivanje prospektivnih informacija u obračun ECL-a;
- Uspostavljanje broja i relativnih pondera ka budućnosti orijentisanih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i odnosnih očekivanih kreditnih gubitaka;
- Uspostavljanje grupa sličnih finansijskih sredstava radi merenja očekivanih kreditnih gubitaka.

• ***Fer vrednost (Napomena 3 (k) (vii) i 5)***

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji tržišna cena zahteva korišćenje različitih modela i tehnika. Kod finansijskih instrumenata koji imaju manji obim trgovine i čije tržišne cene su samim tim manje transparentne, utvrđivanje fer vrednosti je subjektivnije, odnosno zahteva veći stepen korišćenja procene u zavisnosti od likvidnosti instrumenta, koncentracije rizika, nesigurnosti na tržištu, pretpostavki vezanih za cenu i ostalih faktora koji utiču na konkretan finansijski instrument.

Za utvrđivanje fer vrednosti trezorskih zapisa Ministarstva finansija Republike Srbije koji ulaze u knjigu trgovanja Banka primenjuje alternativnu metodu. Alternativna metoda podrazumeva utvrđivanje neto sadašnje vrednosti diskontovanjem budućih novčanih tokova za datu poziciju i izloženost, pri čemu se u obračunu kao diskontna stopa koristi poslednja poznata/postignuta stopa na javnoj aukciji za trezorske zapise sa istim/sličnim rokom dospeća (preostali rok dospeća).

• ***Potencijalne obaveze (Napomena 3 (v))***

Za potrebe obračuna i vrednovanja potencijalnih obaveza, rukovodstvo Banke definiše pretpostavke o verovatnoći i iznosu odliva resursa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod

Banka je u svom poslovanju izložena ili može biti izložena sledećim vrstama rizika:

- Kreditni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci, uključujući i sledeće:
 - Rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
 - Rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije;
 - Rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena;
 - Rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
 - Kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
 - Rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).
- Tržišni rizici, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Ovi rizici uključuju:
- Devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene vrednosti deviznih kurseva;
 - Cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, koji predstavlja rizik promene cene ovih hartija usled promene kamatnih stopa i obuhvata specifični i opšti cenovni rizik:
 - Specifični cenovni rizik je rizik od promene cene hartije usled činilaca koji se odnose na njenog emitenta;
 - Opšti cenovni rizik je rizik promene cene hartije usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa/cena tih hartija;
- Kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene u nivou kamatnih stopa;
- Rizik likvidnosti, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to usled:
- Neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive;
 - Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava);
 - Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti);
- Operativni rizik, koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i rizik reputacije;
- Rizici zemlje, koji predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti da se naplate potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica, uključujući:
- Političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost nastanka gubitaka usled sprečenosti Banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
 - Rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitaka zbog sprečenosti Banke da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika;

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

- Rizik usklađenosti poslovanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled stvaranja negativnog stava javnosti koji utiče na tržišno pozicioniranje Banke;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma;
- Strateški rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih strategija i politika, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Banke na te promene;
- Rizici ulaganja, koji obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i osnovna sredstva.

Upravni odbor ima kompletnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvirom upravljanja rizikom Banke. Upravni odbor je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Komisiju za upravljanje operativnim rizikom i sistemom internih kontrola koji su zaduženi za kreiranje i praćenje politika za upravljanje rizikom Banke u njihovim konkretnim oblastima.

Politike Banke za upravljanje rizikom imaju za cilj da identifikuju i analiziraju rizik sa kojim se Banka suočava, utvrđivanje odgovarajućih limita rizika i kontrola, kao i praćenje rizika i poštovanje limita. Politike i sistemi za upravljanje rizikom redovno se revidiraju kako bi uključili promene tržišnih uslova, proizvoda i usluga koje se nude.

Odbor za reviziju Banke je odgovoran za praćenje usklađenosti poslovanja sa politikama i procedurama za upravljanje rizikom i za revidiranje adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u pogledu rizika sa kojima se banka suočava. Odboru za reviziju Banke pomaže Interna revizija. Interna revizija preduzima redovne i ad-hoc revizije kontrola i procedura za upravljanje rizikom, o čijim rezultatima se izveštava Odbor za reviziju.

/ i / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19

Republika Srbija. Dana 12. marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila je izbijanje COVID-19 globalnom pandemijom. Kao odgovor na pandemiju, srpske vlasti su sprovele brojne mere pokušavajući da obuzdaju širenje i uticaj COVID-19, kao što su zabrane putovanja i ograničenja, karantini, ograničenja u poslovnoj aktivnosti, uključujući zatvaranje. Gore navedene mere su postepeno popuštane tokom 2020. i 2021. godine. U cilju ublažavanja efekata COVID-19, Vlada Republike Srbije i Narodna banka Srbije usvojile su sveobuhvatan paket pomoći koji je prevashodno usmeren na privredna društva i stanovništvo.

Vlada Republike Srbije je usvojila paket mera koji je između ostalog podrazumevao odlaganje obaveza privrednih društava da plaćaju poreze i doprinose na zarade, iz Budžeta Republike Srbije su odvojena sredstva za isplatu zarada zaposlenima ugroženim pandemijom, data je pomoć najugroženijim sektorima, donacije institucijama uključenim u borbu protiv COVID-19 su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrednost. Takođe, preduzećima je omogućeno da preko Fonda za razvoj uzmu kredite za obrtna sredstva u ukupnom iznosu od EUR 200 mln, dok im je omogućeno da preko banaka uzmu kredite obezbeđene garancijom države u ukupnom iznosu od EUR 2 milijarde.

Narodna banka Srbije je usvojila odluke kojima se obavezuju banke da omoguće zastoj u otplatama obaveza (moratorijum 1, 2 i 3) fizičkih i pravnih lica u trajanju od 5 do 6 meseci. Dodatno, banke su obavezane i da fizičkim i pravnim licima čiji je finansijski položaj u značajnoj meri pogoršan usled COVID-19, omoguće refinansiranje ili reprogram obaveza uz korišćenje grejs perioda u trajanju od najmanje 6 meseci.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod (nastavak)

/ i / Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19 (nastavak)

Banka je po osnovu svih moratorijuma primila ukupno 7.229 zahteva, od čega je 3.054 zahteva realizovano (2.894 fizičkih lica i 160 pravnih lica). Ukupan broj realizovanih kreditnih partija iznosio je 4.129. Stanje plasiranih sredstava po programu Garantnih šema je na kraju 2022 godine iznosilo 71 mln EUR

Nestabilna situacija izazvana COVID-19 pandemijom, kao i nesigurnost procene razvijanja trenutne situacije, usmerila je rukovodstvo Banke na detaljniju procenu rizika od budućih kreditnih gubitaka, te je stoga, Banka u svoj obračun obezvređenja finansijskih instrumenata uzela u obzir novonastale događaje. Za više detalja o korigovanju modela obezvređenja, pogledati napomenu 3 k viii – Post model prilagođavanja.

Posledica primene Moratorijuma ogleda se u zastoju u otplati kredita koje je Banka odobrila kao odgovor na pandemiju COVID-19. Navedeni zastoj u otplati kredita tretira se kao ugovorna izmena, obzirom da je došlo do promena u novčanim tokovima u otplatnim planovima odgovarajućih zajmova. Navedene izmene uzrokovale su efekte modifikacije, a njihov uticaj na bruto knjigovodstvenu vrednost (gubitak zbog modifikacije) predstavljen je u bilansu uspeha u okviru napomene 9. Detaljnije objašnjenje dato je u napomeni 9; 3(k) iv.

Tokom 2022. godine Narodna banka Srbije je u cilju preventivne i blagovremene reakcije na izazove sa kojima se suočavaju poljoprivrednici, usvojila odluku kojom se banke koje posluju na teritoriji Republike Srbije obavezuju da istima odobre reprogram poljoprivrednih kredita. Reprogram podrazumeva odlaganje plaćanja glavnice u periodu od šest do 12 meseci, pri čemu je u pomenutom periodu korisnik kredita u obavezi da plaća redovnu kamatu. Dodatno, početkom 2023. godine, obuhvat klijenata koji mogu da koriste pomenuti reprogram je proširen, tako da je korišćenje istog omogućeno i dužnicima koji se bave otkupom i skladišćenjem voća, imajući u vidu da se isti zbog smanjene tražnje i nepovoljnih kretanja cene malina na međunaronom tržištu suočavaju sa teškoćama u poslovanju.

(b) Kreditni rizik

Pri merenju kreditnog rizika na nivou dužnika, Banka procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika. Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci, uključujući i;

- rizik izmirenja/ispоруke, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmerenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveza druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke;
- rizik druge ugovorne strane, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije;
- rezidualni rizik, koji predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena;
- rizik smanjenja vrednosti potraživanja, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- kreditno-devizni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom deviznih kurseva;
- kreditno-kamatni rizik, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika uzrokovane promenom kamatnih stopa;
- rizik koncentracije, koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled koncentracije izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika (dužnika, odnosno grupa povezanih dužnika, privrednih sektori, geografska područja i sl.).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Banka primenjuje rejting sistem korporativnih dužnika usklađen sa sistemom RBI grupe. Ovaj sistem razmatra kvantitativne i kvalitativne parametre za određivanje rejtinga dužnika.

Korporativni rejting model razlikuje sledeće ocene:

- 1C - minimalni rizik
- 2A, 2B, 2C - odlična kreditna sposobnost
- 3A, 3B, 3C - vrlo dobra kreditna sposobnost
- 4A, 4B, 4C - dobra kreditna sposobnost
- 5A, 5B, 5C - solidna kreditna sposobnost
- 6A, 6B, 6C - prihvatljiva kreditna sposobnost
- 7A, 7B, 7C - granična kreditna sposobnost
- 8A, 8B, 8C - slaba kreditna sposobnost/ispod standarda
- 9A, 9B, 9C - veoma slaba kreditna sposobnost
- 10 – default.

Rejting 10 se primenjuje na klijente koji nisu u mogućnosti da izmiruju svoje obaveze (default).

Osim korporativnog rejtinga, Banka koristi i rejtinge za mala preduzeća, lokalne i regionalne samouprave, finansijske institucije, osiguravajuće kuće, finansiranje projekata, kao i scoring modele za sektor stanovništva.

U nastavku je prikazana veza između rejting modela koje Banka koristi i nivoa kreditnog kvaliteta korišćena za svrhe objavljivanja:

Kreditni kvalitet	Visok nivo kvaliteta	Srednji nivo kvaliteta	Nizak nivo kvaliteta	Default
Korporativni klijenti	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Korporativni klijenti (PD range)	0.0003 - 0.00406	0.00548 - 0.06282	0.08520 - 0.53746	1
Finansijske institucije	1A - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Finansijske institucije (PD range)	0.0002 - 0.00448	0.00605 - 0.06903	0.0936 - 0.48943	1
SMB	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
SMB (PD range)	0.0003 - 0.00405	0.00550 - 0.06286	0.08309 - 0.47395	1
Projektno finansiranje	6.1 - 6.2	6.3	6.4	6.5
Projektno finansiranje (PD range)	0.00694 - 0.01788	0.06537	0.24121	1
Osiguravajuće kuće	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Osiguravajuće kuće (PD range)	0.00034 - 0.00104	0.00259 - 0.00421	0.01137 - 0.07772	1
Država	1C - 4C	5A - 7C	8A - 9C	10
Država (PD range)	0.00020 - 0.00403	0.00547 - 0.06296	0.08545 - 0.39348	1
Micro	0.5 - 2.5	3.0 - 3.5	4.0 - 4.5	5.0
Micro (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1
Sektor stanovništva (stambeni, gotovinski krediti, visa i revolving kartice)	0.5A - 2.5	3.0A - 3.5B	4.0 - 4.5B	5.0
Sektor stanovništva (PD range)	0 - 0.027	0.027 - 0.1000	0.1000 - <1	1

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentraciju kreditnog rizika gde god ga identifikuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama i zemljama. Banka strukturira nivoe kreditnog rizika koji preuzima uspostavljanjem limita na izloženost prema jednom dužniku, grupi dužnika, industrijskom sektoru, geografskim područjima. Ove vrste rizika se posmatraju kontinuirano i predmet su godišnje provere (ili češće, ukoliko se ukaže potreba). Izloženost prema bilo kom dužniku, uključujući banke i brokerske kuće se dodatno kontroliše sistemom pod-limita kojima se ograničavaju iznosi bilansne i vanbilansne izloženosti kao i dnevne limite rizika u pogledu trgovinskih poslova kao što su devizni forvard ugovori.

Poštovanje limita proverava se na dnevnom nivou. Izloženost kreditnom riziku takođe se prati kroz redovne analize sposobnosti dužnika i potencijalnih dužnika da ispune svoje finansijske obaveze i kroz izmenu limita kada je to neophodno. Uspostavljanje limita vrši se za sve tipove plasmana. Ulazak u transakciju bez definisanih limita nije dozvoljen. Svako probijanje limita mora odmah biti prijavljeno nadležnim službama.

Vanbilansni plasmani

Garancije i stand by akreditivi nose isti kreditni rizik kao i krediti. Pokriveni i trgovinski akreditivi – koji predstavljaju pismenu saglasnost Banke da treće lice povuče određeni iznos sredstava sa računa Banke radi naplate potraživanja od dužnika Banke u skladu sa unapred definisanim uslovima – su obezbeđeni robom na koju se transakcija odnosi i stoga obično nose manji kreditni rizik od standardnog kredita.

Potencijalne obaveze predstavljaju neiskorišćene delove okvirnih linija kojim se dozvoljava izdavanje kredita, garancije ili akreditiva. U pogledu kreditnog rizika kojem je Banka izložena u vezi potencijalnih obaveza, mogući gubitak jednak je visini potencijalne obaveze tj. iznosa koji je odobren, a nije povučen. Ipak, razumno je pretpostaviti da je iznos mogućeg gubitka manji od ukupnih potencijalnih obaveza jer kod najvećeg dela potencijalnih obaveza povlačenje sredstava moguće je samo u slučaju da je dužnik zadovoljio određene uslove. Banka kontroliše ročnost potencijalnih obaveza jer dugoročne obaveze po pravilu nose veći stepen kreditnog rizika od kratkoročnih.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na dan 31. decembar 2022. godine prikazani su u nastavku:

(u hiljadama dinara)

Pozicije bilansa stanja	31.12.2022.				
	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)	4	5 (3+4)
Gotovina i sredstva kod centralne banke	45.401.639	4.199	45.397.440	67.088.564	112.486.004
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	88.939.195	33.877	88.905.318	4.461.834	93.367.152
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	49.002.683	25.911	48.976.772	12.360.701	61.337.473
Kreditni i potraživanja od komitenata	244.763.192	6.990.723	237.772.469	-283.074	237.489.395
Ostala sredstva	460.763	91.125	369.638	764.107	1.133.745
Bilansna izloženost	428.567.472	7.145.835	421.421.637	84.444.180	505.865.817
Date garancije i jemstva	73.264.144	535.561	72.728.583	1.234.576	73.963.159
Preuzete buduće obaveze	114.785.965	540.296	114.245.669	13.618.559	127.864.228
Vanbilansna izloženost	188.050.109	1.075.857	186.974.252	14.853.135	201.827.387
Ukupna izloženost	616.617.581	8.221.692	608.395.889	99.297.315	707.693.204

Što se tiče regionalne izloženosti, Banka kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Banka nije plasirala sredstva komitentima iz visoko rizičnih područja, tako da Banka nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o ukupnoj kreditnoj izloženosti na dan 31. decembar 2021. godine prikazani su u nastavku:

(u hiljadama dinara)

31.12.2021.					
Pozicije bilansa stanja	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	Vrednost iz bilansa stanja
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/ rezervisanja	Neto vrednost		
	1	2	3 (1-2)		
	4	5 (3+4)			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	32.656.439	6	32.656.433	57.961.759	90.618.192
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	85.157.594	12.385	85.145.209	3.480.030	88.625.239
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26.605.448	2.015	26.603.433	-195	26.603.238
Kreditni i potraživanja od komitenata	223.655.722	6.752.352	216.903.370	-230.930	216.672.440
Ostala sredstva	411.675	93.322	318.353	579.002	897.355
Bilansna izloženost	368.486.878	6.860.080	361.626.798	61.803.335	423.430.133
Date garancije i jemstva	60.826.444	465.892	60.360.552	-	60.360.552
Preuzete buduće obaveze	115.746.612	342.977	115.403.635	3.667.826	119.071.461
Vanbilansna izloženost	176.573.056	808.869	175.764.187	3.667.826	179.432.013
Ukupna izloženost	545.059.934	7.668.949	537.390.985	65.471.161	602.862.146

Što se tiče regionalne izloženosti, Banka kredite i potraživanja, kao i vanbilansne plasmane plasira skoro isključivo na teritoriji Republike Srbije. Banka nije plasirala sredstva komitentima iz visoko rizičnih područja, tako da Banka nije izložena riziku koncentracije po osnovu ulaganja u visoko rizične zemlje.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Promena u izloženosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine:

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2021.	<u>311.994.734</u>	<u>50.549.603</u>	<u>5.732.602</u>	<u>209.939</u>	<u>368.486.878</u>
Novi plasmani	191.482.774	11.162.431	446.447	-	203.091.652
Smanjenje/otplata plasmana	-126.694.434	-14.156.189	-2.131.180	-29.255	-143.011.058
Prelazak iz Stage 1	-17.283.871	16.713.041	570.830	-	-
Prelazak iz Stage 2	18.861.450	-19.950.584	1.089.134	-	-
Prelazak iz Stage 3	225.680	202.593	-428.273	-	-
31.12.2022.	<u>378.586.333</u>	<u>44.520.895</u>	<u>5.279.560</u>	<u>180.684</u>	<u>428.567.472</u>

Promena ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine:

u hiljadama dinara	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2021.	<u>534.984</u>	<u>2.485.964</u>	<u>3.793.737</u>	<u>45.395</u>	<u>6.860.080</u>
Novi plasmani	508.837	2.674.844	1.074.331	22.683	4.280.695
Smanjenje/otplata plasmana	-242.158	-1.931.524	-1.815.838	-5.420	-3.994.940
Prelazak iz Stage 1	-88.756	77.179	11.577	-	-
Prelazak iz Stage 2	91.677	-201.056	109.379	-	-
Prelazak iz Stage 3	1.775	25.753	-27.528	-	-
31.12.2022.	<u>806.359</u>	<u>3.131.160</u>	<u>3.145.658</u>	<u>62.658</u>	<u>7.145.835</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji bilansnih i vanbilansnih izloženosti su prikazani u nastavku:

31.12.2022.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	21.519.039	5.279.348	1.149.716	17.725.900	3.995.079	970.673	10.496.234	2.405.755	575.635	10.887.593	2.825.282	715.799	180.684	75.134.230	3.411.823	-	78.726.737
Stambeni krediti	11.442.845	1.858.628	190.662	9.832.005	1.409.592	158.871	5.053.178	762.952	105.870	3.606.816	589.720	61.596	-	34.555.736	516.999	-	35.072.735
Potrošački i gotovinski krediti	7.879.797	2.419.299	824.049	6.162.320	2.114.468	699.691	4.277.120	1.290.709	386.644	5.610.335	1.803.573	523.552	-	31.557.621	2.433.936	-	33.991.557
Transakcioni i kreditne kartice	1.824.170	772.152	111.285	1.472.448	377.762	102.550	985.794	236.904	70.095	1.469.737	288.445	113.063	-	7.427.412	396.993	-	7.824.405
Ostala potraživanja	372.227	229.269	23.720	259.127	93.257	9.561	180.142	115.190	13.026	200.705	143.544	17.588	180.684	1.593.461	63.895	-	1.838.040
Potraživanja od privrede	37.757.521	4.606.071	281.678	140.651.544	6.915.544	449.342	31.394.936	9.400.304	566.341	14.744.124	8.113.360	570.376	-	253.583.404	1.867.737	-	255.451.141
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.694.776	2.410	5.875	1.495.596	26.867	1.208	1.831.843	338.160	12.988	1.934.944	197.054	26	-	7.521.650	20.097	-	7.541.747
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	7.955.449	861.949	37.928	17.236.521	4.314.612	92.436	5.795.833	7.360.543	229.054	3.154.052	4.817.342	414.693	-	51.496.301	774.111	-	52.270.412
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	304	4	16	160.894	-	21	1.818	-	10.038	1	44	-	-	163.065	10.075	-	173.140
Građevinarstvo	1.451.530	394.470	1.477	1.127.275	238.818	70.078	799.058	147.835	4.091	371.997	180.348	10.998	-	4.711.331	86.644	-	4.797.975
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motosikala	11.614.933	2.186.392	79.216	14.743.928	941.131	92.473	7.361.634	1.089.146	133.447	7.459.933	2.421.301	64.957	-	47.818.398	370.093	-	48.188.491
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	759.460	821.934	60.992	4.619.906	634.041	63.167	348.175	181.567	31.681	501.800	134.709	17.261	-	8.001.592	173.101	-	8.174.693
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	2.225.664	269.705	44.768	7.510.681	163.526	30.714	5.405.570	148.573	100.999	198.453	20.850	689	-	15.943.022	177.170	-	16.120.192
Ostalo	12.055.405	69.207	51.406	93.756.743	596.549	99.245	9.851.005	134.480	44.043	1.122.944	341.712	61.752	-	117.928.045	256.446	-	118.184.491
Potraživanja od ostalih klijenata	59.127.707	38.828	-	34.281.700	941.329	-	22	-	-	8	-	-	-	94.389.594	-	-	94.389.594
Ukupna izloženost	118.404.267	9.924.247	1.431.394	192.659.144	11.851.952	1.420.015	41.891.192	11.806.059	1.141.976	25.631.725	10.938.642	1.286.175	180.684	423.107.228	5.279.560	-	428.567.472

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	2.820.916	1.383.589	30.739	2.244.879	595.857	27.309	1.565.688	370.219	19.621	2.278.102	344.088	32.369	-	11.603.338	110.038	-	11.713.376
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.819.743	1.381.876	30.739	2.211.859	595.857	27.309	1.565.688	370.219	19.621	2.278.102	344.088	32.369	-	11.567.432	110.038	-	11.677.470
Ostala potraživanja	1.173	1.713	-	33.020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.906	-	-	35.906
Potraživanja od privrede	39.555.436	5.067.562	156.862	71.048.847	8.219.075	591.467	22.353.164	2.010.225	572.826	22.296.449	1.141.963	77.833	-	171.692.721	1.398.988	-	173.091.709
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	688.118	-	-	232.133	85.821	-	1.358.985	35.669	-	185.410	39.894	-	-	2.626.030	-	-	2.626.030
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	5.033.498	2.522.251	127.309	16.102.574	3.684.446	-	7.441.678	816.914	539.875	12.310.829	228.712	15.544	-	48.140.902	682.728	-	48.823.630
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	2	-	-	1.660.617	35.197	-	1.058	-	-	-	361	-	-	1.697.235	-	-	1.697.235
Gradevinarstvo	4.986.387	62.362	196	12.009.331	330.869	-	1.576.269	55.336	-	6.505.412	106.796	62.273	-	25.632.762	62.469	-	25.695.231
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	22.713.645	2.183.528	-	14.818.717	2.266.490	558.422	11.055.098	965.839	26.000	2.722.512	709.938	6	-	57.435.767	584.428	-	58.020.195
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.321.076	170.737	29.020	6.056.140	181.791	-	353.816	66.941	172	224.067	15.099	-	-	8.389.667	29.192	-	8.418.859
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	4.501.282	123.877	49	7.449.780	157.351	3.000	389.870	59.487	6.701	140.475	12.129	-	-	12.834.251	9.750	-	12.844.001
Ostalo	311.428	4.807	288	12.719.555	1.477.110	30.045	176.390	10.039	78	207.744	29.034	10	-	14.936.107	30.421	-	14.966.528
Potraživanja od ostalih klijenata	2.047.960	13.147	-	638.301	42.616	-	-	503.000	-	-	-	-	-	3.245.024	-	-	3.245.024
Ukupna izloženost	44.424.312	6.464.298	187.601	73.932.027	8.857.548	618.776	23.918.852	2.883.444	592.447	24.574.551	1.486.051	110.202	-	186.541.083	1.509.026	-	188.050.109

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.																	
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	15.194.675	9.796.250	1.174.069	11.851.407	8.041.757	974.868	7.273.123	4.529.986	648.644	7.830.315	4.735.020	711.366	209.939	69.252.533	3.508.947	-	72.971.419
Stambeni krediti	6.986.115	4.668.922	254.347	5.970.872	3.682.891	188.278	2.935.696	1.813.404	167.861	2.046.179	1.219.013	62.884	-	29.323.092	673.370	-	29.996.462
Potrošački i gotovinski krediti	6.815.423	3.525.614	725.202	4.686.063	3.411.199	610.554	3.437.938	2.088.345	341.831	4.404.477	2.744.866	450.604	-	31.113.925	2.128.191	-	33.242.116
Transakcioni i kreditne kartice	1.283.494	1.024.872	168.123	1.091.203	626.125	167.220	806.568	379.924	125.233	1.264.055	484.047	181.701	-	6.960.288	642.277	-	7.602.565
Ostala potraživanja	109.643	576.842	26.397	103.269	321.542	8.816	92.921	248.313	13.719	115.604	287.094	16.177	209.939	1.855.228	65.109	-	2.130.276
Potraživanja od privrede	42.763.998	2.988.027	345.735	103.827.815	7.652.575	504.042	24.619.038	7.149.370	799.239	16.420.193	5.632.740	536.598	-	211.053.756	2.185.614	-	213.239.370
Pojoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1.761.939	9.711	1.377	1.505.442	165.809	1.281	1.282.314	926.251	20.146	1.369.624	14.708	22.963	-	7.035.798	45.767	-	7.081.565
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	8.742.320	855.217	67.694	12.570.425	1.729.087	205.757	6.052.687	878.909	499.616	5.819.656	3.553.379	405.497	-	40.201.680	1.178.564	-	41.380.244
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	8	2	3	18	-	30	5.152	-	-	1	7.191	-	-	12.372	33	-	12.405
Građevinarstvo	1.792.564	147.950	7.308	1.438.497	3.253.675	13.927	739.218	153.934	4.638	366.135	300.818	1.011	-	8.192.791	26.884	-	8.219.675
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	16.044.998	658.354	88.481	12.265.800	1.419.871	81.923	9.045.219	4.574.340	47.476	7.295.816	1.097.649	38.606	-	52.402.047	256.486	-	52.658.533
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	782.165	917.344	28.250	3.347.403	632.962	106.939	436.102	244.717	31.451	543.518	152.904	20.676	-	7.057.115	187.316	-	7.244.431
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	1.298.747	185.212	70.545	3.891.242	158.004	31.211	1.964.411	82.858	138.951	230.835	20.606	1.269	-	7.831.915	241.976	-	8.073.891
Ostalo	12.341.257	214.237	82.077	68.808.988	293.167	62.974	5.093.935	288.361	56.961	794.608	485.485	46.576	-	88.320.038	248.588	-	88.568.626
Potraživanja od ostalih klijenata	65.519.308	23.713	-	16.694.823	171	38.041	18	-	-	15	-	-	-	82.238.048	38.041	-	82.276.089
Ukupna izloženost	123.477.981	12.807.990	1.519.804	132.374.045	15.694.503	1.516.951	31.892.179	11.679.356	1.447.883	24.250.523	10.367.760	1.247.964	209.939	362.544.337	5.732.602	-	368.486.878

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.																	
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Region Beograd 1			Region Beograd 2			Region Sever			Region Jug			Poci	Ukupno neobezvređena potraživanja (Stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (Stage 3)	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno bruto potraživanje
	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)	Neobezvređena potraživanja bez značajnog pogoršanja fin. stanja (Stage1)	Neobezvređena potraživanja sa značajnim pogoršanjem fin. stanja (Stage 2)	Obezvređena potraživanja (Stage 3)					
Potraživanja od stanovništva	2.059.193	1.827.087	40.000	1.672.797	1.036.136	28.515	1.287.988	591.689	24.066	1.855.205	672.136	33.240	-	11.002.231	125.821	-	11.128.052
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	2.056.893	1.827.087	40.000	1.671.033	1.004.265	28.515	1.287.988	591.689	24.066	1.854.617	672.136	33.240	-	10.965.708	125.821	-	11.091.529
Ostala potraživanja	2.300	-	-	1.764	31.871	-	-	-	-	588	-	-	-	36.523	-	-	36.523
Potraživanja od privrede	41.322.470	2.264.522	22.308	59.617.038	5.341.804	482.012	25.525.553	1.510.132	548.294	22.061.660	1.134.875	3.976	-	158.778.054	1.056.590	-	159.834.644
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	675.328	2.350	-	36.701	14.797	-	712.460	436.353	-	703.770	1.815	-	-	2.583.574	-	-	2.583.574
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	4.518.392	1.841.628	2.993	13.269.116	2.658.397	107	9.742.041	144.411	545.933	11.634.131	160.188	1.700	-	43.968.304	550.733	-	44.519.037
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	-	-	-	41.024	-	-	714	-	-	-	348	-	-	42.086	-	-	42.086
Građevinarstvo	4.984.920	66.758	-	9.573.023	564.308	47.893	1.781.464	41.824	-	6.253.334	430.316	-	-	23.695.947	47.893	-	23.743.840
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	25.776.412	170.596	41	14.645.142	1.450.698	432.396	10.296.351	743.698	-	2.913.538	446.530	-	-	56.442.965	432.437	-	56.875.402
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	1.056.082	54.447	16.819	6.165.601	402.992	40	347.773	71.227	312	204.004	37.964	2.000	-	8.340.090	19.171	-	8.359.261
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	3.680.143	115.382	708	4.340.045	119.465	-	133.222	35.777	2.014	128.857	2.153	-	-	8.555.044	2.722	-	8.557.766
Ostalo	631.193	13.361	1.747	11.546.386	131.147	1.576	2.511.528	36.842	35	224.026	55.561	276	-	15.150.044	3.634	-	15.153.678
Potraživanja od ostalih klijenata	2.297.474	13.095	-	3.297.162	2.629	-	-	-	-	-	-	-	-	5.610.360	-	-	5.610.360
Ukupna izloženost	45.679.137	4.104.704	62.308	64.586.997	6.380.569	510.527	26.813.541	2.101.821	572.360	23.916.865	1.807.011	37.216	-	175.390.645	1.182.411	-	176.573.056

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Granska koncentracija, uključujući podatke o strukturi problematičnih plasmana je prikazana u nastavku. Pod problematičnim potraživanjima Banka smatra potraživanja od dužnika koji su zadovoljili neki od „default“ indikatora navedenih u tabeli „Indikatori defaulta“, u daljem tekstu (u skladu sa internim pravilima RBI grupe). Podaci o problematičnim bilansnim i vanbilansnim plasmanima su prikazani u nastavku:

31.12.2022.							
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
			1	2			
Potraživanja od stanovništva	78.726.735	3.613.665	3.411.822	219.102	1.825.235	4.3	436.381
Stambeni krediti	35.072.736	642.153	516.999	136.115	273.117	1.5	406.292
Potrošački i gotovinski krediti	33.991.555	2.244.931	2.433.935	82.070	1.231.009	7.2	3.346
Transakcioni i kreditne kartice	7.824.405	458.905	396.993	-	276.109	5.1	871
Ostala potraživanja	1.838.039	267.676	63.895	917	45.000	3.5	25.872
Potraživanja od privrede	255.451.143	3.479.324	1.867.738	972.036	1.320.423	0.7	338.997
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	7.541.745	46.492	20.096	7.385	12.729	0.3	8.689
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	52.270.412	1.877.951	774.111	584.576	539.858	1.5	86.791
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	173.142	8.287	10.076	7.946	8.064	5.8	-
Građevinarstvo	4.797.974	105.929	86.644	7.204	58.774	1.8	27.886
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	48.188.492	695.006	370.093	140.951	247.932	0.8	151.823
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	8.174.691	184.877	173.101	98.843	123.296	2.1	29.948
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	16.120.193	208.981	177.171	102.668	125.443	1.1	6.530
Ostalo	118.184.494	351.801	256.446	22.463	204.327	0.2	27.330
Potraživanja od ostalih klijenata	94.389.594	52.846	-	-	-	0.0	-
Ukupna potraživanja	428.567.472	7.145.835	5.279.560	1.191.138	3.145.658	1.2	775.378

* *Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja*

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.						
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
1	2	3	4	5	(3/1) 6	7	
Potraživanja od stanovništva	11.713.375	138.258	110.038	-	63.635	0.9	827
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.677.469	128.275	110.038	-	63.635	0.9	827
Ostala potraživanja	35.906	9.983	-	-	-	0.0	-
Potraživanja od privrede	173.091.709	936.678	1.398.988	353.388	533.653	0.8	803.681
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.626.030	6.972	-	-	-	0.0	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	48.823.629	298.198	682.727	353.388	136.538	1.4	550.385
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	1.697.234	1.256	-	-	-	0.0	-
Građevinarstvo	25.695.229	86.345	62.468	-	51.090	0.2	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	58.020.195	455.704	584.428	-	332.676	1.0	222.807
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	8.418.859	27.494	29.192	-	7.070	0.3	489
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	12.844.003	40.004	9.750	-	5.034	0.1	-
Ostalo	14.966.530	20.705	30.423	-	1.245	0.2	30.000
Potraživanja od ostalih klijenata	3.245.025	921	-	-	-	0.0	-
Ukupna potraživanja	188.050.109	1.075.857	1.509.026	353.388	597.288	0.8	804.508

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.							
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
			1	2			
Potraživanja od stanovništva	72.971.420	3.314.643	3.508.947	212.648	2.108.345	4.8	480.625
Stambeni krediti	29.996.461	697.813	673.371	133.163	333.837	2.2	444.882
Potrošački i gotovinski krediti	33.242.117	1.797.792	2.128.191	75.989	1.234.928	6.4	5.262
Transakcioni i kreditne kartice	7.602.566	661.152	642.278	-	498.649	8.4	1.049
Ostala potraživanja	2.130.276	157.886	65.107	3.496	40.931	3.1	29.432
Potraživanja od privrede	213.239.370	3.496.703	2.185.614	1.086.283	1.650.975	1.0	760.363
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	7.081.565	61.879	45.768	20.896	37.282	0.6	21.367
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	41.380.244	1.470.964	1.178.564	922.636	937.368	2.8	447.271
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	12.406	33	34	-	24	0.3	-
Građevinarstvo	8.219.675	748.332	26.885	8.086	19.396	0.3	4.743
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	52.658.533	384.363	256.486	61.036	188.956	0.5	29.461
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	7.244.430	329.900	187.316	64.024	141.091	2.6	60.171
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	8.073.891	179.403	241.976	3.381	132.869	3.0	159.387
Ostalo	88.568.626	321.829	248.585	6.224	193.989	0.3	37.963
Potraživanja od ostalih klijenata	82.276.088	48.734	38.041	-	34.417	-	-
Ukupna potraživanja	368.486.878	6.860.080	5.732.602	1.298.931	3.793.737	1.6	1.240.988

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.						
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost obezvređenih (stage 3) potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti obezvređenih (stage 3) potraživanja	% obezvređenih (stage 3) potraživanja	Vrednost sredstava obezvređenih (stage 3) potraživanja*
				od čega: restrukturirana potraživanja			
	1	2	3	4	5	(3/1) 6	7
Potraživanja od stanovništva	11.128.053	151.190	125.822	-	77.404	1.1	370
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.091.530	142.667	125.822	-	77.404	1.1	370
Ostala potraživanja	36.523	8.523	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	159.834.643	655.768	1.056.589	142.880	402.601	0.7	315.126
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2.583.575	5.099	-	-	-	-	-
Rudarstvo, prerađivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	44.519.035	166.152	550.732	140.594	67.512	1.2	131.628
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom i klimatizacija	42.086	46	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	23.743.841	73.200	47.893	-	40.894	0.2	20.856
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	56.875.401	350.622	432.437	2.286	286.875	0.8	162.642
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	8.359.260	25.407	19.170	-	4.736	0.2	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost	8.557.766	20.413	2.722	-	209	-	-
Ostalo	15.153.679	14.829	3.635	-	2.375	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.610.360	1.911	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	176.573.056	808.869	1.182.411	142.880	480.005	0.7	315.496

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Prilagođavanje modela za merenje očekivanih kreditnih gubitaka (PMA)

Prilagođavanja modela (zasnovano na IFRS 9.B5.5.16 an EBA/GL/2017/06) za procenu ispravke vrednosti očekivanih kreditnih gubitaka se primenjuju u okolnostima kada postojeći inputi, pretpostavke i tehnike modeliranja nisu u stanju da obuhvate sve relevantne faktore rizika. Banka je u delu 3 (**Post-model prilagođavanja**) detaljno opisala metodologiju kojom je obavljena selekcija kandidata koji su uključeni u izabrani PMA portfolio.

Kvantifikacija prilagođavanja modela na Bilans uspeha je predstavljena na sledeći način :

U hiljadama RSD	2022	2021
Potraživanja od stanovništva	-441.849	186.096
Potraživanja od privrede	-244.789	-615.041
Ukupno	-686.638	-428.945

Analiza senzitivnosti

Najznačajnije pretpostavke koje utiču na očekivani gubitak su navedene kao što sledi:

- Portfolio preduzeća:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Kamatna stopa na dugoročne državne obveznice;
 - o Stopa inflacije.
- Portfolio stanovništva:
 - o Bruto domaći proizvod;
 - o Stopa nezaposlenosti;
 - o Cene nekretnina.

Dodatno, pri uključivanju informacija o budućnosti koristi se i tzv. „kreditni sat“ koji je razvijen kako bi se identifikovala trenutna pozicija u kreditnom ciklusu, kao i trend. U zavisnosti od trenutne pozicije EBITDA i neto duga privrednih subjekata nad medijanom i trendom, kreditni sat daje procenu visine rizika (nizak, srednji, visok). U zavisnosti od procene faze ciklusa, vrši se korekcija parametara, ali isključivo u delu varijacija koje makroekonomski model ne objašnjava (da bi se izbeglo dvostruko uključivanje makroekonomskih kretanja) i samo ako ova korekcija poboljšava performanse makroekonomskog modela.

Podaci o bruto i neto bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama izloženosti, prema načinu utvrđivanja obezvređenja i vrednosti kolaterala prikazani su u tabeli ispod:

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.											
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI stanja	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	60.628.768	14.505.461	3.411.822	180.684	-	78.726.735	1.864.927	1.748.737	75.113.071	27.976.946	482.834
Stambeni krediti	29.934.845	4.620.892	516.999	-	-	35.072.736	273.117	369.036	34.430.583	26.541.399	406.292
Potrošački i gotovinski krediti	23.929.573	7.628.048	2.433.935	-	-	33.991.556	1.231.009	1.013.922	31.746.625	26.168	3.346
Transakcioni i kreditne kartice	5.752.149	1.675.263	396.993	-	-	7.824.405	276.109	182.796	7.365.500	39.305	871
Ostala potraživanja	1.012.201	581.258	63.895	180.684	-	1.838.038	84.692	182.983	1.570.363	1.370.074	72.325
Potraživanja od privrede	224.548.128	29.035.277	1.867.738	-	-	255.451.143	1.320.422	2.158.903	251.971.818	106.495.760	338.996
Velika preduzeća	117.020.523	23.609.580	927.508	-	-	141.557.611	642.795	1.700.345	139.214.471	55.630.073	187.842
Mala i srednja preduzeća	11.685.865	3.802.328	479.584	-	-	15.967.777	325.766	235.300	15.406.711	4.303.092	112.487
Mikro preduzeća i preduzetnici	6.234.094	1.622.636	460.646	-	-	8.317.376	351.861	212.415	7.753.100	1.158.850	38.667
Finansijske institucije	89.607.646	733	-	-	-	89.608.379	-	10.843	89.597.536	45.403.745	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	93.409.437	980.157	-	-	-	94.389.594	-	52.846	94.336.748	-	-
Ukupna izloženost	378.586.333	44.520.895	5.279.560	180.684	-	428.567.472	3.185.349	3.960.486	421.421.637	134.472.706	821.830
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	378.586.333	44.520.895	-	115.805	-	423.223.033	-	3.960.486	419.262.547	134.472.706	-
od čega: restrukturirana	158.868	1.063.889	-	39.808	-	1.262.565	-	62.973	1.199.592	915.940	-
Problematična potraživanja	-	-	5.279.560	64.879	-	5.344.439	3.185.349	-	2.159.090	-	821.830
od čega: restrukturirana	-	-	1.191.138	32.628	-	1.223.766	882.953	-	340.813	-	346.159
Ukupna izloženost	378.586.333	44.520.895	5.279.560	180.684	-	428.567.472	3.185.349	3.960.486	421.421.637	134.472.706	821.830

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	8.909.585	2.693.752	110.038	-	-	11.713.375	63.635	74.623	11.575.117	151.747	827
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	8.875.392	2.692.039	110.038	-	-	11.677.469	63.635	64.640	11.549.194	120.028	827
Ostala potraživanja	34.193	1.713	-	-	-	35.906	-	9.983	25.923	31.719	-
Potraživanja od privrede	155.253.896	16.438.825	1.398.988	-	-	173.091.709	533.652	403.026	172.155.031	46.076.669	803.681
Velika preduzeća	139.948.638	13.700.111	1.373.623	-	-	155.022.372	524.496	323.366	154.174.510	35.364.321	789.643
Mala i srednja preduzeća	5.056.753	1.140.285	15.393	-	-	6.212.431	3.456	41.064	6.167.911	731.414	13.549
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.756.043	193.009	9.972	-	-	1.959.024	5.700	38.093	1.915.231	154.034	489
Finansijske institucije	8.492.462	1.405.420	-	-	-	9.897.882	-	503	9.897.379	9.826.900	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	2.686.261	558.764	-	-	-	3.245.025	-	921	3.244.104	-	-
Ukupna izloženost	166.849.742	19.691.341	1.509.026	-	-	188.050.109	597.287	478.570	186.974.252	46.228.416	804.508
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	166.849.742	19.691.341	-	-	-	186.541.083	-	478.570	186.062.513	46.228.416	-
od čega: restrukturirana	-	13.328	-	-	-	13.328	-	2.369	10.959	-	-
Problematična potraživanja	-	-	1.509.026	-	-	1.509.026	597.287	-	911.739	-	804.508
od čega: restrukturirana	-	-	353.388	-	-	353.388	57.829	-	295.559	-	351.674
Ukupna izloženost	166.849.742	19.691.341	1.509.026	-	-	188.050.109	597.287	478.570	186.974.252	46.228.416	804.508

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2021.											
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin. stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	42.149.521	27.103.011	3.508.948	209.939	-	72.971.419	2.145.795	1.168.848	69.656.776	22.834.264	533.637
Stambeni krediti	17.938.861	11.384.229	673.371	-	-	29.996.461	333.837	363.976	29.298.648	21.257.476	444.882
Potrošački i gotovinski krediti	19.343.902	11.770.024	2.128.191	-	-	33.242.117	1.234.928	562.864	31.444.325	34.766	5.262
Transakcioni i kreditne kartice	4.445.321	2.514.967	642.278	-	-	7.602.566	498.649	162.502	6.941.414	24.604	1.049
Ostala potraživanja	421.437	1.433.791	65.108	209.939	-	2.130.275	78.381	79.506	1.972.389	1.517.418	82.444
Potraživanja od privrede	187.631.049	23.422.709	2.185.613	-	-	213.239.371	1.650.976	1.845.727	209.742.668	74.845.236	760.363
Velika preduzeća	108.603.886	16.923.543	1.122.964	-	-	126.650.393	848.736	1.523.242	124.278.415	38.180.383	516.188
Mala i srednja preduzeća	12.384.758	2.943.204	655.210	-	-	15.983.172	495.558	81.424	15.406.190	4.609.835	216.463
Mikro preduzeća i preduzetnici	4.124.172	3.555.770	407.439	-	-	8.087.381	306.682	240.907	7.539.792	1.363.458	27.712
Finansijske institucije	62.518.233	192	-	-	-	62.518.425	-	154	62.518.271	30.691.560	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	82.214.164	23.883	38.041	-	-	82.276.088	34.416	14.318	82.227.354	-	-
Ukupna izloženost	311.994.734	50.549.603	5.732.602	209.939	-	368.486.878	3.831.187	3.028.893	361.626.798	97.679.500	1.294.000
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	311.994.734	50.549.603	-	125.293	-	362.669.630	-	3.028.893	359.640.737	97.679.500	-
od čega: restrukturirana	51.141	395.115	-	47.617	-	493.873	-	19.689	474.184	245.795	-
Problematična potraživanja	-	-	5.732.602	84.646	-	5.817.248	3.831.187	-	1.986.061	-	1.294.000
od čega: restrukturirana	-	-	1.298.931	41.778	-	1.340.709	1.031.768	-	308.942	-	580.844
Ukupna izloženost	311.994.734	50.549.603	5.732.602	209.939	-	368.486.878	3.831.187	3.028.893	361.626.798	97.679.500	1.294.000

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.										
	Neobezvređena potraživanja (stage 1&2)		Obezvređena potraživanja (stage 3)	POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti		Ukupna neto potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*	
	bez značajnog pogoršanja fin stanja	značajno pogoršanje fin. Stanja					na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		Neobezvređenih potraživanja	Obezvređenih potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	6.875.183	4.127.048	125.822	-	-	11.128.053	77.404	73.786	10.976.863	94.339	370
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	6.870.531	4.095.177	125.822	-	-	11.091.530	77.404	65.263	10.948.863	60.092	370
Ostala potraživanja	4.652	31.871	-	-	-	36.523	-	8.523	28.000	34.247	-
Potraživanja od privrede	148.526.722	10.251.332	1.056.589	-	-	159.834.643	402.600	253.170	159.178.875	47.029.329	315.126
Velika preduzeća	133.582.550	8.924.881	1.027.341	-	-	143.534.772	387.113	205.150	142.942.509	38.827.635	303.368
Mala i srednja preduzeća	5.606.901	661.636	18.351	-	-	6.286.888	8.444	9.881	6.268.564	839.660	11.758
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.007.949	599.607	10.897	-	-	1.618.453	7.043	38.071	1.573.339	170.564	-
Finansijske institucije	8.329.322	65.208	-	-	-	8.394.530	-	68	8.394.463	7.191.470	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.594.636	15.724	-	-	-	5.610.360	-	1.909	5.608.449	-	-
Ukupna izloženost	160.996.541	14.394.104	1.182.411	-	-	176.573.056	480.004	328.865	175.764.187	47.123.668	315.496
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	160.996.541	14.394.104	-	-	-	175.390.645	-	328.865	175.061.780	47.123.668	-
od čega: restrukturirana	-	9	-	-	-	9	-	-	9	-	-
Problematična potraživanja	-	-	1.182.411	-	-	1.182.411	480.004	-	702.407	-	315.496
od čega: restrukturirana	-	-	142.880	-	-	142.880	-	-	142.880	-	-
Ukupna izloženost	160.996.541	14.394.104	1.182.411	-	-	176.573.056	480.004	328.865	175.764.187	47.123.668	315.496

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembar 2022. godine su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2022.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	37.553.881	36.662.678	776.783	122.557	18.328	179.620	1.487.190	475.529	348.348	921.134	180.684	-	75.134.227	3.411.821	78.726.732
Stambeni krediti	13.263.716	21.109.174	140.730	28.833	13.283	52.190	335.475	95.787	5.319	28.228	-	-	34.555.736	516.999	35.072.735
Potrošački i gotovinski krediti	18.686.846	12.281.528	515.400	69.269	4.576	74.153	982.483	318.596	280.584	778.119	-	-	31.557.619	2.433.935	33.991.554
Transakcioni i kreditne kartice	5.512.101	1.799.403	92.915	22.682	311	34.766	146.712	52.622	61.591	101.302	-	-	7.427.412	396.993	7.824.405
Ostala potraživanja	91.218	1.472.573	27.738	1.773	158	18.511	22.520	8.524	854	13.485	180.684	-	1.593.460	63.894	1.838.038
Potraživanja od privrede	248.435.938	5.089.297	32.907	24.915	348	985.204	254.418	94.331	126.633	407.153	-	-	253.583.405	1.867.739	255.451.144
Velika preduzeća	140.261.843	368.182	78	-	-	782.007	103.466	6.842	21.573	13.622	-	-	140.630.103	927.510	141.557.613
Mala i srednja preduzeća	15.186.216	298.525	2.935	518	-	188.188	120.120	34.522	18.285	118.468	-	-	15.488.194	479.583	15.967.777
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.385.824	4.417.560	28.601	24.397	348	15.009	30.832	52.967	86.775	275.063	-	-	7.856.730	460.646	8.317.376
Finansijske institucije	89.602.055	5.030	1.293	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.608.378	-	89.608.378
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	94.389.596	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94.389.596	-	94.389.596
Ukupna izloženost	380.379.415	41.751.975	809.690	147.472	18.676	1.164.824	1.741.608	569.860	474.981	1.328.287	180.684	-	423.107.228	5.279.560	428.567.472
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	380.379.415	41.751.975	809.690	147.472	18.676	-	-	-	-	-	115.805	-	423.107.228	-	423.223.033
od čega: restrukturirana	965.066	229.728	26.510	1.454	-	-	-	-	-	-	39.808	-	1.222.758	-	1.262.566
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.164.824	1.741.608	569.860	474.981	1.328.287	64.879	-	-	5.279.560	5.344.439
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	836.119	181.234	64.395	35.577	73.814	32.628	-	-	1.191.139	1.223.767
Ukupna izloženost	380.379.415	41.751.975	809.690	147.472	18.676	1.164.824	1.741.608	569.860	474.981	1.328.287	180.684	-	423.107.228	5.279.560	428.567.472

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

31.12.2022.															
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	10.706.211	834.353	48.729	14.043	-	42.493	55.353	12.193	-	-	-	-	11.603.336	110.039	11.713.375
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.670.305	834.353	48.729	14.043	-	42.493	55.353	12.193	-	-	-	-	11.567.430	110.039	11.677.469
Ostala potraživanja	35.906	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.906	-	35.906
Potraživanja od privrede	153.125.831	17.159.897	1.406.991	-	-	1.179.048	152.074	67.865	-	-	-	-	171.692.719	1.398.987	173.091.706
Velika preduzeća	138.206.039	15.384.047	58.661	-	-	1.159.843	151.506	62.273	-	-	-	-	153.648.747	1.373.622	155.022.369
Mala i srednja preduzeća	6.035.087	161.896	55	-	-	14.452	49	892	-	-	-	-	6.197.038	15.393	6.212.431
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.530.570	417.891	591	-	-	4.753	519	4.700	-	-	-	-	1.949.052	9.972	1.959.024
Finansijske institucije	7.354.135	1.196.063	1.347.684	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.897.882	-	9.897.882
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	3.245.028	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.245.028	-	3.245.028
Ukupna izloženost	167.077.070	17.994.250	1.455.720	14.043	-	1.221.541	207.427	80.058	-	-	-	-	186.541.083	1.509.026	188.050.109
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	167.077.070	17.994.250	1.455.720	14.043	-	-	-	-	-	-	-	-	186.541.083	-	186.541.083
od čega: restrukturirana	13.328	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.328	-	13.328
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.221.541	207.427	80.058	-	-	-	-	-	1.509.026	1.509.026
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	346.559	6.829	-	-	-	-	-	-	353.388	353.388
Ukupna izloženost	167.077.070	17.994.250	1.455.720	14.043	-	1.221.541	207.427	80.058	-	-	-	-	186.541.083	1.509.026	188.050.109

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

Sve investicione hartije od vrednosti se nalaze u grupi plasmana koja nisu u kašnjenju i nisu obezvređena, a po osnovu ovih ulaganja nije formirana ispravka vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembar 2021. godine su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	49.023.552	19.216.075	826.080	177.930	8.898	411.493	1.486.830	400.636	325.593	884.396	209.939	-	69.252.535	3.508.948	72.971.422
Stambeni krediti	23.620.193	5.521.874	140.161	37.321	3.542	170.824	394.239	52.344	11.727	44.236	-	-	29.323.091	673.370	29.996.461
Potrošački i gotovinski krediti	19.214.836	11.235.220	550.146	111.613	2.111	172.461	905.452	272.705	229.580	547.994	-	-	31.113.926	2.128.192	33.242.118
Transakcioni i kreditne kartice	5.133.519	1.692.722	108.474	25.242	332	34.797	164.699	66.350	84.274	292.157	-	-	6.960.289	642.277	7.602.566
Ostala potraživanja	1.055.004	766.259	27.299	3.754	2.913	33.411	22.440	9.237	12	9	209.939	-	1.855.229	65.109	2.130.277
Potraživanja od privrede	206.657.001	4.253.955	120.807	21.866	129	1.250.384	437.024	119.711	79.837	298.657	-	-	211.053.758	2.185.613	213.239.371
Velika preduzeća	125.459.441	57.234	10.754	-	-	1.025.737	81.150	-	15.964	112	-	-	125.527.429	1.122.963	126.650.392
Mala i srednja preduzeća	14.942.216	342.221	43.525	-	-	209.218	253.517	57.232	43.592	91.652	-	-	15.327.962	655.211	15.983.173
Mikro preduzeća i preduzetnici	3.744.635	3.847.104	66.208	21.866	129	15.429	102.357	62.479	20.281	206.893	-	-	7.679.942	407.439	8.087.381
Finansijske institucije	62.510.709	7.396	320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62.518.425	-	62.518.425
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	82.238.044	-	-	-	-	38.041	-	-	-	-	-	-	82.238.044	38.041	82.276.085
Ukupna izloženost	337.918.597	23.470.030	946.887	199.796	9.027	1.699.918	1.923.854	520.347	405.430	1.183.053	209.939	-	362.544.337	5.732.602	368.486.878
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	337.918.597	23.470.030	946.887	199.796	9.027	-	-	-	-	-	125.293	-	362.544.337	-	362.669.630
od čega: restrukturirana	275.532	143.092	27.312	319	-	-	-	-	-	-	47.617	-	446.255	-	493.872
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.699.918	1.923.854	520.347	405.430	1.183.053	84.646	-	-	5.732.602	5.817.248
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	935.502	246.722	30.927	11.804	73.976	41.778	-	-	1.298.931	1.340.709
Ukupna izloženost	337.918.597	23.470.030	946.887	199.796	9.027	1.699.918	1.923.854	520.347	405.430	1.183.053	209.939	-	362.544.337	5.732.602	368.486.878

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	31.12.2021.														
	Neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)					Obezvređena potraživanja (stage 3)					POCI	Potraživanja koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Ukupno neobezvređena potraživanja (stage 1 & 2)	Ukupno obezvređena potraživanja (stage 3)	Ukupno bruto potraživanje
	nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana					
Prema sektorima															
Potraživanja od stanovništva	10.055.160	866.949	64.823	15.196	104	49.622	61.233	14.967	-	-	-	-	11.002.232	125.822	11.128.054
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	10.018.637	866.949	64.823	15.196	104	49.622	61.233	14.967	-	-	-	-	10.965.709	125.822	11.091.531
Ostala potraživanja	36.523	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.523	-	36.523
Potraživanja od privrede	142.261.246	16.480.119	36.689	-	-	1.000.655	53.497	499	246	1.692	-	-	158.778.054	1.056.589	159.834.643
Velika preduzeća	127.715.434	14.791.997	-	-	-	989.532	37.810	-	-	-	-	-	142.507.431	1.027.342	143.534.773
Mala i srednja preduzeća	6.197.413	70.240	884	-	-	3.214	14.392	499	246	-	-	-	6.268.537	18.351	6.286.888
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.311.832	295.646	78	-	-	7.909	1.295	-	-	1.692	-	-	1.607.556	10.896	1.618.452
Finansijske institucije	7.036.567	1.322.236	35.727	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.394.530	-	8.394.530
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	5.610.359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.610.359	-	5.610.359
Ukupna izloženost	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	175.390.645	1.182.411	176.573.056
Prema kategorijama potraživanja															
Neproblematična potraživanja	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	-	-	-	-	-	-	-	175.390.645	-	175.390.645
od čega: restrukturirana	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	9
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	-	1.182.411	1.182.411
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	131.784	11.096	-	-	-	-	-	-	142.880	142.880
Ukupna izloženost	157.926.765	17.347.068	101.512	15.196	104	1.050.277	114.730	15.466	246	1.692	-	-	175.390.645	1.182.411	176.573.056

* Dani docnje se računaju prema metodologiji Banke

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje

Banka nema restrukturiranih kredita i potraživanja od banaka, niti restrukturirana ulaganja u investicione hartije od vrednosti.

Restrukturiranje dužnika pravnog lica se inicira/sprovodi ukoliko Banka proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera tj. ukoliko proceni da bi se izmenom uslova finansiranja obezbedilo dugoročno održivo poslovanje dužnika. U procesu restrukturiranja Banka se vodi sledećim principima:

- Aktivnosti koje se preduzimaju osmišljavaju se na način da osiguraju opstanak preduzeća i ne ugroze likvidnost dužnika (eventualno smanjenje izloženosti mora da bude pažljivo isplanirano i primenjeno samo ukoliko ne ugrožava poslovni plan);
- Pri kreiranju plana finansijskog restrukturiranja fokus je na stabilizaciji neposrednih gotovinskih tokova i poboljšanju pokazatelja bilansa stanja (poput korišćenja neposlovne imovine, povećanja kapitala, restrukturiranja obaveza uključujući inter kompanijske kredite i van-bilansne pozicije), sa srednjoročnim i dugoročnim ciljem ostvarivanja poboljšanog nivoa i održive EBITDA tj. poboljšanja otplatnog kapaciteta i povećanja vrednosti preduzeća;
- U složenim slučajevima, uključuju se spoljni savetnici kako bi se obradio što širi aspekt procesa restrukturiranja: pravna pitanja, poreski i operativni preporuke i/ili supervizije, osmišljavanje i implementacija reorganizacije/šeme restrukturiranja);
- Obezbeđuje se saradnja sa drugim finansijerima sa ciljem održavanja preduzeća dužnika u "životu" i prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća: oblik i nivo saradnje mora biti razmatran od slučaja do slučaja (sprovođenje refinansiranja kroz organizovanje sindikata, objedinjavanje kolaterala, sagledavanje koje su banke voljne da pomognu proces restrukturiranja a koje ne, određivanje vođe u procesu ili osnivanje odbora za rukovođenje, smanjenje broja uključenih kreditora, itd.);
- Ukoliko dužnik pokaže spremnost. potražiti novog investitora (uz saglasnost/u saradnji /zajedno sa dužnikom);
- Zahteva se i podržava reorganizacija preduzeća dužnika, operativna i poslovno strateška poboljšanja (promena rukovodstva i strateških koncepata, modifikacija procesa i organizacionih struktura, (re)fokusiranje na osnovni posao, smanjenje operativnih troškova, pravljenje prioriteta u investiranju i/ili smanjenje nivoa troškova vezanih za investicije, itd).

U procesu restrukturiranja dužnika pravnih lica, Banka primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti kreditora. Navodimo neke od mera restrukturiranja koja Banka primenjuje (spisak nije sveobuhvatan, s obzirom da su slučajevi restrukturiranja pravnih lica specifični i uvek zahtevaju individualni pristup):

- Modifikacija proizvoda kroz: (i) refinansiranje izloženosti prema klijentu kroz odobravanje drugačijeg proizvoda koji je ili prilagođeniji načinu poslovanja dužnika ili je prihvatljiviji banci s aspekta rizika (npr. faktoring, lizing), (ii) zahtevati plaćanje unapred, (iii) promenu iznosa rata ili rokova njihovog dospeća (iv) promena kamatne stope itd.
- "Pojačavanje" ugovornih uslova: prilagođavanje ugovornih odredbi sa ciljem da: (i) se ojača pozicija Banke (ii) uspostavi sistem finansijske discipline (iii) pomogne izvršenje plana restrukturiranja, obezbedi dodatnu obavezu vlasnika preduzeća dužnika, itd.;
- Stupanje u kontakt sa drugim poveriocima i ukoliko je potrebno organizovanje odbora poverilaca (ovaj korak mora biti pažljivo razmotren i u skladu sa direktnih ugovornim okvirom zaključenim sa dužnikom kao i ciljem koji treba da bude ostvaren kroz preduzimanje ovakvih radnji);
- Usmeravanje gotovinskih tokova dužnika preko banke koji obuhvataju i tokove vezane za postojeće zaloge na potraživanjima dužnika kao i njihovo ažuriranje ukoliko je potrebno;
- Uključivanje novih zainteresovanih strana (investitora, dobavljača i kupaca) itd.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom zahteva visoku proaktivnost i striktno praćenje implementacije definisane strategije u cilju sprečavanja gubitaka za Banku i omogućavanja maksimalnog povraćaja postojeće izloženosti prema dužniku. S tim u vezi, obezbeđuje se interni (između više odeljenja i sektora unutar Banke) i eksterni (između Banke i klijenta, Banke i drugih kreditora itd.) protok informacija kako bi Banka raspolagala sa ažurnim informacijama na osnovu kojih se donose odluke vezano za sprovođenje definisane strategije restrukturiranja i odnosa sa dužnikom. Postoji jasan lanac nadležnosti unutar nadležnog Sektora za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom u kome svaki dužnik ima osobu koja je nadležna za svakodnevno praćenje i kontakt kao i njoj nadređenih instanci koje su odgovorne za odobrenje/korekciju predloženih koraka u procesu restrukturiranja.

Svaki aspekt međusobnih odnosa Banke i dužnika se definiše kroz potpisivanje neophodne pravne dokumentacije (koju pre potpisivanja kontroliše pravna služba Banke) čime se obezbeđuje transparentnost dogovorenog ali i uspostavljaju obaveze obe strane. Pravna služba je i nakon sprovođenja ugovorene strategije nadležna za sva pravna pitanja i postupke koji mogu proisteći iz odnosa Banke i dužnika.

Kontrola ugovorenih i sprovedenih mera restrukturiranja se vrši kroz definisanje kontrolnih tačaka implementacije i postavljanje odgovarajućih mehanizama kontrole ispunjenja definisanih uslova a parametri stabilne kontrolne aktivnosti su definisani od slučaja do slučaja (uvažavajući specifičnost svakog pojedinačnog slučaja odnosno predmeta restrukturiranja) i mogu uključivati ali i ne treba da su ograničeni na:

- Izradu review aplikacija (minimalno jednom u šest meseci) u kojima se organima odlučivanja predstavlja uspešnost sprovođenja definisane strategije (redovnost izmirenja obaveza prema Banci, poštovanje dogovorene i ugovorene strategije, postojanost u poslovanju dužnika, itd) i predlažu korektivne mere (ukoliko situacija to nalaže);
- Redovno praćenje prometa preko računa klijenta otvorenog kod Banke (prilivi i odlivi, realan obim u poređenju sa očekivanjima i ugovorenim procentom prometa preko Banke, praćenje priliva vezanih za zaloge na potraživanjima i/ili asignacije ukoliko iste predstavljaju deo instrumenata obezbeđenja); brzu reakciju u slučaju nestandardnih/neuobičajenih transakcija (ili njihovog odsustva) itd.;
- Praćenje dužnikovih poslovnih aktivnosti (kao i članica grupe povezanih lica kojoj on pripada) / ostvarenja – bilo na osnovu redovnih podataka dostavljenih od strane dužnika i/ili izveštaja koje će dostaviti lice koje je dužnik ovlastio i/ili iz izveštaja eksternom supervizora (ukoliko je angažovan);
- Fizički obilazak dužnika u zavisnosti od potrebe, složenosti dužnikovog načina poslovanja i definisane strategije restrukturiranja;
- Redovno praćenje i ažuriranje vrednosti instrumenata obezbeđenja;
- Redovno praćenje javnih registra kao i javno dostupnih informacija kako bi se moglo brzo reagovati u slučaju neuobičajenih dešavanja;
- Praćenje i brzo reagovanje na eventualne blokade računa klijenta (o čemu Banku istovremeno obaveštava NBS);
- Praćenje ispunjenja bilo kog drugog ugovornog uslova i odredbe a u skladu sa definisanim rokovima.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Kao deo RBI grupe, Banka je u obavezi da pored regulative propisane od strane Narodne banke Srbije poštuje i regulativu nadležnih organa Evropske Unije, među kojima i Evropskog nadzornog tela za bankarstvo. Jedna od regulativa koja je od velike važnosti za upravljanje plasmanima sa povećanim rizikom jeste i direktiva koja definiše "Forbearance" proces i odnosi se na sve klase izloženosti.

Pod "Forborne" plasmanima se podrazumevaju krediti (izloženosti) kod kojih su primenjene "forbearance" mere (koje obuhvataju koncesije/ustupke date dužniku koji ima ili će imati poteškoće u izmirenju svojih finansijskih obaveza prema Banci). Na osnovu navedenog, "forbearance" status definišu dva faktora:

- Finansijske poteškoće, i
- Izmene/modifikacije opštih uslova kredita, koje se smatraju koncesijom/ustupkom dužniku.

"Forbearance" klasifikacija će prestati kada svi navedeni uslovi budu ispunjeni:

- Plasman se smatra "Performing", uključujući i one koji su reklasifikovani iz "Non-Performing" kategorije posle analize finansijskog stanja dužnika, koja dokazuje da plasman više nije "Non-Performing".
- Prošlo je minimum 2 godine probnog perioda od dana:
 - od kada se "Forborne" izloženost smatrala kao "Performing" (za plasmane reklasifikovane iz „Non-Performing“ statusa);
 - od kada je odobrena „forbearance“ mera (za plasmane koji nisu klasifikovani kao „Non-performing“ na dan implementacije „forbearance“ mere ili „forbearance“ mere nisu uticale da plasman bude klasifikovan kao „Non-performing“)
- Redovna otplata značajnog dela glavnice ili kamate tokom najmanje polovine probnog perioda;
- Ni jedna izloženost prema dužniku nije u docnji duže od 30 dana na kraju probnog perioda.

Restrukturiranje dužnika fizičkog lica se inicira/sprovodi ukoliko Banka proceni da su finansijske poteškoće dužnika privremenog karaktera i da će datim olakšicama pomoći klijentu da prevaziđe trenutne finansijske probleme i vrati plasman u redovnu otplatu. U procesu restrukturiranja Banka se vodi sledećim principima:

- Osigurati bolje razumevanje klijentovih potreba i trenutnog finansijskog stanja;
- Poboljšavanje motivacije klijenta da redovno izmiruje svoje obaveze.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Osnovna načela kojih se Banka pridržava prilikom kalkulacije osnovnih elemenata novog kredita za restrukturiranje su:

- Obuhvatiti sva bilansna potraživanja od komitenta u jednu partiju, uz moguće izuzetke.
- Plan otplate novog kredita za restrukturiranje treba biti u vidu mesečnih anuiteta, sa rokom koji se određuje prema izloženosti klijenta i proizvodima koje ima u korišćenju. Produženje perioda otplate, tj. novi period otplate novog kredita za restrukturiranje, kojom su objedinjene sve ostale partije (osim stambenog kredita i gotovinskog kredita sa hipotekom), se definiše u odnosu na vrstu kreditnih proizvoda koji se restrukturiraju (kredit, kartica, pozajmica..) i prema izloženosti;
- Kamatna stopa - Detaljan način određivanja kamatne stope, ali i provizija za obradu kredita za restrukturiranje je predmet odobrenja Komisije za utvrđivanje kamatnih stopa, tarifa i naknada za usluge;
- Obezbeđenje novog kredita treba da bude minimum istovetno postojećem obezbeđenju po kreditnim partijama klijenta koje su u otplati;
- Ukupne mesečne obaveze klijenta nakon restrukturiranja treba da budu umanjene za najmanje 20% u odnosu na postojeće mesečne obaveze klijenta u Banci;
- Modeli restrukturiranja koji se koriste (u procesu restrukturiranja dužnika fizičkih lica, Banka primenjuje različite mere, uvek insistirajući na principu odgovornosti klijenta).

Navodimo osnovne modele (mere) restrukturiranja koja Banka primenjuje:

- Produženje roka i korekcije mesečnih anuiteta u odnosu na inicijalne u skladu potrebama klijenta, mogućnostima otplate, gore postavljenim uslovima i Kreditnom politikom Banke;
- "*Grace period*" od maksimalno 12 meseci, po postojećem stambenom kreditu ili gotovinskom kreditu sa hipotekom (uz zadržavanje datuma dospeća). U toku grace perioda klijent plaća samo ugovoreni iznos kamate;
- Privremeno umanjene kamatne u periodu od maksimum 12 meseci;
- Negativna amortizacija. U ovim slučajevima kamatna stopa po stambenom kreditu ostaje nepromenjena, ali u "*grace periodu*" od 9 meseci klijent plaća samo 50% obračunate kamate. Po isteku "*grace perioda*" vrši se pripis svih neplaćenih obaveza po ovakvom planu otplate glavnici duga, uz zadržavanje originalne valute kredita.

Klijent dobija status „izlečen“ („cured“) po ispunjenju sledećih uslova:

- Potpuna otplata restrukturiranog kredita; ili
- Poslednje dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije bio u defaultu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u default pa nakon nekog vremena izađe iz default-a, period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz default-a);
- Poslednje dve godine nakon izvršenog restrukturiranja nije imao docnju 30+ po bilo kom kreditnom proizvodu (ukoliko u toku perioda od dve godine klijent uđe u 30+ pa nakon nekog vremena izađe iz docnje 30+, period od dve godine koje je potrebno za izlečenje i ispunjenje uslova se računa od datuma izlaska iz 30+).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja:

Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	31.12.2022.								Ukupno
	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	
Potraživanja od stanovništva	-	313.619	48	10.356	179.448	-	-	34.677	538.148
Stambeni krediti	-	182.066	-	8.513	21.273	-	-	21.949	233.801
Potrošački i gotovinski krediti	-	122.432	48	1.843	1.115	-	-	3.842	129.280
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	9.121	-	-	157.060	-	-	8.886	175.067
Potraživanje od privrede	-	348.821	-	-	275.461	-	-	1.323.903	1.948.185
Velika preduzeća	-	195.166	-	-	269.303	-	-	1.111.855	1.576.324
Mala i srednja preduzeća	-	84.877	-	-	6.158	-	-	192.045	283.080
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	68.778	-	-	-	-	-	20.003	88.781
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	662.440	48	10.356	454.909	-	-	1.358.580	2.486.333

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja:

31.12.2022.									
Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	-	-	-	-	-	-	366.716	366.716
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	366.092	366.092
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	624	624
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	-	-	-	-	-	-	366.716	366.716

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja:

31.12.2021.									
Bilansne pozicije (u hiljadama dinara)	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	-	288.058	340	8.944	210.638	-	-	42.659	550.639
Stambeni krediti	-	170.515	-	8.944	15.850	-	-	22.215	217.524
Potrošački i gotovinski krediti	-	107.485	340	-	402	-	-	12.691	120.918
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	10.058	-	-	194.386	-	-	7.753	212.197
Potraživanje od privrede	-	542.885	-	-	330.201	-	-	410.857	1.283.943
Velika preduzeća	-	394.796	-	-	324.043	-	-	174.589	893.428
Mala i srednja preduzeća	-	82.050	-	-	6.158	-	-	205.142	293.350
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	66.039	-	-	-	-	-	31.126	97.165
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	830.943	340	8.944	540.839	-	-	453.516	1.834.582

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja:

Vanbilansne pozicije (u hiljadama dinara)	31.12.2021.								Ukupno
	Smanjenje kamatne stope	Produženje roka otplate	Moratorijum	Kapitalizacija docnje	Refinansiranje	Delimičan otpis	Pretvaranje duga u kapital	Druge mere*	
Prema sektorima									
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	-	2.286	-	-	-	-	-	140.603	142.889
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	140.594	140.594
Mala i srednja preduzeća	-	2.286	-	-	-	-	-	9	2.295
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna izloženost	-	2.286	-	-	-	-	-	140.603	142.889

* Banka može posebno prikazati druge mere restrukturiranja u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2022. godini su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2022.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	550.639	112.217	74.613	-331	-49.764	538.148	336.895
Stambeni krediti	217.524	56.594	21.896	21	-18.442	233.801	137.822
Potrošački i gotovinski krediti	120.918	54.009	33.773	-	-11.874	129.280	60.281
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	212.197	1.614	18.944	-352	-19.448	175.067	138.792
Potraživanje od privrede	1.283.944	1.194.053	272.152	-2.129	-255.531	1.948.185	1.203.514
Velika preduzeća	893.428	1.028.465	141.100	-1.694	-202.775	1.576.324	1.015.432
Mala i srednja preduzeća	293.350	144.619	117.984	-429	-36.476	283.080	139.560
Mikro preduzeća i preduzetnici	97.166	20.969	13.068	-6	-16.280	88.781	48.522
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.834.583	1.306.270	346.765	-2.460	-305.295	2.486.333	1.540.409

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2022.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restruktuiranim	Uticao kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2022.	Neto vrednost na 31. decembar 2022.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	142.889	13.925	2.286	-	212.188	366.716	306.518
Velika preduzeća	140.594	13.304	-	-	212.194	366.092	306.059
Mala i srednja preduzeća	2.295	621	2.286	-	-6	624	459
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	142.889	13.925	2.286	-	212.188	366.716	306.518

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih bilansnih i vanbilansnih potraživanja u 2021. godini su prikazani u nastavku:

Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2021.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Neto vrednost na 31. decembar 2021.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	611.275	66.390	84.526	567	-43.067	550.639	370.042
Stambeni krediti	252.801	29.452	49.311	565	-15.983	217.524	127.188
Potrošački i gotovinski krediti	108.123	36.938	15.257	-	-8.886	120.918	57.997
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	250.351	-	19.958	2	-18.198	212.197	184.857
Potraživanje od privrede	1.611.064	380.149	551.324	72	-156.017	1.283.944	413.085
Velika preduzeća	1.234.914	252.222	463.832	70	-129.946	893.428	217.433
Mala i srednja preduzeća	283.822	90.676	62.124	2	-19.026	293.350	125.726
Mikro preduzeća i preduzetnici	92.328	37.251	25.368	-	-7.045	97.166	69.926
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	2.222.339	446.539	635.850	639	-199.084	1.834.583	783.127

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Bruto vrednost na 1. januar 2021.	Restrukturirano u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Uticaj kursa	Druge promene*	Bruto vrednost na 31. decembar 2021.	Neto vrednost na 31. decembar 2021.
	1	2	3	4	5	6 (1+2-3+4+5)	7
Potraživanja od stanovništva	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanje od privrede	262.555	134.070	54.877	-	-198.859	142.889	142.889
Velika preduzeća	230.005	131.784	22.918	-	-198.277	140.594	140.594
Mala i srednja preduzeća	32.550	2.286	31.959	-	-582	2.295	2.295
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	262.555	134.070	54.877	-	-198.859	142.889	142.889

* Banka može posebno prikazati druge promene u posebnim kolonama ako ih smatra značajnim

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika

Banka drži instrumente obezbeđenja po osnovu kredita i avansa datih klijentima u obliku hipoteke na nepokretnostima i ostalim sredstvima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite. Procene tržišne vrednosti baziraju se na vrednosti instrumenata obezbeđenja procenjenih u vreme zaduženja i po pravilu se ažuriraju na godišnjem nivou. Na postojeće instrumente obezbeđenja se primenjuju minimalni i, po potrebi, dodatni faktori umanjenja (haircut)t, propisani grupnom politikom Raiffeisen grupacije za svaku vrstu instrumenata kreditne zaštite koja uzima u obzir specifičnosti vrste instrumenata, tržišnih fluktuacija i lokalnih specifičnosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2022. godine su prikazana u nastavku:

Stage 1

31.12.2022.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	68.189	-	23.806.295	31.282	-	1.702	-	-	-	-
Stambeni krediti	25.375	-	22.956.365	27.628	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	3.877	-	-	-	-	1.702	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	38.798	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	139	-	849.930	3.654	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	269.929	-	1.420.288	21.666.221	-	848.118	8.064.834	45.403.538	-	17.961.487
Velika preduzeća	172.398	-	588.265	20.480.301	-	813.549	6.878.598	226	-	17.223.720
Mala i srednja preduzeća	83.810	-	511.933	1.118.241	-	33.051	695.900	-	-	673.856
Mikro preduzeća i preduzetnici	13.721	-	320.090	67.679	-	1.518	490.336	-	-	63.911
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	45.403.312	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	338.118	-	25.226.583	21.697.503	-	849.820	8.064.834	45.403.538	-	17.961.487
od čega: restrukturirana	-	-	79.007	1.531	-	-	2.517	-	-	72
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	338.118	-	25.226.583	21.697.503	-	849.820	8.064.834	45.403.538	-	17.961.487

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 1

31.12.2022.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	151.630	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	119.911	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	31.719	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	834.437	-	248.027	3.742.384	-	294.575	-	8.532.536	-	25.442.586
Velika preduzeća	546.268	-	116.729	3.518.414	-	290.841	-	109.749	-	25.372.322
Mala i srednja preduzeća	143.900	-	125.227	223.970	-	3.734	-	-	-	67.770
Mikro preduzeća i preduzetnici	144.269	-	6.071	-	-	-	-	-	-	2.494
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	8.422.787	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	986.068	-	248.027	3.742.384	-	294.575	-	8.532.536	-	25.442.586
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	986.068	-	248.027	3.742.384	-	294.575	-	8.532.536	-	25.442.586

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 2

31.12.2022.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	33.983	-	4.034.721	774	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	12.886	-	3.519.144	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	20.590	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	507	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	515.577	774	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	174.944	-	250.450	3.865.540	-	911.376	563.007	1.353	-	5.094.674
Velika preduzeća	155.312	-	25.055	3.401.817	-	908.914	151.986	921	-	4.829.010
Mala i srednja preduzeća	18.454	-	207.932	448.267	-	2.462	264.445	-	-	244.741
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.178	-	17.463	15.456	-	-	146.576	-	-	20.923
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	432	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	208.927	-	4.285.171	3.866.314	-	911.376	563.007	1.353	-	5.094.674
od čega: restrukturirana	-	-	95.863	731.697	-	-	2.524	-	-	2.729
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	208.927	-	4.285.171	3.866.314	-	911.376	563.007	1.353	-	5.094.674

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 2

31.12.2022.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	142.509	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983
Velika preduzeća	122.182	-	9.867	562.265	-	27.880	-	401.733	-	4.286.069
Mala i srednja preduzeća	19.127	-	70.301	50.569	-	3.902	-	-	-	22.914
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	1.404.114	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	142.626	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	142.626	-	80.168	612.834	-	31.782	-	1.805.847	-	4.308.983

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 3

31.12.2022.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	3.690	-	478.778	-	-	366	-	-	-	-
Stambeni krediti	2.594	-	403.698	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	225	-	2.755	-	-	366	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	871	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	72.325	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	372	-	15.165	229.024	-	-	38.975	-	-	55.461
Velika preduzeća	-	-	-	152.743	-	-	13.402	-	-	21.697
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	69.436	-	-	13.379	-	-	29.672
Mikro preduzeća i preduzetnici	372	-	15.165	6.845	-	-	12.194	-	-	4.092
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	4.062	-	493.943	229.024	-	366	38.975	-	-	55.461
od čega: restrukturirana	-	-	135.145	185.407	-	-	-	-	-	25.606
Ukupna potraživanja	4.062	-	493.943	229.024	-	366	38.975	-	-	55.461

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 3

31.12.2022.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	827	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	827	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	4.348	-	-	750.087	-	19.246	-	30.000	-	-
Velika preduzeća	3.859	-	-	736.538	-	19.246	-	30.000	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	13.549	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	489	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	5.175	-	-	750.087	-	19.246	-	30.000	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	351.674	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	5.175	-	-	750.087	-	19.246	-	30.000	-	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti sredstava obezbeđenja i pružaocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembar 2021. godine su prikazana u nastavku:

Stage 1

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	41.921	-	13.132.725	1.724	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	5.570	-	12.822.315	936	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	24.419	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	11.930	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2	-	310.410	788	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	260.024	-	963.674	15.277.244	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914
Velika preduzeća	129.482	-	401.582	14.049.748	-	1.677.667	974.301	105	15.750.321	147.914
Mala i srednja preduzeća	102.229	-	432.379	1.210.901	-	14.325	1.165.858	-	682.849	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	28.313	-	129.713	16.595	-	268	533.088	-	48.293	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	30.691.452	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	301.945	-	14.096.399	15.278.968	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914
od čega: restrukturirana	-	-	27.948	-	-	-	206	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	301.945	-	14.096.399	15.278.968	-	1.692.260	2.673.247	30.691.557	16.481.463	147.914

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 1

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	40.603	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	35.951	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	4.652	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	651.728	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381
Velika preduzeća	288.818	-	127.834	3.840.812	-	286.127	2.351.642	261.463	28.214.693	200.381
Mala i srednja preduzeća	235.769	-	136.012	192.145	-	8.438	-	-	89.000	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	127.141	-	5.918	-	-	-	-	-	5.000	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	7.126.370	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	692.331	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	692.331	-	269.764	4.032.957	-	294.565	2.351.642	7.387.833	28.308.693	200.381

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 2

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloga na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	65.593	-	9.586.055	6.034	-	213	-	-	-	-
Stambeni krediti	42.786	-	8.383.891	1.980	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	10.134	-	-	-	-	213	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	12.673	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	1.202.164	4.054	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	328.328	-	264.730	3.011.472	-	185.899	846.734	8.143	1.911.975	100.572
Velika preduzeća	257.490	-	13.573	2.569.116	-	178.336	173.302	8.035	1.748.838	100.572
Mala i srednja preduzeća	55.200	-	135.578	416.032	-	7.274	258.811	-	128.399	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	15.638	-	115.579	26.324	-	289	414.621	-	34.738	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	108	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	393.921	-	9.850.785	3.017.506	-	186.112	846.734	8.143	1.911.975	100.572
od čega: restrukturirana	4.703	-	182.899	14.933	-	10.441	4.035	-	629	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	393.921	-	9.850.785	3.017.506	-	186.112	846.734	8.143	1.911.975	100.572

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 2

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	53.736	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	24.140	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	29.596	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	253.762	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332
Velika preduzeća	202.555	-	-	609.822	-	33.127	-	401.752	1.950.278	58.332
Mala i srednja preduzeća	32.446	-	41.673	91.308	-	-	-	-	12.869	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	18.761	-	10.258	1.000	-	-	-	-	2.486	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	65.101	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	307.498	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	307.498	-	51.931	702.130	-	33.127	-	466.853	1.965.633	58.332

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 3

31.12.2021.										
Bilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	7.831	-	520.537	5.269	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	4.670	-	434.943	5.269	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	2.112	-	3.149	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	1.049	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	82.445	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	372	-	63.761	612.712	-	3.728	25.722	-	54.069	-
Velika preduzeća	-	-	-	511.688	-	3.166	988	-	346	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	51.171	97.290	-	562	17.757	-	49.684	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	372	-	12.590	3.734	-	-	6.977	-	4.039	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	8.203	-	584.298	617.981	-	3.728	25.722	-	54.069	-
od čega: restrukturirana	406	-	134.293	416.735	-	3.728	-	-	25.681	-
Ukupna potraživanja	8.203	-	584.298	617.981	-	3.728	25.722	-	54.069	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

Stage 3

31.12.2021.										
Vanbilansna potraživanja (u hiljadama dinara)	Vrste sredstava obezbeđenja*									
	Depoziti	Hartije od vrednosti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti	Zaloge na robnim zapisima i životinjama	Ostala sredstva	Garancije** čiji je izdavalac			
							Država	Banka	Lice povezano sa dužnikom	Drugo lice
Prema sektorima										
Potraživanja od stanovništva	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stambeni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potrošački i gotovinski krediti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	370	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od privrede	20.856	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-
Velika preduzeća	20.856	-	-	276.087	-	6.425	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	-	-	-	11.758	-	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća i preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivrednici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Javna preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	21.226	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	21.226	-	-	287.845	-	6.425	-	-	-	-

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

** Iznos na koji glasi garancija maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja kao instrument umanjenja kreditnog rizika (nastavak)

U prethodnim tabelama, nepokretnosti su prikazane po alociranim vrednostima koje se koriste pri obračunu obezvređenja, dok su garancije prikazane u vrednosti koja nije veća od knjigovodstvene vrednosti potraživanja koje služe kao obezbeđenje. Ponderisana vrednost kolaterala (WCV) je obračunata kao nominalna vrednost kolaterala (NCV) umanjena za haircut (diskont) i izloženosti pokrivene istim kolateralom prioritetnog ranga i limitirana je na iznos definisan u ugovoru o uspostavljanju sredstva obezbeđenja, kao i iznosom obezbeđenim odnosnim kolateralom. NCV je fer tržišna vrednost kolaterala (FMV), vrednost bazirana na proceni stručnjaka ili kupoprodajna vrednost nekretnine.

Politika Banke je da vrši blagovremenu realizaciju kolaterala na pravi način. Banka generalno ne koristi negotovinski kolateral za svoje vlastito poslovanje.

LTV racio

LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno.

Podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema LTV raciju su prikazana u nastavku:

Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima u hiljadama RSD

LTV racio	31.12.2022.	31.12.2021.
Ispod 50%	34.793.299	29.327.827
Od 50% do 70%	18.220.239	13.106.636
Od 70% do 90%	17.195.427	9.618.614
Od 90% do 100%	2.928.412	2.034.835
Od 100% do 120%	4.027.357	6.158.586
Od 120% do 150%	2.351.709	1.855.803
Preko 150%	3.368.110	5.381.412
Ukupno	82.884.553	67.483.713
Prosečan LTV pokazatelj	26%	30%

Investicione hartije od vrednosti

Banka upravlja limitima i kontroliše rizik koncentracije i rizik druge ugovorene strane na nivou klijenta. Investiranje u hartije od vrednosti i blagajničke zapise emitovane od strane države ili državnih institucija (Narodne banke Srbije i Ministarstva Finansija Republike Srbije) vrši se u cilju postizanja što boljeg kvaliteta portfolija plasmana sa aspekta rizika i profitabilnosti.

Rizici koji se odnose na ove plasmane kontinuirano se prate i podležu godišnjoj reviziji. Limiti se analiziraju na inicijativu i predlog Sektora sredstava, preporuke Sektora rizika (nakon urađene analize klijenata i dobijenog preliminarnog odobrenja od RBI) i odobravaju na Kreditnom odboru Banke i to kao maksimum izloženosti Banke u definisanom roku prema instrumentu; jednom klijentu; grupi povezanih lica. Stvarna izloženost u okviru limita se prati na dnevnom nivou.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Tokom 2022. i 2021. godine. Banka je u svom portfoliju imala sledeće dužničke hartije i zapise:

- Trezorske zapise i obveznice Ministarstva Finansija Republike Srbije.
- Obveznice koje je izdala država US, Nemačka i Austrija.
- Obveznice koje je izdala Evropska Unija
- Obveznice koje je izdao Metro Wholesale & Food Specialist i
- Obveznice međunarodnih finansijskih organizacija (EBRD, IFC, EIB i KfW).

Banka je tokom 2022. i 2021. godine sprovodila revers-repo i repo transakcije (u 2022. godini) sa Narodnom bankom Srbije (na osnovu zapisa NBS).

Derivati

Tokom 2022. i 2021. godine. Banka je obavljala transakcije sa sledećim derivatima:

- FX forward i slični ugovori
- FX swap ugovori.
- kamatni swap.

Banka koristi navedene proizvode za upravljanje deviznim rizikom i rizikom kamatne stope.

FX forward i FX swap transakcije kreiraju kreditnu izloženost Banke (rizik da druga strana neće ispuniti u celosti svoju obavezu bilo o dospeću bilo kasnije) i rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorne strane (rizik da će jedna strana u deviznoj transakciji isplatiti valutu koju je prodala ali neće dobiti valutu koju je kupila).

Rizik od neispunjenja obaveza druge ugovorene strane javlja se u bilo kojoj situaciji kada se plaćanje vrši u očekivanju odgovarajućeg primanja. Kontrola i praćenje izloženosti ovom riziku vrši se u okviru ukupnih kreditnih limita koji se odobravaju klijentima.

Banka vrši strogu kontrolu limita na otvorenim pozicijama derivata.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategija hedžinga Raiffeisen banke

Kao posledica razudjenih poslovnih aktivnosti, Banka je izložena brojnim rizicima, od kojih se rizik kamatnih stopa smatra jednim od osnovnih. Kamatni rizik se materijalizuje kroz uticaj kretanja tržišnih kamatnih stopa na neto prihod od kamata ili na ekonomsku vrednost banke.

Kako bi bila ispoštovana interna i regulatorna ograničenja za izloženost riziku kamatnih stopa, a istovremeno bila u mogućnosti da iskoristi tržišne prilike, Banka je opredeljena da koristi derivatne instrumente za aktivno upravljanje izloženošću kamatnom riziku.

Derivativni proizvodi, kao što su transakcije swap-a kamatnih stopa i međuvalutni swap su potencijalni instrumenti za upravljanje rizikom kamatnih stopa. Primena računovodstva zaštite od rizika (Hedge accounting-a) omogućava adekvatno računovodstveno prikazivanje derivatnih transakcija, u skladu sa svrhom upravljanja rizikom. Stoga, za potrebe računovodstva, Banka namerava da uskladi promene fer vrednosti zaključenih derivatnih transakcija sa promenama fer vrednosti objekta, odnosno pozicije koja je predmet zaštite od rizika kamatnih stopa. Na ovaj način ostvaruje se vremenska uskladjenost priznavanja dobitaka i gubitaka na predmetu zaštite od rizika (Hedged Item) u odnosu na derivatnu transakciju, omogućavajući Banci da izbegne volatilnost finansijskog rezultata kroz netiranje efekata na pozicijama predmeta zaštite i instrumenata zaštite. Banka ove pozicije evidentira u posebnom portfoliju u okviru sistema Wall Street.

U razmatranju pozicija koje mogu biti predmet zaštite od rizika (hedginga) Banka podrazumeva samo pozicije koje se evidentiraju u okviru bankarske knjige i koje se vode po amortizovanoj vrednosti u skladu sa definisanim MSFI tretmanom, sa sledećim karakteristikama:

- krediti ili depoziti klijenata, koji su realizovani sa fiksnom ili promenljivom kamatnom stopom;
- pozicije koje su iskazane u valutama u kojima su dostupni instrumenti zaštite (IRS, CCS);
- sa jednokratnom otplatom glavnice ili otplatom u ratama (amortizacijom);
- imovina ili obaveze eksternih klijenata (nije dozvoljena primena na pozicije koje se odnose na entitete unutar grupe);

U ovom trenutku Hedge Accounting primenjen je na jedan kamatni swap (instrument), zaključen u cilju zaštite od rizika za jedan zajam kreditora EIB.

Detalji u vezi sa objektom zaštite od rizika (Hedged Item)

Objekat koji je predmet zaštite od rizika je kredit koji je Banci odobren od strane Evropske investicione Banke, preko Narodne banke Srbije kao agenta, a detalji ugovora su sledeći:

- kredit je odobren 20. novembra 2015. godine u iznosu od 34.035.000 EUR;
- kamata je promenljiva, definicija kamate 3M Euribor + 0,483%;
- kamata se plaća kvartalno (20. februar, 20. maj, 20. avgust, 20. novembar);
- prva isplata kamate 20. februara 2016. godine, poslednja 20. maja 2027. godine;
- glavnica se otplaćuje u 16 jednakih tromesečnih rata, pri čemu je prva rata dospela 20. novembra 2019. godine, a poslednja rata se otplaćuje 20. maja 2027. godine.

Detalji o instrumentu zaključenom u cilju zaštite (Hedge Instrument)

U cilju zaštite od kamatnog rizika Banke koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni swap 24. maja 2016. (datum zaključenja), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Swap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Detalji zaključene transakcije su:

- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Raiffeisen banka a.d. Beograd;
- fiksna stopa – 0,29%;
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;
- promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

U cilju zaštite od kamatnog rizika Banke koji proističe iz varijabilne kamatne stope, zaključen je kamatni svop 24. maja 2016. (datum zaključena), koji je stupio na snagu 26. maja 2016. godine.

Svap kamatnih stopa je zaključen u istom nominalnom iznosu i sa istim planom otplate kao i kredit koji je objekat zaštite – kredit EIB.

Detalji zaključene transakcije su:

- ugovorna strana koja plaća fiksnu kamatnu stopu – Raiffeisen banka a.d. Beograd;
- fiksna stopa – 0,29%;
- ugovorna strana koja plaća promenljivu kamatnu stopu - Raiffeisen Bank International AG;
- promenljiva kamatna stopa je 3M Euribor;
- kamata se obračunava i plaća kvartalno.

Metodologija izračunavanja efektivnosti zaključene transakcije zaštite od rizika

Stepen efektivnost zaštite od rizika se odmerava u trenutku zaključenja transakcije, kao i na kraju svakog meseca, i to izračunavanjem efektivnosti na retrospektivnoj i prospektivnoj osnovi.

Oba testa se sprovede na osnovu neto fer vrednosti i uzimajući u obzir kumulirane promene fer vrednosti računato od dana zaključivanja instrumenta zaštite. Metoda koja se koristi za sagledavanje efektivnost hedžinga je Dollar Offset metoda.

Dollar Offset je kvantitativna metoda koja se bazira na poređenju promene fer vrednosti ili tokova gotovine instrumenta zaštite, sa promenom fer vrednosti ili tokova gotovine objekta zaštite. U zavisnosti od politike upravljanja rizikom subjekta koji primenjuje ovaj metod, test se može izvršiti na dva načina:

- na kumulativnoj osnovi (poređenjem tekuće fer vrednosti sa početnom vrednošću), ili
- na osnovu sagledavanja pojedinačnog perioda i njegovim poredjenjem sa prethodnim periodom.

U slučaju Raiffeisen banke, test se vrši na kumulativnoj osnovi. Zaključena transakcija se smatra veoma efektivnom ako su rezultati relevantnih testova u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

$$\text{Efektivnost} = \frac{\text{Kumulativna promena fer vrednosti Instrumenta zaštite}}{\text{Kumulativna promena fer vrednosti objekata zaštite}}$$

Kamatne stope koje se koriste za testove efektivnosti

Sistem Wall Street koristi cene i prinose instrumenata sa likvidnih tržišta kao izvor podataka za generisanje diskontne krive koja se primenjuje u obračunu. Inputi koji se koriste za konstruisanje primarne krive prinosa za svako tržište mogu se odabrati tako da odražavaju tržišnu konvenciju i preferencije korisnika.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kriva koja se koristi u Wall Street sistemu za obračun fer vrednosti označena je kao D1 kriva i predstavlja uniju sledeća tri skupa podataka:

- Money Market stope do jedne godine - RV kriva
- fjučers ugovori za 2 godine – FS kriva
- trezorski prinosi -SV

Retrospektivni i prospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni testovi efikasnosti

Retrospektivni test efikasnosti je sagledavanje realizovanih efekata, kojim se odmerava da li je zaključena transakcija zaista bila efektivna u proteklom periodu na nivou koji je očekivan. Test se radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Retrospektivni test efektivnosti se vrši na svaki izveštajni datum korišćenjem ranije opisanog Dollar Offset metoda, na kumulativnoj osnovi. Efektivnost se meri poređenjem kumulativne promene fer vrednosti objekta koji je predmet zaštite, sa kumulativnom promenom vrednosti instrumenta zaštite.

Smatra se da je zaključena transakcija efektivna zaštita od rizika, ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Efikasnost= $\frac{\text{Kumulativna promena Hedge instrumenta fer vrednot}}{\text{Kumulativna promena Hedge objekta fer vrednot}}$

Sve neophodne podatke obračunava sistem Wall Street.

Prospektivni test efektivnosti

Prospektivni test efektivnosti se takođe radi na mesečnom nivou, poslednjeg radnog dana u mesecu. Efektivnost se testira prema 3 različita hipotetička scenarija:

- H1 je kriva nultog kupona (D1) pomerena paralelno (nagore) za 100 baznih poena;
- H2 je D1 kriva uvećan za 5% za ročnosti do jedne godine, 10% za ročnosti do 2 godine; 15% uvećanja za stope za ročnosti tri i više godina;
- H3 je kriva sa vrednostima 3 mesečnog Euribora za sve ročnosti.

Slično kao i kod retrospektivnog testa, zaključena transakcija se smatra efektivnom ako je odnos kumulativne promene fer vrednosti objekta zaštite (Hedged Item) i kumulativne promene fer vrednosti instrumenta zaštite u opsegu od 80%-125%, ili je apsolutna vrednost razlike između promene fer vrednosti instrumenta i promene fer vrednosti objekta manja od 0,3% nominalnog iznosa instrumenta hedžinga.

Sve neophodne podatke obračunava WSS

Retrospektivni i prospektivni rezultati testa efikasnosti

Imajući u vidu činjenicu da je amortizacija zaključenog instrumenta podudarna za amortizacijom objekta zaštite (kredit EIB), visoki rezultati testova efektivnosti su prisutni tokom cele godine.

Računovodstveni principi i rezultat u bilansu uspeha za 2022. godinu

Rezultati testa retrospektivne efikasnosti se izračunavaju na mesečnom nivou (poslednjeg radnog dana) i evidentiraju se inkrementalnim knjiženjima.

Promena fer vrednosti instrumenta se poredi sa promenom fer vrednosti objekta merena preko hipotetičkog svopa kamatnih stopa

Efektivna komponenta se knjiži na poziciji ostalog rezultata (Other Comprehensive Income), dok se neefektivna komponenta evidentira kao prihod ili rashod tekućeg perioda.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze. Nastaje usled neusklađenosti rokova dospeća aktive i pasive; uključuje i rizik nemogućnosti finansiranja sredstava po odgovarajućim stopama, kao i rizik pretvaranja drugih oblika imovine u gotovinu po razumnoj ceni i u odgovarajućem roku. Banka u svom poslovanju obezbeđuje pristup različitim izvorima sredstava:

- depozitima sa različitim rokovima dospeća (po broju i vrsti deponenata).
- dugoročnim sredstvima finansijskih tržišta.
- subordiniranim obavezama i
- akcijskom kapitalu.

Diversifikacijom izvora sredstava obezbeđuje se stabilan i dugoročan izvor finansiranja. Banka kontinuirano procenjuje rizik likvidnosti tako što identifikuje i prati promene u pogledu sredstava koja su potrebna za ispunjenje ciljeva postavljenih u skladu sa celokupnom strategijom Banke.

U narednoj tabeli prikazane su informacije o racijima likvidnosti:

%	2022.	2021.
Pokazatelj likvidnosti-dnevni	2.04	2.25
Pokazatelj likvidnosti-trodnevni	2.07	2.21
Pokazatelj likvidnosti-mesečni	2.04	2.08
Uži pokazatelj likvidnosti-dnevni	1.79	1.85
Uži pokazatelj likvidnosti-trodnevni	1.75	1.72
Uži pokazatelj likvidnosti-mesečni	1.58	1.49
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom (LCR)	146.77	169.54

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

U sledećim tabelama prikazana su sredstva i obaveze Banke po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U hiljadama RSD	Iznos	Bruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	112.486.004	112.490.203	112.490.203	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	52.048	52.048	52.048	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	93.367.152	93.401.029	6.651.449	4.674.376	29.976.670	50.689.572	1.408.961
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	61.337.473	61.363.384	20.466.916	11.533.444	5.531.245	15.032.598	8.799.181
Kredit i potraživanja od komitenata	237.489.395	244.480.118	19.128.532	10.566.435	65.877.866	109.013.790	39.893.495
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	160.189	160.189	160.189	-	-	-	-
Investicije u zavisna društva	20.266.005	20.266.005	-	-	-	-	20.266.005
Ukupno	525.158.266	532.212.976	158.949.336	26.774.255	101.385.782	174.735.960	70.367.642
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	94.536	94.536	94.536	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	17.482.064	17.482.064	17.482.064	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	431.692.058	431.692.058	424.189.409	875.360	2.198.968	3.856.700	571.621
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.273.098	1.273.098	1.273.098	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	245.585	-	-	-	8.799.180
Ukupno	459.586.521	459.586.521	443.284.693	875.360	2.198.968	3.856.700	9.370.801
Neto gep likvidnosti na 31.12.2022	65.571.745	72.626.455	(284.335.356)	25.898.895	99.186.814	170.879.261	60.996.841
Kumulativni gep likvidnosti na 31.12.2022	-	-	(284.335.356)	(258.436.461)	(159.249.647)	11.629.613	72.626.455

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U hiljadama RSD	Iznos	B.ruto iznos	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina
Finansijska imovina							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	90.618.192	90.618.192	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivate	13.669	13.669	13.669	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	88.625.239	88.637.623	13.680.400	8.879.787	10.692.327	51.225.283	4.195.826
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26.603.238	26.605.252	21.649.738	437.993	1.234.204	3.255.881	27.436
Kredit i potraživanja od komitenata	216.672.440	223.424.794	14.961.376	9.661.887	61.024.224	102.888.864	34.888.443
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	586.824	586.824	586.824	-	-	-	-
Investicije u zavisna društva	1.293.433	1.293.433	-	-	-	-	1.293.433
Ukupno	424.413.035	431.179.793	141.510.205	18.979.667	72.950.755	157.370.028	40.369.138
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	9.220	9.220	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.340.980	2.340.980	2.340.980	-	-	-	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	366.617.048	358.437.806	889.757	2.081.990	4.029.260	1.178.235
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	58.837	58.837	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	369.026.085	369.026.085	360.846.843	889.757	2.081.990	4.029.260	1.178.235
Neto gep likvidnosti na 31.12.2021	55.386.950	62.153.708	(219.336.638)	18.089.910	70.868.765	153.340.768	39.190.903
Kumulativni gep likvidnosti na 31.12.2021	-	-	(219.336.638)	(201.246.728)	(130.377.963)	22.962.805	62.153.708

Negativni neto gep likvidnosti na korpi do 1 meseca rezultat je uključenja svih depozita po viđenju za koje Banka ne očekuje da će biti povučeni u narednih mesec dana, već za koje postoji „stickiness“, tj. za koje Banka, u skladu sa internim modelom, očekuje odlive u narednih 5 godina. Takođe, Banka poseduje dužničke hartije od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije koje mogu biti osnov (zaloga) za dodatnu likvidnost, tj. kratkoročni izvor finansiranja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazani su neto iznos nederivativnih finansijskih sredstava i obaveza sa dospećem u roku od 12 meseci od dana izveštaja:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja od komitenata	88.582.110	78.895.133
Finansijske obaveze		
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	427.263.738	361.409.553

U narednoj tabeli prikazane su komponente rezervi likvidnosti Banke:

U hiljadama RSD	2022.		2021.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Stanje na računu kod centralne banke	87.661.382	87.661.382	68.726.869	68.726.869
Ostali gotovinski ekvivalenti	24.824.622	24.824.662	21.891.323	21.891.323

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Banke na dan 31. decembar 2022. godine koja mogu biti na raspolaganju za buduće finansiranje:

U hiljadama RSD	Založene		Nezaložene	
	Založene kao obezbeđenje	Ostalo	Raspoložive za obezbeđenje	Ostalo
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	112.486.004
Kredit i potraživanja	-	-	-	298.826.868
Ukupno aktiva	-	-	-	411.312.872

U narednoj tabeli prikazana su finansijska sredstva Banke na dan 31. decembar 2021. godine koja su bila na raspolaganju za buduće finansiranje:

U hiljadama RSD	Založene		Nezaložene	
	Založene kao obezbeđenje	Ostalo	Raspoložive za obezbeđenje	Ostalo
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	90.618.192
Kredit i potraživanja	-	-	-	243.275.678
Ukupno aktiva	-	-	-	333.893.870

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Tržišni rizici su rizici nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neočekivanih i nepovoljnih kretanja na tržištu (u smislu volatilnosti kamatne stope, deviznog kursa, kreditne marže tržišnih cena vlasničkih hartija od vrednosti). Tržišni rizici nastaju iz rizika promene vrednosti otvorenih pozicija koje banke zauzima u svom poslovanju: uključuje promene vrednosti portfolija raspoređenih u knjigu trgovanja i bankarsku knjigu.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom podrazumeva upravljanje i kontrolu izloženosti Banke tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz optimizaciju prihoda od izloženosti riziku.

Tabela u nastavku prikazuje alokaciju finansijskih sredstava i obaveza, koje su izložene tržišnim rizicima, na portfolio namenjen trgovanju i portfolio koji nije namenjen trgovanju:

U hiljadama RSD	Napomena	Knjigovodstvena vrednost	Portfolio namenjen trgovanju	Portfolio kojim se ne trguje
31. decembar 2022. godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	112.468.004	-	112.468.004
Potraživanja po osnovu derivata	15	52.048	52.048	
Hartije od vrednosti	16	93.367.152	4.461.834	88.905.318
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17	61.337.473	-	61.337.473
Kreditni i potraživanja od komitenata	18	237.489.395	-	237.489.395
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		110.189	-	110.189
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		94.536	94.536	-
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		1.273.098	-	1.273.098
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	17.482.064	-	17.482.064
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	431.692.058	-	431.692.058
31. decembar 2021. godine				
Aktiva izložena tržišnim rizicima				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	90.618.192	-	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivata	15	13.669	13.669	
Hartije od vrednosti	16	88.625.239	3.480.028	85.145.211
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17	26.603.238	-	26.603.238
Kreditni i potraživanja od komitenata	18	216.672.440	-	216.672.440
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika		586.824	-	586.824
Obaveze izložene tržišnim rizicima				
Obaveze po osnovu derivata		9.220	9.220	-
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		58.837	-	58.837
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	2.340.980	-	2.340.980
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	25	366.617.048	-	366.617.048

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene u nivou kamatnih stopa. Promena kamatnih stopa direktno utiče na generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili perioda fiksiranja cene kamatonosnih instrumenata. Razlikujemo:

- „outright“ kamatni rizik – rizik koji proizilazi iz osetljivosti promene kamate u odnosu na vertikalno kretanje krive prinosa.
- „yield curve risk“ (strukturni rizik kamatne stope) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu oblika i nagiba krive prinosa (horizontalno kretanje) i
- „basis risk“ (osnovni rizik) – rizik koji proizilazi iz osetljivosti na promenu u rasponu (spread-u) između različitih kamatnih stopa.

Kamatni rizik identifikuje se na nivou svake pojedinačne transakcije i na nivou banke. Banka prati i kontroliše izloženost riziku promene kamatne stope kamatonosno osetljivih instrumenta raspoređenih i u knjigu trgovanja i u bankarsku knjigu.

/i/ Knjiga trgovanja

Banka na dan 31.12.2022. godine i 31.12.2021. godine ima valutne derivate i dinarske obveznice Republike Srbije raspoređene u knjizi trgovanja.

/ii/ Bankarska knjiga

Metodologija koja se koristi za procenu rizika kamatne stope u bankarskoj knjizi je „Gap analiza“ analiza. U analizu su uključeni svi kamatonosni proizvodi u skladu sa:

- a) periodom promene kamatnih stopa (repricing period/floating interest rate)
- b) finalnim periodom dospeća.

Razlika između kamatonosne aktive i kamatonosne pasive unutar definisanih vremenskih odrednica „korpi“ pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan. Banka je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti
- kada je GAP negativan. Banka je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim odrednicama. ponderišu se „faktorima“ dizajniranim tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama na pretpostavljenu promenu kamatnih stopa od 200 b.p.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

U hiljadama RSD	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Nominalni Gap	Efekat promene Kamatne stope 200bp	Nominalni Gap	Efekat promene Kamatne stope 200bp
RSD	5.266.614	372.026	2.097.404	231.889
EUR	18.264.453	1.109.799	5.802.311	1.602.088
USD	10.337.958	309.945	1.903.800	104.804
CHF	5.453.098	101.493	644.864	293.484
Ostale valute	2.083.522	642	432.962	4.408
Ukupan efekat		1.888.906		2.236.673

Glavne kategorije u kreiranju razlika u repricingu su:

- Pozicije („leg“) sa fiksnom kamatnom stopom (repricing gap predstavlja nominalni novčani tok, prema vremenskim korpama njegovog dospeća);
- Pozicije („leg“) sa promenljivom kamatnom stopom (repricing gap predstavljaju novčani tokovi razvrstani u vremenske korpe prema datumu sledećeg fiksiranja kamatne stope)
- Administrativni proizvodi (tekući računi, štedni računi, kreditne kartice, rizik kamatne stope većine ovih proizvoda je modeliran).

Efekat stresa od 200 bps se obavlja množenjem razlika u repricingu sa standardnim ponderima neusklađenosti (Izmenjeno trajanje, definisano EBA i BSBS direktivom).

Banka je uglavnom izložena faktorima promenljivih kamatnih stopa EUR variable - EURIBOR 1 M, EURIBOR 3M i EURIBOR 6M.

Što se tiče USD LIBOR-a, Banka ima samo mali broj korporativnih kredita, sa ukupnom izloženosti u iznosu od 930 hiljada EUR na dan 31. decembar 2022. godine vezanih za LIBOR_USD_1M. Krajnji rok otplate kredita je januar 2023. godine.

Što se tiče CHF LIBOR, Banka ima ima u portfoliju stambene kredite indeksirane u CHF, u ukupnom iznosu od izloženost od 1 million EUR, koji imaju ugovorenu fiksnu stopu ili promenljivu stopu sa referencom na LIBOR_CHF_6M, koja je fiksirana na vrednost od 31.12.2021, kada je prestala da se objavljuje. Nisu vršena ažuriranja sa CHF LIBOR-a na SARON-a.

Banka u analizi pored prethodno pomenute „Gap analize“ koristi i sledeća tri scenarija osetljivosti na promenu kamatne stope :

- **Parallel shift up/down** - paralelni pozitivni i negativni pomak kamatnih stopa na referentnoj krivi prinosa. i podrazumeva pomeranje cele krive prinosa na više ili na niže za isti broj baznih poena na svakoj ročnosti pri cemu se kao velicina pomaka koristi scenario od 200 baznih poena za sve valute kao i scenario pomeranja krivih za 200-400 baznih poena u zavisnosti od valute koja je predmet stresa. a sve u skladu sa međunarodnim standardima (BCBS/IRRBB 4/2016)
- **Short rates shift up/down** - neparalelno pomeranje krive naviše/naniže sa najvećim šokom za kraće ročnosti i stabilnom stopom za duže ročnosti;
- **Rotational shift - Steeper and Flattener** – rotacija krive sa pozitivnim šokom za duže (kraće) ročnosti i negativnim šokom za kraće (duže) ročnosti

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Scenario osetljivosti na promenu kamatne stope 31.12.2022

	+200bp	-200bp	Flattener	Steeper	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	880,845	(1,133,254)	1,163,591	(1,252,660)	1,692,611	(2,402,544)	1,765,436	(2,337,377)
EUR	1,173,554	(2,705,176)	1,015,399	(1,959,339)	1,313,933	(3,184,526)	1,173,600	(2,705,210)
USD	5,963	(230,849)	(100,181)	(122,254)	(109,873)	(252,374)	5,963	(230,849)
CHF	(175,002)	46,926	(101,456)	20,254	(128,297)	20,813	(87,450)	20,730
Ostale	(50,350)	(21,778)	(65,448)	(21,835)	(81,079)	(34,677)	(55,996)	(30,058)
Ukupno	1,835,010	(4,044,131)	1,911,905	(3,335,834)	2,687,297	(5,853,309)	2,801,553	(5,282,763)

Scenario osetljivosti na promenu kamatne stope 31.12.2021:

	+200bp	-200bp	Flattener	Steeper	Short+	Short-	IRRBB+	IRRBB-
RSD	900.836	(1.134.693)	1.300.301	(528.616)	1.823.311	(874.824)	1.802.273	(1.106.387)
EUR	660.266	(1.893.327)	534.304	(301.908)	710.863	(354.013)	660.350	(359.020)
USD	(44.381)	(56.429)	(135.474)	(12.279)	(141.416)	(51.133)	(44.381)	(75.470)
CHF	45.782	(162.890)	16.712	(28.147)	25.261	(28.168)	23.371	(28.005)
Ostale	(21.448)	(40.332)	(33.282)	(26.547)	(39.568)	(24.915)	(25.639)	(25.839)
Ukupno	1.541.055	(3.233.671)	1.682.561	(897.497)	2.378.451	(1.333.053)	2.415.974	(1.594.721)

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Pregled izloženosti Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2022. godine prikazan je narednom tabelom:

U hiljadama RSD	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska aktiva							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	112.486.004	45.401.631	-	-	-	-	67.084.373
Potraživanja po osnovu derivate	52.048	-	-	-	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	93.367.152	6.617.572	4.674.376	29.976.670	50.689.572	1.408.961	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	61.337.473	24.121.174	16.011.412	14.688.844	6.494.528	-	21.515
Kredit i potraživanja od komitenata	237.489.395	84.249.489	76.519.754	50.173.465	15.690.808	10.465.594	390.285
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	160.189	-	-	-	-	-	160.189
Investicije u zavisna društva	20.266.005	-	-	-	-	-	20.266.005
Ukupno	525.158.266	160.389.866	97.205.542	94.838.979	72.874.908	11.874.556	87.974.415
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	94.536	-	-	-	-	-	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	17.482.064	17.124.396	-	-	-	-	357.668
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	431.692.058	423.003.780	3.941.942	1.630.003	1.332.678	522.767	1.260.888
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	1.273.098	-	-	-	-	-	1.273.098
Subordinirane obaveze	9.044.765	9.044.765	-	-	-	-	-
Ukupno	459.586.522	449.172.941	3.941.942	1.630.003	1.332.678	522.767	2.986.190
Vanbilansne stavke							
Derivati koji se drže radi zaštite od rizika	(1.303.263)	(961.149)	1.594.238	(289.880)	(1.646.472)	-	-
Neto kamatna neusklađenost 31.12.2022.	64.268.482	(289.744.224)	94.857.838	92.919.096	69.895.758	11.351.788	84.988.225

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(d) Tržišni rizici (nastavak)

Pregled izloženosti Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembar 2021. godine prikazan je narednom tabelom:

U hiljadama RSD	Ukupno	do 1 meseca	od 1 do 3 meseca	od 3 meseca do godinu dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Nekamatonosno
Finansijska aktiva							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	90.618.192	32.656.435	-	-	-	-	57.961.757
Potraživanja po osnovu derivate	13.669	-	-	-	-	-	13.669
Hartije od vrednosti	88.625.239	13.668.017	8.879.787	10.692.327	51.225.282	4.195.826	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26.603.238	21.889.628	393.737	1.034.314	3.255.881	27.436	2.242
Kredit i potraživanja od komitenata	216.672.440	25.827.870	107.870.407	60.155.241	15.548.344	7.103.629	166.949
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	586.824	-	-	-	-	-	586.824
Investicije u zavisna društva	1.293.433	-	-	-	-	-	1.293.433
Ukupno	424.413.035	94.041.950	117.143.931	71.881.882	70.029.507	11.290.891	60.024.874
Finansijske obaveze							
Obaveze po osnovu derivate	9.220	-	-	-	-	-	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.340.980	2.317.359	-	-	-	-	23.621
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	366.617.048	358.459.615	837.475	2.089.340	4.035.828	1.176.023	18.767
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	-	-	-	58.837
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	369.026.085	360.776.974	837.475	2.089.340	4.035.828	1.176.023	110.445
Vanbilansne stavke							
Derivati koji se drže radi zaštite od rizika	512.337	(711.233)	3.253.337	18.941	806.119	(2.854.827)	-
Neto kamatna neuskладjenost 31.12.2021.	55.899.287	(267.446.257)	119.559.793	69.811.483	66.799.798	7.260.041	59.914.429

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

iii/ Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Banka nema vlasničke hartije od vrednosti u svom portfoliju, te nije izložena cenovnom riziku po ovom osnovu.

/iv/ Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa. Deviznom riziku Banka je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj i knjizi trgovanja. Devizni rizik se izražava i meri otvorenom deviznom pozicijom.

Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza banke u stranoj valuti kao i potraživanja i obaveza u dinarima indeksiranim valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Analiza osetljivosti, koja se sastoji iz dva scenarija sačinjenih na osnovu pretpostavljenih mogućih promena deviznog kursa pri čemu sve druge varijable ostaju konstantne pokazuje mogući efekat na finansijski rezultat.

- a) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od +10% (aprecijacija strane valute)
- b) Proporcionalno kretanje deviznog kursa od -5% (aprecijacija RSD)

	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupan efekat
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2022	72.513	(57.347)	(2.993)	14.464	
Efekat+10% (aprecijacija strane valute)	7.251	(5.735)	(299)	1.446	2.664
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	(3.626)	2.867	150	(723)	(1.332)
Neto devizna pozicija (gap)					
31. decembar 2021	(10.340)	(1.066.659)	(334)	10.480	
Efekat+10% (aprecijacija strane valute)	(1.034)	(106.666)	(33)	1.048	(106.685)
Efekat – 5% (RSD apresijacija)	517)	53.333	17	(524)	(53.343)

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti aktive i pasive denominovane u stranim valutama. Banka održava nizak nivo otvorene devizne pozicije.

Banka nastoji da umanja rizik promene kursa valute putem odobravanja kredita sa deviznom klauzulom.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Banke na dan 31. decembar 2022. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.744.287	55.939.046	6.422.413	746.608	47.633.650	112.486.004
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	52.048	52.048
Hartije od vrednosti	19.618.699	15.990.194	-	-	57.758.259	93.367.152
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.825.348	47.697.140	85.024	716.766	10.013.194	61.337.473
Kredit i potraživanja od komitenata	110.080	171.324.430	125.615	1.158	65.928.111	237.489.395
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	54	160.189
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	20.266.005	20.266.005
Ukupna finansijska imovina	24.298.414	291.110.945	6.633.052	1.464.533	201.651.322	525.158.266
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivata	-	79.199	-	-	15.337	94.536
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama. drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1.927.167	6.325.403	2.117.867	92.832	7.018.796	17.482.064
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	47.858.158	234.523.646	14.866.982	4.944.830	129.498.441	431.692.058
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1.273.098	1.273.098
		9.044.765				9.044.765
Ukupne finansijske obaveze	49.785.325	249.973.013	16.984.848	5.037.662	137.805.672	459.586.521
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(1.485.416)	1.081.300	15.504	(40.500)	428.464	(649)
FX SWAP	27.674.056	(39.908.104)	10.333.192	3.629.314	(1.761.152)	(32.695)
FX Forward	(622.907)	(238.694)	-	-	894.945	33.344
Ukupno	25.565.732	(39.065.499)	10.348.695	3.588.814	(437.743)	-
Devizna pozicija na dan 31.12.2022.	78.821	2.072.434	(3.101)	15.685	63.407.906	65.571.745

*Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje neto deviznu poziciju aktive i pasive Banke na dan 31. decembar 2021. godine:

U hiljadama RSD	USD	EUR*	CHF	Ostale	RSD	Ukupno
Finansijska imovina						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	938.002	44.084.549	3.735.638	566.913	41.293.090	90.618.192
Potraživanja po osnovu derivate	-	-	-	-	13.669	13.669
Hartije od vrednosti	15.230.903	14.292.369	-	-	59.101.967	88.625.239
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.161.943	7.975.706	96.583	367.244	17.001.762	26.603.238
Kredit i potraživanja od komitenata	127.889	145.668.972	149.694	226	70.725.659	216.672.440
Potraživanja po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	586.824	586.824
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	1.293.433	1.293.433
Ukupna finansijska imovina	17.458.737	212.021.596	3.981.915	934.383	190.016.404	424.413.035
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	9.220	9.220
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama.						
drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22.896	511.694	29.697	3.950	1.772.743	2.340.980
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	22.548.760	192.984.999	14.361.045	3.570.227	132.972.017	366.617.048
Obaveze po osnovu derivate namenjenih zaštiti od rizika	-	49.707	-	-	9.130	58.837
Ukupne finansijske obaveze	22.571.656	193.564.400	14.390.742	3.754.177	134.763.110	369.026.085
Vanbilans - netirano						
FX Spot	(374.317)	1.784.248	-	5.013	(1.414.897)	47
FX SWAP	5.483.118	(18.317.095)	10.408.550	2.833.480	186.000	594.053
FX Forward	-	(1.246.082)	-	-	651.983	(594.100)
Ukupno	5.108.801	(17.778.929)	10.408.550	2.838.493	(576.914)	-
Devizna pozicija na dan 31. 12.2021.	(4.118)	696.267	(277)	18.699	54.676.380	55.386.950

* Iznos obuhvata i valutnu klauzulu

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Definicija uključuje pravni, ali isključuje strateški i rizik reputacije.

Cilj upravljanja operativnim rizikom je svođenje izloženosti Banke operativnom riziku na minimum, odnosno do nivoa koji je prihvatljiv za Banku sa aspekta odnosa troškova i rizika, a kroz dosledno i prudencijalno upravljanje finansijskom organizacijom i kroz unapređenje poslovnih aktivnosti i sistema unutrašnjih kontrola.

Prioriteti upravljanja rizikom identifikuju se kroz kombinaciju iskustva i opservaciju, procenu i znanje interne revizije, interne kontrole, detaljnu procenu rizika, unapređenje procedura za upravljanje, izveštaje o incidentima.

Ocena nivoa operativnih rizika zavisi od vrste događaja, frekvencije pojavljivanja i finansijskog uticaja na poslovanje Banke.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Aktivnosti upravljanja rizikom imaju za cilj identifikaciju kako postojećih, tako i potencijalnih izvora rizika koji može nastati uvođenjem novih poslovnih proizvoda, sistema ili aktivnosti.

Identifikacija rizika obuhvata:

- interne prevare i zloupotrebu;
- eksterne prevare i zloupotrebu;
- propuste u politici zapošljavanja i sistema bezbednosti na radnom mestu;
- probleme u upravljanju odnosima sa klijentima, uvođenju proizvoda i poslovnim procedurama – ukoliko su neadekvatni;
- štete nastale na imovini Banke usled prirodnih nepogoda i drugih događaja;
- poremećaje i greške u organizaciji i funkcionisanju informacionih sistema;
- probleme u implementaciji i realizaciji poslovnih procesa, procedura i odluka.

Banka prati izvore operativnog rizika u skladu sa organizacijom i poslovnim aktivnostima, a što se odnosi na finansiranje privrede, realizaciju transakcija trgovine i prodaje sa privrednim entitetima i finansijskim institucijama, poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa privredom, realizaciju transakcija obračuna i plaćanja, usluge za račun klijenta, upravljanje sredstvima i brokersko-dilersko poslovanje.

(f) Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su sledeći:

- usklađivanje sa zahtevima propisanim od strane Narodne banke Srbije, kao regulatora za bankarski sektor, u vezi sa kapitalom i kapitalnim zahtevima;
- poslovanje Banke u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, na način da Banka i dalje obezbeđuje prinos za svoje akcionare, kao i stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte;
- Da održava jaku kapitalnu bazu, koja će omogućiti razvoj poslovanja Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Adekvatnost kapitala i korišćenje regulatornog kapitala su predmet redovnog nadzora od strane rukovodstva Banke. na bazi tehnika i instrumenata razvijenih u skladu sa instrukcijama Bazelskog komiteta. na način na koji ih je implementirala Narodna banka Srbije za potrebe nadzora bankarskog sektora. Narodna banka Srbije. kao regulator za bankarski sektor. definiše i vrši nadzor nad ispunjenošću propisa u vezi sa kapitalnim zahtevima za Banku. Informacije se Narodnoj banci Srbije dostavljaju na kvartalnom nivou. Narodna banka Srbije vrši neposredan nadzor Banke.

Banka je u obavezi da se usaglasi sa zahtevima iz okvira definisanog od strane Bazelskog komiteta. na način na koji ih je primenila Narodna banka Srbije. Banka koristi standardizovani pristup za obračun kapitalnih zahteva za kreditni i operativni rizik. Kapitalni zahtev za tržišne rizike se obračunava na način propisan regulativom Narodne banke Srbije u Odluci o adekvatnosti kapitala banke.

Narodna banka Srbije je propisala određene zahteve sa kojima svaka banka mora da se uskladi i to:

- Banka je dužna da održava novčani deo osnivačkog kapital na nivou koji ne može biti manji od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti;
- Banka je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 4.5%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Banka je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou koji ne može biti manji od 6%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti osnovnog kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;
- Banka je dužna da odražava pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji ne može biti manji od 8%. što predstavlja minimalni iznosa pokazatelja adekvatnosti kapitala propisan od strane Narodne banke Srbije;

Dodatno. Banka je dužna da. pored ispunjenja navedenog u prethodnom pasusu. u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. a najmanje u visini potrebnoj za održavanje uvećanih pokazatelja adekvatnosti kapitala određenih od strane Narodne banke Srbije.

Regulatorni kapital Banke je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala. pri čemu osnovni kapital Banke čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

Osnovni akcijski kapital je zbir sledećih elemenata korigovanih za regulatorna prilagođavanja i umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Emisione premije za instrumente osnovnog akcijskog kapitala;
- Dobiti banke;
- Revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- Rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke;
- Rezervi za opšte bankarske rizike.

Dobit, revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci, rezerve iz dobiti i ostale rezerve kao i rezerve za opšte bankarske rizike će biti uključene u osnovni akcijski kapital samo ako Banka može da ih koristi bezuslovno u celosti i bez odlaganja za pokriće rizika ili gubitaka čim do njih dođe.

U skladu sa Odlukom o privremenoj meri koja se odnosi na izračunavanje kapitala Banke, Banka može iz obračuna osnovnog akcijskog kapitala da isključi iznos privremenog regulatornog prilagodjanja koji je jednak 0.70 vrednosti nerealizovanih gubitaka/dobitaka po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata čiji izdavalac je Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave Republike Srbije a koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (deo stanja na računu 823) Ova privremena mera se primenjuje od 30.06.2022 do 31.12.2023.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Dobit Banke koja se uključuje u osnovni akcijski kapital čini dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama.

Banka može u osnovni akcijski kapital da uključi dobit tekuće godine koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama samo uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora. U ovom slučaju, dobit tekuće godine treba da bude umanjena za projektovan iznos poreza na dobit, obaveze za dividende i sve druge obaveze iz dobiti (druga učešća u raspodeli dobiti sve obaveze ili okolnosti koje su nastale tokom izveštajnog perioda i za koje je verovatno da će dovesti do smanjenja dobiti Banke) koje se mogu predvideti u vreme uključivanja dobiti u osnovni akcijski kapital;

Regulatorna prilagođavanja osnovnog akcijskog kapitala su:

- Povećanja kapitala koja rezultiraju iz sekjuritizacije izloženosti;
- Fer vrednost rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove;
- Dobitke ili gubitke po osnovu obaveza Banke vrednovanih po fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti Banke;
- Dobitke ili gubitke koji proizlaze iz kreditnog rizika Banke po osnovu obaveza po derivatima vrednovanim po fer vrednosti, pri čemu Banka ne može ove dobitke ili gubitke da netira s onima koji proizlaze iz kreditnog rizika druge ugovorne strane.

Odbitne stavke osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (goodwill), umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti Banke;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja Banke;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je Banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Banka nema značajno ulaganje;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Banka ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala banke;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala Banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala Banke;
- Iznos zbira odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima značajno ulaganje a koji prelazi limit 17.65% iz Odluke o adekvatnosti kapitala tačka 21. stav 3 te odluke
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje Banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti postao niži od tog procenta;
- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, čija je ugovorena ročnost:
 - Duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2019;
 - Duža od 2555 dana, ako su ti krediti odobreni u periodu od 01.01. do 31.12.2020;
 - Duža od 2190 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2021.;

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje kredita koji su odobreni do 18.marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren je u periodu od 19.marta do 31.decembra 2020. godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3285 dana ili je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 1. januara do 31.decembra 2021. godine, a ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 2920 dana; kao i da iznos kredita za refinansiranje nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

- Bruto iznos potraživanja od dužnika-fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računima 102 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ako su ti krediti odobreni počev od 01.01.2019.

Ova odbitna stavka biva umanjena za iznos potraživanja po osnovu kredita za refinansiranje potrošačkih kredita koji su odobreni do 18. marta 2020. godine, pod uslovom da je kredit za refinansiranje odobren u periodu od 19.marta 2020. godine do 31.decembra 2021.godine, a da ugovorena ročnost tog kredita nije duža od 3650 dana, kao i da njegov iznos nije veći od preostalog neotplaćenog iznosa kredita koji se refinansira.

Odbitne stavke koje se odnose na stepen kreditne zaduženosti i na ročnost se neće primenjivati na potraživanja koja su restrukturirana u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pod uslovom da nisu bila inicijalno odbitna stavka od kapitala, da se restrukturiranje sprovodi na osnovu ponude banke odnosno na osnovu obrazloženog zahteva dužnika nakon kojeg je Banka ustanovila da je došlo do pogoršavanja finansijskog položaja dužnika, da se restrukturiranjem ne uvećava preostali neotplaćeni iznos kredita, da potraživanje nije prethodno restrukturirano i da nakon restrukturiranja ugovorena ročnost nije duža od 3285 dana za odobrene potrošačke, gotovinske ili ostalih kredita (izuzev kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila) odnosno nije duža od 4015 dana za potrošačke kredite odobrene za kupovinu motornih vozila

Dodatni osnovni kapital je zbir sledećih elemenata umanjjenih za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dodatnog osnovnog kapitala;
- Emisione premije za instrumente dodatnog osnovnog kapitala.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala su:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući i instrumente koje je Banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Banka nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem Banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće;
- Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala Banke premašuju iznos dopunskog kapitala Banke;
- Iznos svih poreza u vezi sa elementima dodatnog osnovnog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je Banka prethodno korigovala iznos tih elemenata - u iznosu u kojem ti porezi umanjuju iznos do kojeg se elementi dodatnog osnovnog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gub

Dopunski kapital Banke čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke:

- Akcija i drugih instrumenata kapitala i obaveza po subordiniranim kreditima i zajmovima, koji ispunjavaju uslove za uključivanje u instrumente dopunskog kapitala;
- Emisije premije za instrumente dopunskog kapitala;
- Ošta prilagođavanja za kreditne rizike koja nisu umanjena za poreske efekte, u visini od najviše 1.25% iznosa rizikom ponderisanih izloženosti za kreditne rizike.

Iznos u kojem se instrumenti dopunskog kapitala, odnosno subordiniranih obaveza uključuju u obračun dopunskog kapitala Banke tokom poslednjih pet godina pre roka njihovog dospeća dobija se tako što se količnik njihove nominalne vrednosti, odnosno glavnice, na prvi dan poslednjeg petogodišnjeg perioda pre roka dospeća i broja kalendarskih dana u tom periodu pomnoži sa brojem preostalih kalendarskih dana do dospeća instrumenata ili subordiniranih obaveza na dan vršenja obračuna.

Odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala:

- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući i instrumente koje je Banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u Banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala Banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Banke u instrumente dopunskog kapitala i subordiniranih obaveza lica u finansijskom sektoru u kojem Banka nema značajno ulaganje;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja Banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojem Banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće.

Poslovne transakcije Banke se svrstavaju ili u knjigu trgovanja ili u bankarsku knjigu, i rizična aktiva se utvrđuje na bazi specifičnih zahteva koji teže da odražavaju različiti nivo rizika za određenu aktivu i izloženosti koje nisu priznate u bilansu stanja.

Politika Banke je da održava jaku kapitalnu bazu, koja će obezbediti prinos za akcionare, stabilno i sigurno poslovanje u cilju ispunjenja obaveza prema poveriocima i drugih vidova koristi za ostale tržišne subjekte, i koja će omogućiti rast Banke. Uticaj iznosa kapitala na nivo prinosa investitora je takođe prepoznat i Banka priznaje potrebu održavanja balansa između mogućih viših stopa prinosa i prednosti koje pruža sigurno poslovanje, uslovljeno jakim kapitalnom pozicijom.

Banka ispunjava sve kapitalne zahteve koje je propisala Narodna banka Srbije u posmatranom izveštajnom periodu.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje komponente regulatornog kapitala i racija koja je Banka ostvarila u izveštajnom periodu koji se završava na dan 31. decembar:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	27.466.158	27.466.158
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti / gubici	755.183	695.514
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	30.309.874	23.353.465
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	(180.443)	(31.546)
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(1.084.260)	(951.432)
Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja Banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima značajno ulaganje koja prelazi 10% osnovnog akcijskog kapitala	(14.721.796)	-
Iznos zbira odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima značajno ulaganje a koji prelazi limit 17.65% iz Odluke o adekvatnosti kapitala tačka 21. stav 3 te odluke	(163.958)	-
Bruto iznos potraživanja od dužnika kod kojih je stepn kreditne zaduženosti veći od 60%	(1.551.324)	(2.327.859)
Bruto iznos potraživanja od dužnika čija je ugovorena ročnost duža od definisanog roka	(273.394)	(335.002)
Osnovni akcijski kapital	40.556.040	47.869.298
Dodatni osnovni kapital	-	-
Osnovni kapital	40.556.040	47.869.298
Dopunski kapital	5.983.441	-
Ukupno regulatorni kapital	46.539.481	47.869.298
Kapitalni zahtevi		
Kreditni rizik	20.347.171	18.365.538
Devizni rizik	7.180	86.771
Cenovni rizik	53.002	57.818
Operativni rizik	2.768.392	2.504.227
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	14.00%	18.22%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	16.07%	18.22%

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom (nastavak)

Usaglašenost sa pokazateljima poslovanja, propisanim od strane Narodne banke Srbije, sa stanjem na dan 31.decembar je prikazana kao što sledi:

	Propisano	2022.	2021.
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Min 4.5%	14.00%	18.22%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Min 6%	14.00%	18.22%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Min 8%	16.07%	18.22%
Regulatorni kapital	min. EUR 10 mil.	EUR 397 mil	EUR 407 mil
Ulaganja banke u nefinansijski sektor i u osnovna sredstva	maks. 60%	12.92%	12.73%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	118.62%	107.25%
Uži pokazatelj likvidnosti	min. 0.7	1.54	1.48
Širi pokazatelj likvidnosti	min. 1	2.03	2.07
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	0.19%	2.27%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica*	maks. 25%	22.92%	20.99%

**Pojedinačno najveća izloženost*

Banka koristi regulatorni pokazatelj adekvatnosti kapitala za potrebe praćenja adekvatnosti kapitalne baze. Pristup Narodne banke Srbije koji u svojoj osnovi ima bazelsku metodologiju, primarno je baziran na praćenju odnosa kapitalnih zahteva i raspoloživih izvora kapitala.

Alokacija kapitala na različite poslovne aktivnosti je, u velikoj meri, određena optimizacijom prinosa koji se ostvari na bazi izvršene alokacije. Iznos alociranog kapitala na određenu poslovnu aktivnost je primarno baziran na regulatornom kapitalu, ali u nekim slučajevima regulatorni zahtevi ne odražavaju u punoj meri varirajući stepen rizika koji je svojstven različitim poslovnim aktivnostima. U takvim slučajevima, kapitalni zahtevi mogu biti varijabilni da bi reflektovali različite rizične profile, uz uslov da ukupan iznos kapitala za određenu poslovnu aktivnost ne padne ispod minimalnog iznosa propisanog od strane regulatora.

Iako je optimizacija prinosa na kapital, koji je prilagođen za efekte koji proističu iz rizika kojima je Banka izložena, primarni faktor koji se koristi u procesu alokacije kapitala na pojedine poslovne aktivnosti, to ipak nije jedini princip koji se koristi u procesu donošenja odluka od strane rukovodstva Banke. U obzir se uzimaju i drugi faktori, kao na primer sinergija sa drugim poslovnim aktivnostima, raspoloživost rukovodećeg kadra i drugih resursa za određenu poslovnu aktivnost, stepen u kome se određena poslovna aktivnost uklapa u dugoročne strateške ciljeve Banke i sl. Politika Banke u pogledu upravljanja kapitalom i alokacijom kapitala je predmet redovnog razmatranja od strane rukovodstva Banke.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

5. FER VREDNOST

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno. ili obaveza izmirena. između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne tržišne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom raspoloživih tržišnih podataka na dan izveštavanja i modela vrednovanja koje Banka koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće kao što su kreditne kartice i tekući računi. Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova odgovarajućom stopom koja odražava trenutne tržišne uslove i specifične risk faktore pojedinačnih pod-portfolija.

Za hartije od vrednosti kojima se trguje na aktivnom tržištu za određivanje fer vrednosti se koriste kotacije sa tržišta. Fer vrednosti ostalih hartija od vrednosti se određuje kao neto sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine.

Fer vrednost valutnih derivata se obračunava na bazi diskontovanja procenjenih budućih tokova gotovine. Za diskontovanje Banka koristi tržišne kamatne stope za finansijske instrumente sa istim preostalim rokom dospeća.

Fer vrednost preuzetih neopozivih obaveza i potencijalnih obaveza jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika za vrednovanje po fer vrednosti koju Banka koristi opisana je u okviru računovodstvenih politika u napomeni 3(k)(vi).

Banka pri određivanju fer vrednosti koristi sledeću hijerarhiju. koja odražava značaj inputa koji se koriste pri vrednovanju:

- Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nemodifikovane) sa aktivnog tržišta za identičan finansijski instrument;
- Nivo 2: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju dostupnih inputa. osim kotiranih tržišnih cena. direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje vrednovanje instrumenata uz korišćenje sledećih inputa: kotirane cene sa aktivnog tržišta sličnih instrumenata; kotirane cene za iste ili slične instrumente sa tržišta koja se ne smatraju aktivnim; ili druge tehnike vrednovanja gde su svi značajni inputi direktno ili indirektno dostupnih tržišnih podataka;
- Nivo 3: Model vrednovanja: Modeli vrednovanja koji se baziraju na korišćenju nedostupnih podataka. Ova kategorija uključuje sve finansijske instrumente gde modeli vrednovanja koriste inpute koji se ne baziraju na korišćenju dostupnih podataka i nedostupni podaci imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata. gde su potrebna značajna prilagođavanja ili pretpostavke da bi se odrazila razlika između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojim se trguje na aktivnom tržištu se bazira na kotiranim tržišnim cenama ili kotacijama dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrednost korišćenjem modela vrednovanja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
5. FER VREDNOST (nastavak)
Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Modeli vrednovanja uključuju neto sadašnju vrednost i model diskontovanja novčanih tokova, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje dostupne tržišne cene i drugi modeli vrednovanja. Pretpostavke i inputi koji se koriste kod primene modela vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne spreadove i druge premije koje se koriste pri određivanju diskontne stope, cene akcija i obveznica, devizne kurseve, cenovne indekse i očekivanu volatilitnost i korelaciju cena. Cilj primene modela vrednovanja je utvrđivanje fer vrednosti koja odražava cenu finansijskog instrumenta na izveštajni datum koja i bila utvrđena između tržišnih učesnika u nezavisnoj tržišnoj transakciji.

Banka koristi opšteprihvaćene modele vrednovanja za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi, kod kojih se koriste samo dostupni tržišni podaci i gde nisu potrebne značajne računovodstvene pretpostavke i procene rukovodstva. Dostupne cene i drugi inputi su obično dostupni na tržištu za listirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate sa kojima se trguje na berzi i jednostavne OTC derivate, kao što su na primer kamatni svopovi.

Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa smanjuje potrebu za korišćenje procena i pretpostavki od strane rukovodstva i smanjuje neizvesnost kod definisanja fer vrednosti. Raspoloživost dostupnih tržišnih cena i drugih inputa varira u zavisnosti od proizvoda i tržišta i zavisi od promena uslovljenih specifičnim i opštim uslovima na tržištima.

U tabeli u nastavku prikazana je analiza finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti na kraju obračunskog perioda po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2022.				
Potrazivanja po osnovu derivata	52.048	-	-	52.048
Hartije od vrednosti	16.708.375	26.025.721	-	42.734.096
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	16.760.423	26.025.721	-	42.786.144
Obaveze po osnovu derivata	97.536	-	-	97.536
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	1.273.098	-	-	1.273.098
	1.370.634	-	-	1.370.634
31.12.2021.				
Potrazivanja po osnovu derivata	13.669	-	-	13.669
Hartije od vrednosti	22.939.650	37.493.304	-	60.432.954
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	-	-
	22.953.319	37.493.304	-	60.446.623
Obaveze po osnovu derivata	9.220	-	-	9.220
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	58.837	-	-	58.837
	68.057	-	-	68.057

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

Efekti promene u fer vrednosti finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti u bilansu uspeha su sledeći:

U hiljadama RSD

	2022.	2021.
Prihodi po osnovu promene vrednosti derivata	32.646.582	10.162.968
Prihodi po osnovu promene vrednosti fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	465.653	128.750
Ukuno prihodi	33.112.235	10.291.717
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata	(30.657.379)	(10.205.874)
Rashodi po osnovu promene vrednosti fin. sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(58.246)	(30.656)
Ukupno prihodi	(30.715.625)	(10.236.529)
 Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	 2.396.610	 55.188

U narednoj tabeli su prikazane fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti sa analizom po hijerarhijskim nivoima u koje je fer vrednost klasifikovana:

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knjigovodstveno stanje
Stanje na dan 31. decembar 2022.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	112.486.004	-	112.486.004	112.486.004
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	61.337.473	61.337.473	61.337.473
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	238.434.960	238.434.960	237.489.395
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	18.278.937	32.276.531	-	50.555.468	50.633.057
	18.278.937	144.762.535	299.772.433	462.813.905	461.945.929
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	17.482.064	17.482.064	17.482.064
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	431.692.058	431.692.058	431.692.058
	-	-	449.174.122	449.174.122	449.174.122

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

5. FER VREDNOST (nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (nastavak)

U hiljadama RSD	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Knjigovodstveno stanje
Stanje na dan 31. decembar 2021.					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	90.618.192	-	90.618.192	90.618.192
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	26.603.238	26.603.238	26.603.238
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	214.580.019	214.580.019	216.672.440
Hartije od vrednosti po amortizovanoj vrednosti	1.100.844	27.174.559	-	28.275.403	28.192.285
	1.100.844	117.792.751	241.183.257	360.076.852	362.086.155
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	2.340.980	2.340.980	2.340.980
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	366.617.048	366.617.048	366.617.048
	-	-	368.958.028	368.958.028	368.958.028

Tamo gde je dostupno, fer vrednost kredita i potraživanja se zasniva na zapaženim tržišnim transakcijama. Tamo gde takvi podaci nisu dostupni, fer vrednost se procenjuje korišćenjem modela vrednovanja, kao što su tehnike diskontovanih novčanih tokova. Ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka, kamatne stope, stope prevremene otplate i primarno ili sekundarno širenje tržišta. Za obezvređene kredite obezbeđene kolateralom, fer vrednost se meri na osnovu fer vrednosti kolaterala.

Da bi se poboljšala tačnost procene vrednosti kredita stanovništvu, malim i mikro preduzećima, krediti se grupišu u portfelje sa sličnim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda i pozajmljivača, valuta, preostala dospeća itd.

Procena fer vrednost depozita banaka i kupaca koristi tehnike diskontovanog novčanog toka, primenjujući cene koje se nude za depozite sličnih dospeća i uslova, kao što su vrsta depozita, valuta, vrsta kupca i preostala dospeća. Fer vrednost depozita po viđenju je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

U nastavku su obelodanjene metode, procena i pretpostavka koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Sredstva i obaveze sa fer vrednošću približno ekvivalentnim njihovoj sadašnjoj vrednosti

Za određene finansijske instrumente bez definisanog dospeća ili sa rokom dospeća kracim od 3 meseca, pretpostavka je da je njihova knjigovodstvena vrednost približno ekvivalentna njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se koristi i za depozite po viđenju, štedne depozite bez definisanih dospeća, kao i za finansijske instrumente sa promenljivim kamatnim stopama, a primenljiva je samo za instrumente bez inkrementalnih troškova i u slučaju da se kreditni rizik banke ne promeni od trenutka početnog priznavanja.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom vrednovanom po amortizovanoj vrednosti procenjuje se na osnovu poređenja prvobitno dogovorenih kamatnih stopa i trenutnih kamatnih stopa za slične finansijske instrumente. Utvrđivanje fer vrednosti kredita i depozita sa fiksnom kamatnom stopom zasniva se na diskontovanju budućih predviđenih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrednost, korišćenjem trenutnih kamatnih stopa za finansijske instrumente sa sličnim karakteristikama, kao što su vrsta proizvoda, vrsta kupca, preostali rok dospeća i valuta.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

6. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od kamata		
Narodna Banka Srbije	284.383	67.299
Banke		
- domaće	251.406	1.916
- strane	294.550	1.560
Privreda	5.149.262	3.112.028
Javni sektor	9	4
Stanovništvo	5.644.337	5.175.385
Hartije od vrednosti	1.741.978	1.672.057
Strana lica	53.576	32.901
	13.419.501	10.063.150
Rashodi kamata		
Banke		
- domaće	(27.987)	(6)
- strane	(811.771)	(117.555)
Privreda	(32.563)	(36.186)
Javni sektor	(17.736)	(509)
Stanovništvo	(25.122)	(25.463)
Hartije od vrednosti	(105.924)	(46.496)
Strana lica	(22.791)	(32.452)
	(1.043.894)	(258.667)
Neto prihod po osnovu kamata	12.375.607	9.804.483

Od ukupnog prihoda po osnovu kamata za 2022. godinu iznos od RSD 37.146 hiljade (2021.: RSD 29.260 hiljada) se odnosi na prihode od kamate po osnovu obezvređenih plasmana.

Prihodi od kamata uključuju i prihode od naknada koji čine integralni deo efektivne kamatne stope u iznosu od RSD 391.923 hiljada (2021.: RSD 379.795 hiljada).

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Banka ostvaruje naknadu i prihode od provizije od raznovrsnog spektra finansijskih usluga koje pruža svojim korisnicima. Naknada i prihodi od provizije priznaju se na iznos koji odražava razmatranje na koje Banka očekuje da ima pravo u zamenu za pružanje usluga. Obaveze iz usluga, kao i vreme njihovog ispunjenja, identifikuju se i određuju, pri nastanku ugovora. Kada Banka pruži uslugu svojim klijentima, potraživanje se fakturiše i generalno dospeva odmah na ispunjenje usluge koja se pruža u trenutku ili na kraju perioda ugovora za uslugu koja se pruža tokom vremena. Banka je uglavnom zaključila da je principal u svojim aranžmanima sa prihodima jer obično kontroliše usluge pre nego što ih prenese na klijentu, osim za agentske naknade – prodaja lizing proizvoda i investicionih jedinica investicionih fondova kao i naknade za agenciju za osiguranje.

Priroda svakog ugovora o prihodu Banke rezultira jednom obavezom izvršenja. Zbog toga Banka nije donela nikakve značajne procene prilikom alokacije cene transakcije na obavezu izvršenja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

Prihod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

U hiljadama RSD	2022	2021
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade od zastupanja u osiguranju	283,316	261,245
Naknade po osnovu korišćenja kartica i održavanje tekućih računa	3,321,631	2,755,063
Naknade po osnovu platnog prometa	1,231,089	1,022,702
Naknade po osnovu garancija	508,456	414,158
Naknade za nostro i loro doznake	813,335	547,153
Naknade za odobravanje, obradu i administriranje (OL)	94,097	97,998
Naknade od učešća u prodaji na POS terminalima	795,108	562,295
Naknade za troškove opomena	97,822	88,126
Naknade za gotovineske uplate/isplate	28,774	31,293
Naknade po osnovu posredovanja-lizing i inv.fondovi	195,022	210,055
Naknade za usluge trgovanja HoV	36,064	45,780
Naknade za Kreditni biro	45,989	48,866
Ostale naknade i provizije	663,182	572,981
Prihodi nastali u realizovanim transakcijama kupovine i prodaje deviza	6,047,281	3,087,987
	14,161,166	9,745,702

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA (nastavak)

Rashod po osnovu naknada i provizija obuhvata:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade po osnovu platnog prometa u zemlji	(272.293)	(201.211)
Naknade po osnovu platnog prometa u inostranstvu	(1.753.254)	(1.268.863)
Naknade po osnovu osiguranja kredita	(111.786)	(140.488)
Naknade po osnovu MIGA garancije	(92.459)	(93.150)
Naknade za Kreditni biro	(74.585)	(81.825)
Naknada za slanje SMS poruka klijentima	(47.290)	(42.321)
Ostale naknade i provizije	(53.902)	(47.774)
Naknade po osnovu ugovora o posredovanju	(219.623)	(249.038)
Rashodi od realizovanih transakcija kupovine i prodaje deviza	(1.904.391)	(573.146)
	(4.529.583)	(2.697.816)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	9.631.583	7.047.886

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto dobitak po kursnim razlikama i efektima devizne klauzule uključuje:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Neto dobitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	205	27
Spot transakcije	-	-
Gotovina u trezoru devizni računi	1.690.633	612.860
Obavezna rezerva	48.515	12.173
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	6.772.638	1.555.318
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	301.792	83.803
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	8.555.429	1.831.335
Hartije od vrednosti	2.806.458	1.929.151
Ostalo	7.363	988
Subordinirani krediti	34.757	-
	<u>20.217.790</u>	<u>6.025.655</u>
Neto gubitak po kursnim razlikama i efekat devizne klauzule		
Derivati	338	(28)
Spot transakcije	-	-
Gotovina u trezoru devizni računi	1.185.440	(275.799)
Obavezna rezerva	126.939	(10.626)
Kredit i druga potraživanja u stranoj valuti	7.168.641	(1.283.234)
Kredit i druga potraživanja povezana sa stranom valutom	734.702	(63.151)
Depoziti i pozajmice u stranoj valuti	8.810.777	(4.445.294)
Hartije od vrednosti	2.124.596	(746.694)
Ostalo	3.557	(1.235)
Subordinirani krediti	1.661	-
	<u>(20.156.651)</u>	<u>(6.826.061)</u>
Neto dobitak/gubitak po kursnim razlikama i efektima devizne klauzule	<u>61.139</u>	<u>(800.406)</u>

*Napomena 2(i)

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

9. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA / (OBEZVREĐENJA) FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava	10.750.815	7.729.970
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	1.759.189	1.632.932
Prihodi od naplaćene kamate po obezvređenim kreditima	37.146	29.259
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	557.537	595.370
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	4.143
	13.104.684	9.991.674
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava	(11.751.610)	(8.916.931)
Rashodi obezvređenja kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(2.027.476)	(1.573.410)
Rashodi po osnovu obezvređenih kredita	(52.273)	(55.153)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(7.769)	(3.946)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	-	(14.698)
	(13.839.128)	(10.564.138)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu umanjenja obezvređenja / (obezvređenja) finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(734.444)	(572.464)

U toku 2021 godine, usled pandemije COVID -19 i negativnog uticaja na poslovanje privrednih subjekata, Banka je procenila i prilagodila svoje modele obračuna obezvređenja, usled čega je posledično došlo do povećanja rashoda po osnovu umanjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa odredbama Moratorijuma koje su sprovedene u toku 2021 godine, a zbog promena ugovornih elemenata koje su izazvale promene u budućim novčanim tokovima u otplanim planovima odgovarajućih zajmova, Banka je obračunala modifikacije u iznosu od RSD 10.555 hiljada. U toku 2022. godine, Banka nije imala evidentirane modifikacije usled promene u budućim tokovima u otplatnim planovima zajmova.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI I OSTALI POSLOVNI PRIHODI

10.1 Neto dobiti/gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti obhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak od prodaje finansijskih instrumenata	130.561	415.704
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti	130.561	415.704

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se odnosi na dobitke od prodaje nekvalitetnih kredita (non-performing loans), i ovo je jedna od strategija za klijente koji su u kasnjenju. Pored ovoga, realizovani dobiti i gubici koji nastaju kao rezultat prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizacionoj vrednosti se takodje obelodanjuju u ovoj poziciji.

10.2 Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	30.022	30.104
Prihodi od refundacije troškova za osiguranje kredita	34	25
Prihodi od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja	22.874	24.715
Ostali poslovni prihodi	107.369	40.982
Ukupno	160.299	95.826

Banka poseduje poslovnu zgradu. Deo prostora poslovne zgrade iznajmljuje povezanim licima koje, prema ugovoru, plaćaju naknadu za korišćenje. Kao zakupodavac, Banka ostvaruje prihode od iznajmljivanja, što je priznato u bilansu uspeha u poziciji Ostali operativni prihodi. Banka je u 2022. godini ostvarila prihod od iznajmljivanja u iznosu od 30.022 hiljade dinara (i 2021 : RSD 30.104 hiljada).

Samo beznačajan deo prostora poslovne zgrade (manje od 5%) iznajmljuje se povezanim licima koje, prema ugovoru, plaćaju naknadu za korišćenje. Zbog toga je zgrada u celosti klasifikovana pod pozicijom imovina, postrojenje i opremu.

Analiza dospeća naplate zakupa koja treba da se primi je kao što je predstavljeno:

U hiljadama RSD	Obračunato na dan 31.12.2022.
Prihodi od izdavanja objekata u zakup	
Do godinu dana	15.206
Od 1 – 2 godine	15.206
Od 2 – 3 godine	15.206
Od 3 – 4 godine	15.206
Od 4 – 5 godine	15.206
Preko 5 godina	76.030
Ukupno	152.060

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

11. TROŠKOVI ZARADA. NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada. naknada zarada i ostali lični rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi zarada	2.802.282	2.469.061
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	345.528	302.919
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	672.333	595.570
Rashodi rezervisanja za bonus, Penzije, godišnje odmore i druga primanja zaposlenih	359.535	257.071
Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije	(51.005)	(56.337)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za godišnje odmore	(106.475)	(125.157)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za bonuse	(46.749)	(46.157)
Ostali lični rashodi	23.125	23.317
Ukupno	3.998.574	3.420.287

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

12.1. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	249.063	454
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih obaveza	4.319	6.819
Prihodi od smanjenja obaveza	638	-
Viškovi	5.370	1.488
Naplaceni troškovi sudskih takasa	68.411	62.964
Naplacena kamata nakon otpisa potraživanja	163.153	141.263
Ostali prihodi	21.304	22.687
Ukupno	512.258	235.675

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI (nastavak)

12.2. Ostali rashodi obuhvataju:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Troškovi zakupnine	48.751	64.782
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	615.283	565.359
Troškovi reklame i propagande	224.668	230.339
Troškovi održavanja stalnih sredstava	1.055.247	663.800
Ostali nematerijalni troškovi	556.456	469.703
Troškovi stručnog osposobljavanja radnika	35.475	22.992
Troškovi kancelarijskog materijala	39.927	44.266
Troškovi intelektualnih usluga i revizije	675.817	497.303
Troškovi poštarine i iznajmljivanja linija	144.224	152.702
Troškovi čuvanja imovine	131.862	120.303
Ostali materijalni troškovi i usluge	134.246	118.424
Troškovi službenih putovanja – dnevnice i ostali troškovi	22.334	5.909
Troškovi PTT usluga	19.594	20.805
Troškovi ostalog materijala	194.195	146.690
Troškovi premija osiguranja	1.048.320	941.780
Troškovi poreza	81.472	66.295
Troškovi dovođenja u funkciju poslovnog prostora	16.156	12.094
Troškovi reprezentacije	41.218	14.468
Troškovi članarina	7.139	3.978
Ostalo	201.259	298.515
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	<u>338.351</u>	<u>264.199</u>
Ukupno	<u>5.631.994</u>	<u>4.724.706</u>

Iznos od RSD 332.347 hiljada se odnosi na rezervisanja za sudske sporove (napomene 26.4 i 29.2).

Banka je priznala troškove vezane za zakup male vrednosti ili plaćanje zakupa u vezi sa kratkoročnim ugovorima kao druge troškove u iznosu od RSD 48.751 hiljada (2021: RSD 64.782 hiljada).

13. POREZ NA DOBITAK

13.1 Porez na dobitak za 2022. godinu se sastoji od:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Porez na dobitak	1.577.413	990.215
Gubitak / (Dobitak) od kreiranja odloženog poreskog sredstva i smanjenja odloženih poreskih obaveza	<u>(37.407)</u>	<u>(27.004)</u>
Ukupno	<u>1.540.006</u>	<u>963.211</u>

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

13. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

13.2 Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dobitak pre oporezivanja	11.233.618	7.820.291
Obračunati porez po stopi od 15%	1.685.043	1.173.044
Usaglašavane efektivne kamatne stope:		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	25.405	11.308
Korekcije po osnovu transfernih cena	108.494	20.877
Usklađivanje prihoda	(273.640)	(230.717)
Privremena razlika između vrednosti osnovnih sredstava u poreskom bilansu i finansijskim izveštajima	(63.789)	(26.777)
Rezervisanja po osnovu beneficija zaposlenih	57.067	15.598
Ostalo	1.426	(123)
Poreski rashod	<u>1.540.006</u>	<u>963.211</u>
Efektivna poreska stopa	<u>13.71%</u>	<u>12.32%</u>

13.3 Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2022. i 2021. godine je prikazano kao što sledi:

U hiljadama RSD	<u>Stanje 1. januara 2022.</u>	<u>Iskazano u okviru bilansa uspeha</u>	<u>Iskazano u okviru ostalog rezultata</u>	<u>Stanje 31. decembra 2022.</u>
Nekretnine i oprema	265.284	68.313	-	333.597
Rezervisanja za otpremnine	53.836	(2.890)	-	50.946
Rezervisanja za sudske sporove	148.234	(29.959)	-	118.276
Porez po osnovu ostalog rezultata	(22.687)		213.039	190.352
Ostalo	8.934	1.942	-	10.876
Ukupno	<u>453.601</u>	<u>37.407</u>	<u>213.039</u>	<u>704.047</u>

U hiljadama RSD	<u>Stanje 1. januara 2021.</u>	<u>Iskazano u okviru bilansa uspeha</u>	<u>Iskazano u okviru kapitala</u>	<u>Stanje 31. decembra 2021.</u>
Nekretnine i oprema	227.182	38.102	-	265.284
Rezervisanja za otpremnine	51.160	2.676	-	53.836
Rezervisanja za sudske sporove	114.268	33.966	-	148.234
Poreski kredit u visini 2% preostalog duga u skladu sa čl. 4. stav 2 Zakona o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima	52.437	(52.437)	-	-
Vrednovanje - Cash flow hedge i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	(87.046)		64.359	(22.687)
Ostalo	4.238	4.696	-	8.934
Ukupno	<u>362.239</u>	<u>27.004</u>	<u>64.359</u>	<u>453.601</u>

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

13.4. Porez po osnovu ostalog rezultata

U hiljadama RSD	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Porez po osnovu ostalog rezultata		
Dužnička ulaganja vrednovana kroz FVOCI promena fer vrednosti	248.177	73.429
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	(5.901)	-
Cash flow hedging - vrednovanje	(29.237)	(9.070)
Ukupno porez po osnovu ostalog rezultata	<u>213.039</u>	<u>64.359</u>

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dinarska novčana sredstva		
Žiro račun	42.259.751	36.070.434
Blagajna	5.373.899	5.222.656
	<u>47.633.650</u>	<u>41.293.090</u>
Novčana sredstva u stranoj valuti		
Obavezna rezerva	45.401.631	32.656.435
Blagajna	19.454.914	16.668.669
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	8	4
	<u>64.856.553</u>	<u>49.325.108</u>
Minus: Ispravka vrednosti	(4.199)	(6)
Stanje na dan 31. decembar	<u>112.486.004</u>	<u>90.618.192</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	<u>6</u>	<u>8</u>
Rashod	4.251	2.741
Ukidanje	(54)	(2.743)
Stanje na dan 31. decembar	<u>4.199</u>	<u>6</u>

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju (nastavak):

Banka je tokom 2022. godine izdvajala obaveznu rezervu u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije.

Stope izdvajanja dinarske obavezne rezerve na dinarske depozite bez devizne klauzule bile su iste kao i u 2021. godini. a iznosile su 5% na dinarske depozite do dve godine i 0% na dinarske depozite preko dve godine.

Stope konverzije devizne u dinarsku obaveznu rezervu ostale su nepromenjene tokom cele 2022. godine i iznosile su 38% za devizne depozite do dve godine i 30% za devizne depozite preko dve godine.

Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve Narodna banka Srbije je do 18. juna 2020. pa do 17. aprila 2022. godine primenjivala kamatnu stopu od 0.10% na godišnjem nivou. U periodu od 18. aprila do 17. maja 2022. godine, kamatna stopa je povećana na 0,25%. Potom u periodu od 18. maja do 17. juna 2022, kamatna stopa je iznosila 0,50%, da bi od 18. juna pa do kraja 2022. godine NBS primenjivala kamatnu stopu od 0,75%. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled pandemije bolesti COVID-19, Narodna banka Srbije na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi – plaća kamatu po kamatnoj stopi u visini 0.60% na godišnjem nivou (0.10%+0.50 procentnih poena).

Devizna obavezna rezerva izdvaja se na devizne izvore sredstava i na dinarske izvore sredstava sa deviznom klauzulom. Tokom 2022. godine primenjivane su sledeće stope izdvajanja devizne obavezne rezerve:

- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite do dve godine iznosila je 20%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na devizne depozite preko dve godine iznosila je 13%;
- Stopa izdvajanja obavezne rezerve na dinarske obaveze sa deviznom klauzulom iznosila je 100%.

Na izdvojenu deviznu obaveznu rezervu Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Tokom 2022. godine NBS je na više izdvojenu deviznu obaveznu rezervu od obračunate naplaćivala kamatu u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 5 procentnih poena. Banka je deviznu obaveznu rezervu tokom cele 2022. godine držala u dozvoljenom rasponu u odnosu na obračunatu deviznu obaveznu rezervu.

14.2. Gotovina prikazana u Izveštaju o tokovima gotovine sadrži sledeće pozicije:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Žiro račun	42.259.751	36.070.434
Blagajna – u dinarima	5.373.899	5.222.656
Blagajna - devizama	19.454.914	16.668.669
Devizni računi	8.114.602	4.612.280
Stanje na dan 31. decembar	75.203.166	62.574.039

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

14. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

14.3 Usaglašavanje između Izveštaja o tokovima gotovine i pozicija Bilansa stanja

U hiljadama RSD	2022 Bilans stanja	2022 Izveštaj o tokovima gotovine
Žiro račun	42.259.751	42.259.751
Gotovina u rsd	5.373.899	5.373.899
Obavezna rezerva	45.401.631	-
Blagajna u stranoj valuti	19.454.914	19.454.914
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	8	-
	<u> </u>	<u> </u>
Minus: Ispravka vrednosti	(4.199)	-
Devizni račun (Napomena 17)	<u> </u>	<u>8.114.602</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u><u>112.486.004</u></u>	<u><u>75.203.166</u></u>
U hiljadama RSD	2021 Bilans stanja	2021 Izveštaj o tokovima gotovine
Žiro račun	36.070.434	36.070.434
Gotovina u rsd	5.222.656	5.222.656
Obavezna rezerva	32.656.435	-
Blagajna u stranoj valuti	16.668.669	16.668.669
Novčana sredstva na računu kod CR HoV	4	-
	<u> </u>	<u> </u>
Minus: Ispravka vrednosti	(6)	-
Devizni račun (Napomena 17)	<u> </u>	<u>4.612.280</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u><u>90.618.192</u></u>	<u><u>62.574.039</u></u>

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

15. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu derivata u dinarima	52.048	13.669
Obaveze po osnovu derivata	(15.337)	(9.220)
Stanje na dan 31. decembar	(36.711)	4.449

Preostali iznos obaveza po osnovu fer vrednosti derivata u iznosu od 79.199 hiljada dinara se odnosi na derivate koje nisu namenjeni trgovanju.

Nominalna vredost derivata namenjenih trgovanju je prikazana u tabeli u nastavku:

U hiljadama RSD	2022.				2021.			
	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost	Nominalna (Kupovina)	Nominalna (Prodaja)	Neto pozicija	Fer vrednost
Derivati namenjeni trgovanju								
FX Forward	894.945	861.601	33.344	33.257	1.252.922	1.246.082	6.839	3.639
FX SWAP	65.655.604	65.655.872	-268	3.453	12.225.289	12.224.544	745	810
Ukupno	66.550.549	66.517.473	33.076	36.711	13.478.211	13.470.627	7.584	4.449

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

16. HARTIJE OD VREDNOSTI

Hartije od vrednosti obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obveznice stranih institucija	19.348.244	20.804.165
Obveznice drugih banaka	11.883.287	-
Obveznice - Ministarstvo finansija Republike Srbije	61.375.018	67.038.978
Obveznice - Ministarstvo finansija RS-konverzija kredita iz CHF u EUR	794.480	794.480
Minus: Ispravka vrednosti	(33.877)	(12.384)
Stanje na dan 31. decembar	93.367.152	88.625.239

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	12.384	9.650
Rashod	40.455	35.101
Ukidanje	(18.950)	(32.465)
Kursna razlika	(12)	98
Stanje na dan 31. decembar	33.877	12.384

U hiljadama RSD	2022	2021
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz bilans uspeha	4.461.834	3.480.028
Hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	38.286.111	56.960.756
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	50.653.084	28.196.838
Minus: Ispravka vrednosti	(33.877)	(12.384)
Stanje na dan 31. decembar	93.367.152	88.625.239

Prodaja dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat rezultirala je sa gubitkom od 27.348 hiljade dinara priznatih u bilansu uspeha zbog reklasifikacije sa OCI (2020: 370 hiljada RSD).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija obuhvataju:

<u>U hiljadama RSD</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Devizni računi - Raiffeisen Bank International A.G.	2.781.562	2.243.498
Devizni računi ostalih banaka	5.333.981	2.368.783
Kredit i po repo transakcijama	10.004.634	17.000.000
Overnigt	1.652.273	-
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	25.666.709	199.890
Ostali kredit i plasmani	5.502.719	4.785.666
Namenski depoziti u stranoj valuti	10.421.506	7.415
	<u>61.363.384</u>	<u>26.605.252</u>
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(25.911)</u>	<u>(2.014)</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>61.337.473</u>	<u>26.603.238</u>

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

Grupna ispravka vrednosti S-2

Stanje na dan 1. januar	<u>2.014</u>	<u>527</u>
Rashod	25.911	2.554
Ukidanje	(2.014)	(1.067)
Kursna razlika	-	-
Stanje na dan 31. decembar	<u>25.911</u>	<u>2.014</u>

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kredit i potraživanja od komitenta obuhvataju:

U hiljadama RSD	Bruto	Ispravka	Neto	
	31.12.2022.	vrednosti 31.12.2022.	31.12.2022.	31.12.2021.
Devizni računi i čekovi u stranoj valuti	1.948	-	1.948	2.082
Kredit i po transakcionim računima	5.751.543	197.556	5.553.987	3.106.897
Potrošački kredit i	498.437	23.166	475.271	310.490
Kredit i za likvidnost i obrtna sredstva	91.944.298	1.457.024	90.487.274	76.410.959
Investicioni kredit i	37.855.442	519.455	37.335.987	34.455.007
Stambeni kredit i	36.330.335	825.905	35.504.430	31.521.372
Gotovinski kredit i	33.883.899	2.240.296	31.643.603	32.982.220
Ostali kredit i i kreditne kartice	26.705.781	786.412	25.919.369	35.771.746
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	1.576.550	1.173	1.575.377	798.377
Potraživanja po osnovu faktoringa sa pravom regresa	121.386	86	121.300	24.595
Ostali plasmani i eskont menica	397.537	19.717	377.820	63.196
Kredit i za plaćanje uvoza roba i usluga iz inostranstva	9.410.859	919.932	8.490.927	7.975.746
Dati depoziti	2.103	1	2.102	2.107
	244.480.118	6.990.723	237.489.395	223.424.794
Minus: Ispravka vrednosti	(6.990.723)			(6.752.354)
Stanje na dan 31. decembar	237.489.395			216.672.440

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
<i>Pojedinačna ispravka vrednosti S-3</i>		
Stanje na dan 1. januar	<u>3.751.067</u>	<u>3.912.449</u>
Rashod	3.184.215	3.858.020
Ukidanje	(3.236.167)	(3.289.174)
Otpis	(591.000)	(777.613)
Kursna razlika	(3.103)	3.323
Ostala prilagodjavanja	<u>25.814</u>	<u>44.062</u>
	<u>3.130.826</u>	<u>3.751.067</u>
<i>Grupna ispravka vrednosti S-1</i>		
Stanje na dan 1. januar	<u>520.442</u>	<u>506.418</u>
Rashod	1.664.637	1.136.006
Ukidanje	(1.393.538)	(1.096.508)
Kursna razlika	(2.137)	(2.050)
Ostalo	<u>(33.757)</u>	<u>(23.424)</u>
	<u>755.647</u>	<u>520.442</u>
<i>Grupna ispravka vrednosti S-2</i>		
Stanje na dan 1. januar	<u>2.480.845</u>	<u>1.965.054</u>
Rashod	6.725.333	3.852.795
Ukidanje	(6.037.047)	(3.286.279)
Otpis	(71)	(14)
Kursna razlika	-	253
Ostalo	<u>(64.810)</u>	<u>(50.964)</u>
	<u>3.104.250</u>	<u>2.480.845</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>6.990.723</u>	<u>6.752.354</u>

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Banka je u 2022. godini odobravalala:

- Kratkoročne kredite po godišnjoj stopi u zavisnosti od kreditnog rejtinga okvirno do nivoa od 3.5% iznad EURIBOR-a tj. okvirno do nivoa od 3% iznad BELIBOR-a;
- Dugoročne kredite na period do 10 godina. po godišnjoj stopi koja se u zavisnosti od kreditnog rejtinga kretala okvirno do nivoa od 4.5% iznad EURIBOR-a. tj. okvirno do nivoa od 3.5% iznad BELIBOR-a.

Sektoru malih preduzeća i preduzetnika banka je u 2022. godini odobravalala:

- Kredite sa mesečnim ratama. u zavisnosti od kreditnog rejtinga. za dinarske kredite po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.9% do 5,9% .odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 2.25% do 5,5% uvećanoj za Belibor;
Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale u nivou od 2,95% do 5,25% plus Euribor. Dugoročni krediti za sektor malih preduzeća su odobravani na period do 10 godina. preovlađujuća kamata kretala se u nivou EURIBOR uvećan za 3,3% do 4.9%.
- Za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika. banka je odobravalala dinarske kredite sa mesečnim ratama. u zavisnosti od kreditnog rejtinga. po fiksnoj kamatnoj stopi na godišnjem nivou u rasponu od 8.5% do 10% odnosno po promenljivoj stopi od 3,5% do 8,5% uvećanoj za Belibor. Za kredite sa valutnom klauzulom kamate su se kretale po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.8% do 5.95% . odnosno promenljivoj kamatnoj stopi od 4,4% do 5.5% plus Euribor. Dugoročni investicioni krediti za podsegment mikro preduzeća i preduzetnika su odobravani na period do 10 godina kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom. Krediti sa deviznom klauzulom odobravani su po kamatnoj stopi do 3-mesečnog Euribora uvećanog za od 2,5% do 4%
Dinarski krediti su odobravani po promenljivoj kamatnoj stopi od 4,3% do 4,9% uvećanoj za 3mesečni Belibor.
- U prvoj polovini 2022. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobravali su se krediti za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava obezbeđeni garancijom Republike Srbije. sa rokom otplate 36 meseci i promenljivom kamatnom stopom na godišnjem nivou. za kredite u dinarima u visini od 2.5% + 1m Belibor. za kredite sa valutnom klauzulom u visini od 3% + 3M Euribor
- U značajnoj meri u 2022. godini. svim klijentima sektora malih preduzeća i preduzetnika odobravali su se krediti obezbeđeni garancijama Evropskog Investicionog Fonda, kao dinarski ili krediti sa deviznom klauzulom sa rokom otplate od 36 do 48 meseci.
- Za klijente registrovana poljoprivredna gazdinstva. Banka je odobravalala dinarske kredite uz subvenciju kamate ministarstva poljoprivrede. šumarstva i vodoprivrede. Krediti su se odobravali sa rokom otplate do 60 meseci za investicioni kredit i rokom otplate do 36 meseci za trajna obrtna sredstva. po kamatnoj stopi 0%,1% i 3%.

Sektoru stanovništva Banka je u 2022 godine odobravalala:

- Kratkoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom u intervalu od 5.75% iznad EURIBORA sa valutnom klauzulom tj. od 4.80% do 9.70% iznad BELIBORA za dinarske kredite;
- Kratkoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 19.90% do 30.00%;
- Dozvoljeno prekoračenje po tekućim računima po fiksnoj godišnjoj kamatnoj stopi od 0% do 29.76%;
- Dugoročne kredite sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 5.75% do 6.75% iznad EURIBORA za kredite sa valutnom klauzulom i od 2.90% do 5.00% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa promenljivom godišnjom kamatnom stopom od 3.24% iznad EURIBORA na godišnjem nivou za kredite sa valutnom klauzulom i od 3.60% do 4.60% iznad BELIBORA za dugoročne dinarske kredite;
- Dugoročne dinarske kredite sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 9.75% do 30%;
- Dugoročne kredite (stambeni) sa fiksnom godišnjom kamatnom stopom od 3.45% do 6.95% za kredite u EUR sa valutnom klauzulom.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

19. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Raiffeisen Future a.d. Beograd. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	140.787	117.582
Raiffeisen Invest a.d. Beograd. Društvo za upravljanje investicionim fondovima	422.361	517.361
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	1.560.387	658.460
RBA banka a.d., Novi Sad	18.142.440	-
Humanitarni fond „Budimir Kostić“	30	30
Stanje na dan 31. decembar	<u>20.266.005</u>	<u>1.293.433</u>

Sledeći alternative koje dozvoljava IAS 27, Banka je odlučila da svoja ulaganja u zavisna preduzeća meri po fer vrednosti. Sledeći opcije koje dozvoljava IFRS 9 promene fer vrednosti priznaju se kroz ostali rezultat.

Positivan efekat valorizacije za 2022. godinu prepoznat je u ostalom rezultatu u iznosu od 830.132 hiljada (2021: pozitivan efekat u iznosu od 58.811 hiljada).

Positivni i negativni efekti valorizacije za svaki entitet su predstavljeni u tabeli:

U hiljadama RSD	2022	2021
Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	901.929	152.865
Raiffeisen Future a.d. Beograd	23.204	(70.546)
Raiffeisen Invest a.d. Beograd	(95.001)	(23.508)
	830.132	58.811

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Zemljište i građevinski objekti	3.118.301	3.193.208
Oprema	1.415.503	1.279.865
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	382.857	433.214
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	33.965	-
	4.950.626	4.906.287
Osnovna sredstva uzeta u lizing	1.064.332	1.034.362
Stanje na dan 31. decembar	<u>6.014.958</u>	<u>5.940.649</u>

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
20. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na nekretninama, postrojenjima i opremi su prikazane u nastavku:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postrojena i ostala oprema	Nekretnine. postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2021.	3.930.192	5.744.747	-	9.674.939
Povećanja	-	-	575.349	575.349
Prenos iz investicija u toku	10.802	564.547	(575.349)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(283.831)	-	(283.831)
Stanje 31. decembar 2021.	3.940.994	6.025.463	-	9.966.457
Stanje na dan 1. januar 2022.	3.940.994	6.025.463	-	9.966.457
Povećanja	-	-	667.988	667.988
Prenos iz investicija u toku	8.592	625.431	(634.023)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(268.266)	-	(268.266)
Stanje 31. decembar 2022.	3.949.586	6.382.628	33.965	10.366.179
Ispravka vrednosti				
Stanje 1. januar 2021.	664.703	4.106.731	-	4.771.434
Amortizacija	83.083	483.949	-	567.032
Otuđivanje i rashodovanje	-	(278.296)	-	(278.296)
Stanje 31. decembar 2021.	747.786	4.312.384	-	5.060.170
Stanje 1. januar 2022.	747.786	4.312.384	-	5.060.170
Amortizacija	83.499	532.873	-	619.372
Otuđivanje i rashodovanje	-	(263.989)	-	(263.989)
Stanje 31. decembar 2022.	831.285	4.584.268	-	5.415.553
Sadašnja vrednost				
Stanje na dan 1. januar 2021.	3.265.489	1.638.016	-	4.903.505
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.193.208	1.713.079	-	4.906.287
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.118.301	1.798.360	33.965	4.950.626

Na građevinskim objektima Banke nema uspostavljenih tereta po osnovu obezbeđenja kredita ili drugih obaveza.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

20. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Promene na osnovnim sredstvima uzetim u lizing su prikazane u nastavku:

U hiljadama RSD	<u>Automobili</u>	<u>Poslovni prostor</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2021.	47.955	1.756.810	1.804.765
Povećanja-aneksiranje	9.372	60.902	70.274
Povećanja-novi ugovori		57.088	57.088
Raskid ugovora i rashodovanje	(1.498)	(121.231)	(122.729)
Stanje 31. decembar 2021.	55.829	1.753.569	1.809.398
Stanje na dan 1. januar 2022.	55.829	1.753.569	1.809.398
Povećanje-aneksiranje	15.315	149.492	164.807
Povećanje-novi ugovori		48.010	48.010
Raskid ugovora i rashodovanje	-	-	-
Stanje 31. decembar 2022.	71.144	1.855.051	1.926.195
Ispravka vrednosti			
Stanje 1. januar 2021.	24.574	588.109	612.683
Amortizacija	13.159	354.627	367.786
Povećanja-aneksi		(49.622)	(49.622)
Povećanja-novi ugovori	(1.499)	(33.081)	(34.580)
Raskid ugovora		(121.231)	(121.231)
Stanje 31. decembar 2021.	36.234	738.802	775.036
Stanje 01. januar 2022.	36.234	738.802	775.036
Amortizacija	13.031	351.737	364.768
Povećanja-aneksi		(277.941)	(277.941)
Povećanja-novi ugovori			
Raskid ugovora i rashodovanje			
Stanje 31. decembar 2021.	49.265	812.598	861.863
Sadašnja vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2021.	23.381	1.168.701	1.192.082
Stanje na dan 31. decembar 2021.	19.595	1.014.767	1.034.362
Stanje na dan 31. decembar 2022.	21.879	1.042.453	1.064.332

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

20. NEKRETNINE. POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Banka zakupljuje poslovni prostor za ekspoziture i vozila. Prosečan rok zakupa je pet godina za poslovni prostor i četiri godine za vozila.

Ukupan odliv gotovine za zakup iznosio je 484.372 hiljade RSD (2021: 433.533 hiljada RSD).

Iznosi koji se odnose na zakup prostora i automobila a koji su priznati u Bilansu uspeha su prikazani u tabeli:

U hiljadama RSD	2022	2021
Amortizacija sredstava uzetih u lizing	(364.769)	(367.786)
Rashodi od kamate na obaveze po osnovu lizinga	(11.326)	(12.661)
Troškovi zakupa za kratkoročne ugovore	(9.854)	(7.089)
Zavisni troškovi zakupa	(18.542)	(18.171)
Prihod od zakupa za izdati prostor	30.022	30.105

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Softveri, patenti i licence	1.084.261	951.433
Stanje na dan 31. decembar	1.084.261	951.433

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
21. NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Promene na nematerijalnoj imovini su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri, patenti i licence	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2021.	4.199.413	27.257	4.226.670
Povećanja	437.149	-	437.149
Stanje na dan 31. decembar 2021.	4.636.562	27.257	4.663.819
Stanje na dan 1. januar 2022.	4.636.562	27.257	4.663.819
Povećanja	512.860	-	512.860
Stanje na dan 31. decembar 2022.	5.149.422	27.257	5.176.679
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januar 2021.	3.368.280	27.257	3.395.537
Amortizacija	316.849	-	316.849
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.685.129	27.257	3.712.386
Stanje na dan 1. januar 2022.	3.685.129	27.257	3.712.386
Amortizacija	380.032	-	380.032
Stanje na dan 31. decembar 2022.	4.065.161	27.257	4.092.418
Sadašnja vrednost			
Stanje na dan 1. januar 2021.	831.133	-	831.133
Stanje na dan 31. decembar 2021.	951.433	-	951.433
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.084.261	-	1.084.261

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Obračun odloženog poreskog sredstva na 31. decembar 2021. godine je prikazan kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.			2021		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Razlika sadašnje vrednosti osnovnih sredstava	333.597	-	333.597	265.284	-	265.284
Rezervisanja za sudske sporove	118.276	-	118.276	148.234	-	148.234
Otpremnina za odlazak u penziju	50.946	-	50.946	53.836	-	53.836
Ostalo	10.876	-	10.876	8.934	-	8.934
Odloženi porez na revalorizacione rezerve po osnovu hartija od vrednosti	190.352	-	190.352	-	(22.687)	(22.687)
Odloženo poresko sredstvo/(obaveza). neto	704.047	-	704.047	476.288	(22.687)	453.601

Odloženi porez je obračunat primenom poreske stope od 15% za oba prikazana perioda.

Odloženi porez nije priznat za privremene razlike povezane sa investicijama u zavisna društva. Pozitivni efekti valorizacije trajnih ulaganja u 2022. bili rsd 830.132 (u 2021. godini: pozitivni efekti rsd 58.811 ths).

Odložena poreska obaveza se ne priznaje na privremene razlike koje se odnose na kumulativnu pozitivnu revalorizaciju fer vrednosti pošto je Banka u mogućnosti da kontroliše vreme poništavanja ovih privremenih razlika i verovatno je da se one neće poništiti u doglednoj budućnosti

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
23. OSTALA SREDSTVA

Ostala sredstva obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja za naknade platnog prometa i druge nekreditne usluge	72.723	83.470
Potraživanja po osnovu prodaje	1.541	1.539
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	10.725	8.271
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	-	-
Potraživanja od zaposlenih	33.265	4.648
Potraživanja po osnovu isplaćenih bolovanja	22.118	26.785
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	76.196	114.094
Prolazni i privremeni računi	551.382	390.726
Potraživanja u obračunu		6.588
Razgraničeni rashodi kamata	6	7
Razgraničeni troškovi-osiguranje,zakup	199.341	131.724
Ostala AVR -nedospela provizija od zastupanja u osigurnju	253.855	210.992
Sredstva stečena naplatom	5.890	11.910
Inventar u upotrebi	2.017	2.017
	1.229.059	992.771
Minus: Ispravka vrednosti	(95.314)	(95.416)
Stanje na dan 31. decembar	1.133.745	897.355

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Pojedinačna ispravka vrednosti S-3		
Stanje na dan 1. januar	82.215	75.295
Rashod	27.642	15.846
Ukidanje	(9.372)	(8.693)
Otpis	(45.960)	(399)
Kursna razlika	-	166
	54.525	82.215
Grupna ispravka vrednosti S-1		
Stanje na dan 1. januar	2.153	2.164
Rashod	276	180
Ukidanje	(278)	(188)
Ostalo	2.094	-
Kursna razlika	1	(3)
	4.246	2.153
Grupna ispravka vrednosti S-2		
Stanje na dan 1. januar	11.048	10.299
Rashod	78.856	13.688
Ukidanje	(53.361)	(12.853)
Kursna razlika	-	(86)
	36.543	11.048
Stanje na dan 31. decembar	95.314	95.416

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

23. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Sredstva stečena naplatom potraživanja obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.		2021.	
	Površina (m ²)	Vrednost	Površina (m ²)	Vrednost
Smederevska Palanka. Neznalog junaka br.47 - poslovno stambeni prostor	274.52	5.890	274.52	5.890
Novi Sad. Jovana Dučića 35 objekat za fizičku kulturu teniski tereni	-	-	246.00	6.020
Stanje na dan 31. decembar	274.52	5.890	520.52	11.910

Promene na ispravkama vrednosti su prikazane kao što sledi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januar	78	76
Rashod	2.094	2
Stanje na dan 31. decembar	2.172	78

Građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu naplate problematičnih kredita. uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto nadoknadive vrednosti tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili procenjenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjenje vrednosti sredstva koje se obezvređuje. odnosno svodi na neto nadoknadivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

24. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacija i centralnoj bancii obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po transakcionih depozita	1.639.841	840.206	2.480.047	1.758.302	532.694	2.290.996
Obaveze po namenskim depozitima	10.000	103.281	113.281	10.000	5.882	15.882
Obaveze po ostalim depozitima	5.356	6.787.809	6.793.165	4.358	1.469	5.827
Obaveze po osnovu overnight-a	-	2.328.073	2.328.073	-	-	-
Obaveze po osnovu REPO transakcija	5.362.089	-	5.362.089	-	-	-
Obaveze po osnovu kredita	-	47.740	47.740	-	-	-
Obaveze po osnovu ostalih finansijskih obaveza	1.508	356.161	357.669	82	28.193	28.275
Stanje na dan 31. decembar	7.018.794	10.463.270	17.482.064	1.772.742	568.238	2.340.980

Obaveze po osnovu kredita obuhvataju:

	2022.		2021.	
	u hilj. EUR	u hilj. RSD	u hilj. EUR	u hilj. RSD
RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG	409	47.740	-	-
Stanje na dan 31. decembar	409	47.740	-	-

Na dan 31.12.2022. godine , minusni saldo deviznog računa koji je otvoren kod RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG, iznosio je EUR 409 hiljada , i evidentiran je u skladu sa uputstvom NBS na Obaveze po osnovu kredita u okviru pasive.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno	u dinarima	u stranoj valuti	ukupno
Obaveze po osnovu transakcionih depozita	127.869.460	260.964.756	388.834.216	132.017.591	191.692.530	323.710.121
Obaveze po osnovu štednih depozita	274.279	28.933.991	29.208.270	298.795	29.713.002	30.011.797
Obaveze po osnovu depozita za date kredite	108.469	1.214.277	1.322.746	78.458	1.030.991	1.109.449
Obaveze po osnovu namenskih depozita	326.179	6.052.184	6.378.363	191.752	5.674.999	5.866.751
Obaveze po osnovu ostalih depozita	1.018.689	413.007	1.431.696	368.251	205.061	573.312
Obaveze po osnovu kredita	-	3.258.433	3.258.433	-	4.136.560	4.136.560
Obaveze po osnovu ostalih fin. obaveza	18.689	1.239.645	1.258.334	17.169	1.191.889	1.209.058
Stanje na dan						
31. decembar	129.615.765	302.076.293	431.692.058	132.972.016	233.645.032	366.617.048

Obaveze po osnovu kredita u iznosu od RSD 3.258.433 hiljada (2021: RSD 4.136.560 hiljada) se odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srbije po osnovu APEX krediti sa rokom dospeća do 11 godina. Kamatna stopa se utrdjuje na nivou tromesečnog ili šestomesečnog EURIBOR-a plus margina koja se kreće u intervalu 0.277% do 1.38%. Krediti se vraćaju u jednakim godišnjim i polugodišnjim tranšama

Sektoru velikih i srednjih preduzeća Banka u 2022. godini načelno nije plaćala kamatu, ali je opciono nudila usluge Raiffeisen Invest Cash fonda gde su ostvareni prinosi na dinarske depozite bili 1.5% i za devizne depozite EUR 0.75%.

U 2022. godini Banka nije nudila oročene depozite malim preduzećima i preduzetnicima i na iste nije plaćana kamata, ali je opciono nudila plasman u UCITS fondove Raiffeisen CASH i Raiffeisen EURO CASH koji su ostvarili prinos oko 1,5% u dinarima, odnosno oko 0,8% u evrima.

Na devizna sredstva stanovništva položena na devizne tekuće račune banka nije obračunavala i isplaćivala kamatu. osim na depozite u valuti EUR položene na štedne račune po viđenju otvorene pre 2015. godine. po stopi od 0.1% na godisnjem nivou.

Na dinarska sredstva stanovništva položena na dinarske tekuće račune i štedne račune po viđenju banka nije obračunavala kamatu.

Kratkoročni dinarski depoziti stanovništva oročeni na 12 meseci imali su godišnju kamatnu stopu od 1.00%. Svi drugi oblici dinarske i devizne oročene štednje. i kratkoročne i dugoročne. povučeni su iz ponude banke 2016. godine.

Na dinarske i devizne depozite položene na oročene račune otvorene pre 2016. Godine. koji su imali mogućnost više sukcesivnih uplata i automatskog reoročenja. obračunavana je kamata po stopi od 0.11% za depozite u valuti EUR. odnosno 0.01% u slučaju depozita u drugim valutama. bez obzira na rok oročenja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

U hiljadama RSD	Napomena	2022.	2021.
Početno stanje			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	2.340.980	4.926.799
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25	<u>366.617.048</u>	<u>303.752.087</u>
Početno stanje 1. januara		<u>368.958.028</u>	<u>308.678.886</u>
Neto prilivi – depoziti		80.710.373	58.692.017
Neto odlivi – krediti		(831.383)	(1.027.391)
Neto odlivi - kamate		(1.042.945)	(258.552)
Neto odlivi– naknade		(4.525.278)	(2.757.919)
Kursne razlike		256.141	2.613.560
Ukalkulisana kamata i druge bezgotovinske transakcije		5.649.186	3.017.427
Stanje na dan bilansa			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	24	17.482.064	2.340.980
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	25	<u>431.692.058</u>	<u>366.617.048</u>
Stanje na 31. decembar		<u>449.174.122</u>	<u>368.958.028</u>

25.1 Kretanje finansijskih obaveza koje proističu iz aktivnosti finansiranja

Tabela ispod detaljno opisuje promene obaveza Banke koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući i gotovinske i bezgotovinske promene. Obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja su one za koje su novčani tokovi klasifikovani u izveštaju o tokovima gotovine Banke kao novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja.

2022

	Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita	4.136.560	-	(831.383)	(46.744)	3.258.433

2021

	Početno stanje	Novčani priliv	Novčani odliv	Razgraničena kamata	Stanje na kraju perioda
Obaveze po osnovu kredita	5.162.780	-	(1.027.391)	1.171	4.136.560

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

26. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	2022.	2021.
Subordinirane obaveze	9,044,765	-
Stanje na dan 31. decembar	9,044,765	-

Banka je u aprilu 2022. godine između ostalog I u cilju diversifikacije strukture regulatornog kapitala, povukla subordinirani kredit od Raiffeisen banke International AG u iznosu od EUR 75.000 hiljada . Inicijalna ročnost kredita je 10 godina, tako da dospeva 08. aprila 2032. godine. Otplata kredita je jednokratna, na kraju perioda trajanja istog (bullet payment).

27. REZERVISANJA

27.1. Rezervisanja imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rezervisanja za beneficije zaposlenih		
- rezervisanja za otpremnine	251.215	271.691
- rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	88.429	87.217
- ostala rezervisanja - kratkoročna (bonus, godišnji odmori)	307.458	176.964
	647.102	535.872
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	1.075.857	808.869
Rezervisanja za sudske sporove	768.281	951.981
Ostala rezervisanja za obaveze	38.566	54.480
Stanje na dan 31. decembar	2.529.806	2.351.202

27.2. Promene na rezervisanjima za beneficije zaposlenih:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	535.872	513.267
Nova rezervisanja	359.535	257.071
Ukidanje rezervisanja	(204.229)	(227.651)
Aktuarski dobici	(39.341)	-
Isplate	(4.735)	(6.815)
Stanje na dan 31. decembar	647.102	535.872

27.3. Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	808.521	868.217
Nova rezervisanja	2.027.476	1.573.410
Ukidanje rezervisanja	(1.759.189)	(1.632.932)
Kursne razlike	(951)	(174)
Stanje na dan 31. decembar	1.075.857	808.521

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od RSD 1.075.857 hiljade (31. decembar 2020.: RSD 808.521 hiljada) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
27. REZERVISANJA (nastavak)
27.4. Promene na rezervisanjima za sudske sporove su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2020.	2021.
Stanje na dan 1. januar	951.981	703.547
Nova rezervisanja	332.347	251.880
Ostalo	(249.063)	(454)
Korišćenje rezervisanja	(266.984)	(2.992)
Stanje na dan 31. decembar	768.281	951.981

27.5. Promene na ostalim rezervisanjima za obaveze su prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	54.480	58.239
Nova rezervisanja	6.004	12.319
Korišćenje rezeevisanja	(21.918)	(16.078)
Stanje na dan 31. decembar	38.566	54.480

28. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obaveze za naknadu	6.180	3.139
Obaveze prema dobavljačima	64.344	79.738
Obaveze po osnovu primljenih avansa	459.617	147.361
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga (Napomena 20)	1.091.347	1.061.438
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	91.052	95.142
Obaveze u obračunu	514.237	164.804
Prolazni i privremeni računi	666.447	466.105
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	254	3.107
Obaveze za porez na dodatu vrednost	76.397	63.398
Obaveze za druge poreze i doprinose	3.422	3.379
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	242.944	139.094
Razgraničeni prihodi kamate	98.774	93.333
Razgraničeni ostali prihodi	251.982	214.188
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	2.430	317
Stanje na dan 31. decembar	3.569.427	2.534.543

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

29. KAPITAL

29.1. Kapital Banke se sastoji od:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Akcijski kapital	27.466.158	27.466.158
Rezerve iz dobitka	30.309.874	23.353.465
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata – investicije u kapital zavisnih društava	1.397.085	566.953
Aktuarski dobici	33.440	-
Hedžing rezerva	136.115	(29.563)
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata –obveznice	(1.248.213)	158.124
Dobitak	<u>9.693.612</u>	<u>6.956.409</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>67.788.071</u>	<u>58.471.546</u>

Raiffeisen See Region Holding GMBH. Beč je vlasnik 100% kapitala Banke.

Imalac običnih akcija odgovara za obaveze i snosi rizik poslovanja Banke srazmerno broju akcija kojima raspolažu. Akcije se mogu prenositi na druga lica u skladu sa odredbama Odluke o osnivanju. Vlasnik običnih akcija ima pravo na dividendu.

Odlukom Skupštine od 28.04.2022. godine, deo dobiti realizovane u 2021. godini u iznosu od RSD 5.291.195 hiljada, Banka je rasporedila u ostale rezerve iz dobiti. Odlukom Skupštine od 26. septembra 2022. godine, preostali deo dobiti realizovane u 2021. godini u iznosu od RSD 1.565.885 hiljada, kao i nerasporedjenu dobit realizovanu pre 2021. godine u iznosu od RSD 99.329 hiljada, Banka je takodje rasporedila u ostale rezerve iz dobiti.

U 2021. godini. Odlukom Skupštine od 28. aprila 2021. godine akcionarima je po osnovu dobiti realizovane u 2019. i 2020. godini isplaćena dividenda u iznosu od RSD 11.061.069 hiljada.

29.2. Rezerve iz dobitka obuhvataju:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Potrebna rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	23.353.465	23.353.465
Ostale rezerve iz dobiti	<u>6.956.409</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>30.309.874</u>	<u>23.353.465</u>

Prema propisima za bankarski sektor Banka je bila dužna da kreira rezerve iz dobiti na nivou specifičnih rezervi za kreditne gubitke što je obračunato u skladu sa zahtevima definisanim Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

U skladu sa propisom koji je na snazi Banka formalno može da smanji vrednost rezervi iz dobiti ukoliko dobije prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije. Da bi dobila pomenuto odobrenje Banka mora da dokaže da će stavku zameniti instrumentom jednakim ili kvalitetnijim i sa sličnim ili nižim troškovima i da pokazatelj adekvatnosti kapitala ostane iznad propisanog nivoa nakon smanjenja kapitala / rezervi.

U toku 2022. godine, Banka je na osnovu Odluke Skupštine preraspodelila dobit ostvarenu u 2021. godini, kao i dobit ostvarenu u periodu pre 2021. godine u rezerve iz dobiti.

29.3. Banka ispunjava sve regulatorne zahteve u pogledu kapitala i pokazatelja adekvatnosti kapitala (Napomena 4(f)).

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

30. POTENCIJALNE OBAVEZE

30.1. Preuzete buduće obaveze Banke na dan 31. decembra obuhvataju:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Date garancije i druga jemstva	72.584.683	59.449.194
Izdati akreditivi	1.914.037	1.377.251
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	17.998.123	14.712.858
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	<u>96.787.842</u>	<u>101.033.754</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>189.284.685</u>	<u>176.573.057</u>

Za potencijalne obaveze iskazane u vanbilansnoj aktivi. Banka je procenila i formirala rezervu na teret rashoda u iznosu od RSD 808.869 hiljada (2020: RSD 868.217 hiljada). koja je iskazana kao obaveza po osnovu rezervisanja u bilansu Banke.

Preuzete neopozive obaveze imaju sledeću strukturu:

U hiljadama RSD	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Okvirne linije po tekućim računima pravnih lica	25.000	25.000
Okvirne linije po kratkoročnim kreditima. garancijama	37.626	37.908
Okvirne linije po dugoročnim kreditima. garancijama	4.930.170	2.600.182
Okvirne linije po faktoring poslovima	284.057	-
Okvirne linije pravnih lica po karticama	1.027.549	948.439
Okvirne linije po tekućim računima građana	1.185.247	1.181.595
Okvirne linije građana po karticama	<u>10.508.474</u>	<u>9.919.734</u>
Stanje na dan 31. decembar	<u>17.998.123</u>	<u>14.712.858</u>

30.2. Sudski sporovi

Protiv Banke se vode 22.988 sudska spora (2021.: 13.872). Na dan 31. decembar 2022. godine ukupna vrednost sporova iznosi RSD 3.820.439 hiljada (2021.: RSD 2.601.589 hiljada). Na bazi procene rukovodstva o pozitivnom ishodu sudskih sporova i ukupnom gubitku koji Banka može pretrpeti Banka je procenila da ukupan gubitak po osnovu sudskih sporova iznosi RSD 768.281 hiljada (2021.: RSD 951.981 hiljada) i u tom iznosu je formirana rezervacija za sudske sporove.

Banka je pokrenula veliki broj sudskih sporova protiv trećih lica uglavnom u cilju naplate potraživanja.

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

31. POVEZANA PRAVNA LICA

Banku kontroliše Raiffeisen SEE Region Holding GmbH. Vienna. osnovan u Austriji. koji je vlasnik 100% običnih akcija Banke. Krajnji vlasnik Banke je Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG. osnovana u Austriji. Takođe. Banka ima kontrolu nad svojim zavisnim društvima i zajedničkim poduhvatima: Raiffeisen Future a.d. Beograd. Raiffeisen Invest a.d. Beograd i Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd

Bankarske transakcije se obavljaju sa povezanim licima kao deo redovnog poslovanja Banke. Ove transakcije obuhvataju kredite, depozite, učešća u kapitalu i derivate.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna bilansna izloženost prema i od povezanih lica. koja imaju uticaj na poslovanje Banke:

BILANS STANJA

U hiljadama RSD

AKTIVA

Potrazivanja po osnovu derivata

Raiffeisen Bank International AG, Wien

2022 **2021**

18,791 9,862

18,791 **9,862**

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Raiffeisen Bank International AG, Wien

2,804,841 2,243,800

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

23,120,052 4,986,815

25,924,893 **7,230,615**

Kredit i potraživanja od komitenata

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

18,424,891 1,163,175

18,424,891 **1,163,175**

Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika

Raiffeisen Bank International AG, Wien

160,189 586,824

160,189 **586,824**

Nekretnine, postrojenja i oprema

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

21,879 19,594

21,879 **19,594**

Ostala sredstva

Raiffeisen Bank International AG, Wien

53,845 25,538

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

2,207 2,487

Ostala povezana lica

21,203 11,637

77,255 **39,662**

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.

31. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

BILANS STANJA (nastavak)

U hiljadama RSD	2022	2021
PASIVA		
Obaveze po osnovu derivata		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	91,306	9,051
	91,306	9,051
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	1,273,098	9,130
	1,273,098	9,130
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	52,610	127,246
Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju	9,109,325	375,705
Ostala povezana lica	106,058	42,398
	9,267,993	545,349
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju	345,720	85,406
	345,720	85,406
Rezervisanja		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	47	10
Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju	702	1,813
	749	1,823
Ostale obaveze		
Raiffeisen Bank International AG, Wien	88,322	64,592
Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju	397	22,489
	88,719	87,081

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**
31. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)
BILANS USPEHA
BILANS USPEHA

U hiljadama RSD

Prihodi od kamata:

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

2022
2021

23.191

10

452.683

21.474

475.874
21.484
Rashodi kamata:

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

(701.889)

(35.351)

(49.336)

(398)

(751.225)
(35.749)
Prihodi od naknada i provizija:

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

Ostala povezana lica

1.416.790

413.462

213.791

8.803

16.289

1.646.870
422.265
Rashodi naknada i provizija:

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

Ostala povezana lica

(1.672.336)

(641.605)

(514.748)

(275.912)

(1.108)

(4)

(2.188.192)
(917.521)
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

1.964.030

(53.673)

-

(49)

1.964.030
(53.722)
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika

Raiffeisen Bank internacional AG. Wien

(1.847.238)

957.913

(1.847.238)
957.913
Ostali poslovni prihodi

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

Ostala povezana lica

2.164

10.005

20.411

23.383

8.393

8.598

30.973
41.986
**Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju
po fer vrednosti kroz bilans uspeha**

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

(381)

6

(16.595)

(2.912)

(16.976)
(2.906)
Ostali prihodi

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

10

8

805

284

815
292
Ostali rashodi

Raiffeisen Bank International AG. Wien

Povezana lica sa bankom koja ulaze u punu konsolidaciju

(499.019)

(448.409)

(86.099)

(61.718)

(585.118)
(510.127)
Neto iznos na dan 31. decembra
(1.270.187)
(76.085)

**NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA NA DAN 31.12.2022.**

31. POVEZANA PRAVNA LICA (nastavak)

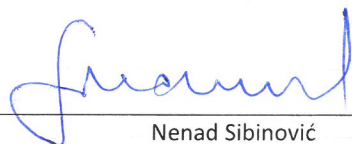
BILANS USPEHA (nastavak)

Ukupno ostvarena bruto zarada Izvršnog odbora i ostalog ključnog rukovodstva u 2022. godini iznose RSD 816.991 hiljada (2021: RSD 807.755 hiljada). Osim bruto zarada, nije bilo drugih nadknada za ključno rukovodstvo u 2022. i 2021. godini.

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo događaja nakon dana sastavljanja finansijskih izveštaja za 2022. godinu koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju finansijskih izveštaja.

Beograd, 20. mart 2023. godine

Nenad Sibinović
Član Izvršnog odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog odbora